

Vlaams
Parlement

vergadering 5
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 12 oktober 2011

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	5
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	5
VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming en over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia	5
ACTUALITEITSDEBAT over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming	12
Actualiteitsmoties	36
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	36
ACTUALITEITSDEBAT over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia	36
Actualiteitsmoties	68
VOORSTEL van het Uitgebreid Bureau betreffende de evaluatie van de directeur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie	
Bespreking	69
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en mevrouw Marijke Dillen tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming	
– 1287 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	69
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Sas van Rouveroij, Dirk Van Mechelen en Marino Keulen tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming	
– 1288 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	70
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Watteeuw, Luckas Van Der Taelen en Hermes Sanctorum, de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman en de heren Bart Caron en Dirk Peeters tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming	
– 1289 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	70
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ludwig Caluwé, John Crombez en Kris Van Dijk tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming	
– 1290 (2011-2012) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	70

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Eric Van Rompuy, Bart Van Malderen en Matthias Diependaele tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia – 1291 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	71
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jan Penris en Filip Dewinter tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia – 1292 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	72
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Sas van Rouveroj en Dirk Van Mechelen tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia – 1293 (2011-2012) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	72
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	72
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	74
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	74

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigen zijn ingekomen van de volgende leden:

Johan Sauwens: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Patricia De Waele, Katleen Martens, Dirk Peeters, Tinne Rombouts, Christian Van Eyken: gezondheidsredenen.

Ook de ministers Van den Bossche en Bourgeois zijn verontschuldigd. Minister Van den Bossche is verontschuldigd wegens gezondheidsredenen. Minister Bourgeois bevindt zich in het buitenland.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 60/3)

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau heeft vanmiddag beslist om de verklaring van de Vlaamse Regering over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia uit te breiden tot een verklaring van de Vlaamse Regering over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming en over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia.

Bovendien wordt de agenda van de plenaire vergadering aangevuld met een actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming en de eventuele hoofdelijke stemmingen over de actualiteitsmoties tot besluit van dat actualiteitsdebat.

Er worden vanmiddag geen actuele vragen gesteld.

■

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming en over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verklaring van de Vlaamse Regering over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming en over de recente ontwikkeling in het dossier Dexia.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, de Vlaamse Regering heeft vanmorgen beraadslaagd en heeft een consensus bereikt over een verklaring die bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel gaat over de zesde staatshervorming, het tweede over de problematiek inzake Dexia en de Gemeentelijke Holding. Ik zal deze twee delen van mijn

verklaring toelichten en kijk uit naar het debat dat daarop volgt. Ik start met de verklaring van de Vlaamse Regering over de zesde staatshervorming.

Vlaanderen staat vandaag voor belangrijke uitdagingen. Deze Vlaamse Regering neemt haar verantwoordelijkheid ter zake op. De financiële markten maken opnieuw een woelige periode door. De Vlaamse Regering is meer dan ooit bekommerd om de belangen van Vlaanderen. Onze aandacht gaat voluit naar het versterken van de werkgelegenheid en de economie en het behoud van onze budgettaire gezonde situatie. Tegelijkertijd staan we voor een nieuwe fase in de staatshervorming.

Op het federale niveau werd na lange onderhandelingen door de politieke partijen een akkoord afgesloten. Het Vlaamse beleidsniveau was niet betrokken bij het tot stand komen van dit akkoord. Het is een lacune in ons federaal staatsbestel dat de deelstaten geen enkele inspraak hebben in het staatshervormingsproces. Door de in het vooruitzicht gestelde hervorming van de Senaat kan deze inspraak groter worden.

In de context van het huidige staatsbestel waarbij de beleidsniveaus zelfstandig optreden en een beleid ontwikkelen, maken de onderscheiden politieke partijen een eigen beoordeling van het bereikte akkoord. De Vlaamse Regering stelt vast dat het voorliggende akkoord niet in tegenspraak is met het Vlaams regeerakkoord. (*Rumoer bij het Vlaams Belang*)

Ook in het recente verleden heeft Vlaanderen aangetoond op een volwassen manier – zoals ook in andere federale staten al langer gebeurt – om te kunnen gaan met regeringen met een verschillende politieke samenstelling. Het akkoord dat op federaal niveau over de zesde staatshervorming is gesloten, zal wanneer het uitwerking krijgt tot gevolg hebben dat Vlaanderen nieuwe, bijkomende beleidsinstrumenten krijgt op een aantal bevoegdheidsdomeinen. De Vlaamse Regering engageert zich om de verruimde bevoegdheden, bijvoorbeeld op het vlak van arbeidsmarktbeleid, economisch beleid, landbouw, gezondheids- en gezinsbeleid, woonbeleid, prijzenbeleid, verkeersveiligheid enzovoort aan te wenden voor een doeltreffender beleid, aangepast aan de eigen Vlaamse beleidsnoden en -keuzes en om op die manier efficiëntiewinsten te realiseren.

Het herinrichten van ons federaal staatsbestel is een dynamisch en evolutief proces. Dat is altijd zo geweest en zal ook zo blijven. De zesde staatshervorming is geen eindpunt. Bij de eerste lezing van het akkoord is het duidelijk dat enkele onderdelen van de Octopusnota een gedeeltelijke invulling krijgen. Voor belangrijke elementen van het akkoord wordt bovendien voorzien in nog af te sluiten samenwerkingsakkoorden en wordt overleg met de deelstaatregeringen naar voren geschoven. De teksten van het politiek akkoord moeten ook nog omgezet worden in wetteksten. Het werk voor deze zesde staatshervorming is dus nog niet af. Er is wel een belangrijke stap gezet.

De bijkomende bevoegdheden zijn een stap in de richting van de realisatie van de doelstellingen van de Octopusnota. In essentie wil het Vlaams communautair programma zoals verwoord in de Octopusnota een verantwoordelijk beleid op maat tot stand brengen, rekening houdend met de grote maatschappelijke uitdagingen.

Het akkoord over de zesde staatshervorming geeft hier invulling aan. Ik zal me tot de belangrijkste hoofdlijnen beperken.

Voor het eerst wordt justitie aan de federale staatsstructuur aangepast. Tot nu toe konden de deelstaten inbreuken op hun regelgeving afdwingen met de strafsancities waarin het strafwetboek voorziet. Ze hadden echter geen bevoegdheid op het vlak van het strafrechtelijk vervolgingsbeleid.

Daar komt nu verandering in. Een Vlaams minister die op het intern Vlaams niveau coördineert, beschikt over een positief injunctierecht voor de materies waarvoor Vlaanderen bevoegd is. Vlaanderen krijgt zeggenschap in het vervolgingsbeleid en kan eigen accenten leggen en richtlijnen geven. Het belang hiervan mag niet worden onderschat.

Vlaanderen wordt bij de strafuitvoeringsrechtbanken betrokken. De overheveling van de justitiehuisen verbetert de bevoegdheidsverdeling tussen welzijn en justitie. De bevoegdheidsverdeling met betrekking tot de jeugdbescherming vormt reeds langer een pijnpunt. Door de aard te bepalen van de maatregelen ten aanzien van de minderjarigen die een als strafbaar omschreven feit plegen, van de regels inzake de uithandengeving en dergelijke wordt de gemeenschapsbevoegdheid nu echt homogeen en coherent gemaakt. Vlaanderen zal voluit de eigen beleidspreferenties kunnen invullen.

Door middel van de hervormde Senaat zal Vlaanderen ook bij de benoemingen bij het Grondwettelijk Hof, de Raad van State en de Hoge Raad voor Justitie worden betrokken.

Vlaanderen krijgt bijkomende bevoegdheden op het vlak van het administratief en geldelijk statuut van het ambtenarenkorps en van de loopbaanonderbreking in de openbare sector. De bevoegdheden op het vlak van het binnenlands bestuur worden verruimd. Ik verwijs in dit verband naar het Rampenfonds en de provinciale instellingen. Op die manier krijgen we de mogelijkheid efficiënter te besturen.

Een aantal hangende dossiers wordt opgelost. Zo wordt, overeenkomstig het akkoord Peeters-Demotte, bijvoorbeeld, de overdracht van de Plantentuin van Meise geregeld. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Ook het dossier van de filmkeuring krijgt, na vele jaren, een oplossing.

Meer mensen moeten aan het werk en aan de slag kunnen blijven. Het akkoord over de zesde staatshervorming biedt Vlaanderen meer instrumenten om een actief werkgelegenheidsbeleid te voeren, in het bijzonder door middel van de controle op de beschikbaarheid en van het doelgroepenbeleid. Ten gevolge van de overheveling van, bijvoorbeeld, de bevoegdheid voor de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's), voor outplacement, voor betaald educatief verlof, voor het industrieel leerlingenwezen, voor de overheveling van werkgelegenheidsprogramma's, voor de dienstencheques en de fiscale uitgaven voor dienstencheques, komt een omvangrijk bevoegdheidspakket over. Als Vlaamse Gewest willen we hiermee een echt activeringsbeleid voeren. Door meer mensen aan het werk te zetten en te houden, versterken we onze fiscale capaciteit en de sociale zekerheid.

Wat het gezondheidsbeleid betreft, moeten de toegankelijkheid van de zorg en de kwaliteit en een snelle, efficiënte hulpverlening voorop staan. Vlaanderen heeft een eigen zorgcultuur ontwikkeld die op preventie en op zelfredzaamheid is gericht. De Vlaamse thuiszorg, bijvoorbeeld, is uniek. We willen verder een eigen gezondheidsbeleid kunnen ontwikkelen. We willen hierbij ook rekening houden met de uitdagingen waarmee Vlaanderen ten gevolge van de vergrijzing wordt geconfronteerd.

In dat kader is het uitdiepen, het versterken en het homogeen maken van de Vlaamse bevoegdheden zeer belangrijk. Door het akkoord wordt dit gerealiseerd op het gebied van hulp aan personen met een handicap, het ziekenhuisbeleid, het ouderenbeleid, de geestelijke gezondheidszorg, het preventiebeleid, de eerstelijnsgezondheidszorg.

Ons economisch beleidsinstrumentarium wordt nu versterkt, inzonderheid door het overhevelen van de regelgeving voor het vergunningsbeleid inzake handelsvestigingen, de toegang tot het beroep en de vestigingsvoorwaarden, het Participatiefonds, de handelshuur.

De landbouwbevoegdheid wordt uitgebreid met het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau (BIRB), het Landbouwrampenfonds, de Pachtwet.

De resterende federale programma's inzake sociale economie worden eveneens overgeheveld.

Inzake wetenschapsbeleid worden de interuniversitaire attractiepolen en de technologische attractiepolen overgeheveld. Ook de bijkomende bevoegdheden op het vlak van energie en prijzencontrole zijn van groot belang op economisch gebied maar ook voor ons beleid inzake leefmilieu.

Vlaanderen zal de gezinnen nog meer kunnen ondersteunen via de overheveling van de gezinsbijslagen en de middelen van het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten (FCUD). Een coherent en volwaardig woonbeleid wordt mogelijk door de bevoegdheid voor de Woninghuurwet en de fiscale uitgaven in verband met wonen.

Aangezien de beslissingen van de NMBS op het vlak van mobiliteit rechtstreeks raken aan de economische ontwikkeling van de gewesten, is het logisch dat er voor de gewesten een betrokkenheid en inspraak in de organen van de NMBS en een mogelijkheid van bijkomende gewestelijke financiering tot stand gebracht wordt. Ook de regelgeving en de controle op de binnenscheepvaart wordt overgeheveld.

Er is ook gestreefd naar een werkbaar bevoegdheidspakket van de gewesten op het vlak van verkeersveiligheid.

Het is belangrijk dat er in het nieuwe financieringssysteem drie belangrijke principes gerespecteerd worden: de fiscale autonomie, de responsabilisering voor het gevoerde beleid en een transparante solidariteit. Vlaanderen verwerft een fiscale autonomie van 35 procent, tegenover 20 procent nu. Vlaanderen krijgt een eigen bevoegdheid om opcentiemen te heffen voor meer dan een vierde van de massa aan personenbelasting. Met dit instrument kunnen we ook een daadwerkelijk beleid voeren onder meer door het differentiëren van de opcentiemen volgens inkomstschijven. De autonomie wordt ook verhoogd door het progressiviteitsmechanisme te versoepelen. Ook de fiscale uitgaven die verband houden met onze bevoegdheden, worden overgeheveld, zoals deze voor de eigen woning, energiebesparende investeringen enzovoort.

Voorzitter, collega's, de vraag is ook op welke manier de Vlaamse Regering nu verder zal werken. De Vlaamse Regering neemt haar verantwoordelijkheid op. We zullen onze medewerking verlenen aan het operationeel maken van de overdracht van de bevoegdheden, maar er valt nog veel werk te doen om tot een coherente uitvoering te komen.

De principes van de Octopusnota zijn en blijven duidelijk: wederzijds respect, territoriale integriteit, transparante solidariteit, subsidiariteit, efficiënte bevoegdheidsverdeling, financiële en fiscale verantwoordelijkheid. Het zijn deze principes die vooropstaan bij de manier waarop de Vlaamse Regering met de zesde staatsvorming zal omgaan en er haar medewerking aan zal verlenen. Binnen de Vlaamse Regering zal een concrete methodologie worden afgesproken om de overdracht van bevoegdheden voor te bereiden.

Wij willen de implementatie zo efficiënt mogelijk laten verlopen. We zullen een concrete aanpak afspreken rond twee grote assen. Ten eerste is er de inventarisatie: het in kaart brengen van de precieze omvang en gevolgen van de bevoegdheidsoverdracht per beleidsdomein. Dit gaat over bevoegdheden, middelen en personeelsbezetting. Ten tweede is er het voorbereiden van de concrete implementatie in Vlaanderen met inbegrip van de toewijzing van de overgedragen bevoegdheden aan de verschillende beleidsdomeinen.

Voorzitter, beste collega's, nu wij zicht krijgen op onze bijkomende bevoegdheden, moeten wij over de concrete invulling ervan afspraken maken. In elk geval moeten we deze bijkomende bevoegdheden voluit aangrijpen om een nog coherenter en een nog efficiënter beleid te voeren, in het belang van de welvaart en het welzijn van Vlaanderen. De Vlaamse Regering wil deze kansen volop benutten.

Wij moeten geloven in de kracht van Vlaanderen, in de kracht van een eigen beleid. Wij krijgen bijkomende instrumenten en meer verantwoordelijkheden, ook op financieel vlak. Wij zullen meer dan ooit zelf moeten zorgen voor onze economische groei en dus voor de welvaart van Vlaanderen. Ook dat is autonomie.

Er werden oplossingen uitgewerkt voor de splitsing van het kies- en het gerechtelijk arrondissement BHV, zoals in de Octopusnota werd gevraagd. Overeenkomstig het regeerakkoord en rekening houdend met het voorliggend federaal akkoord blijven wij volop

inzetten op een gecoördineerd en inclusief beleid om het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand te bevestigen en te versterken. De Vlaamse deelstaat kan blijven groeien, ook dankzij de nieuwe bevoegdheden om de eigen politieke instellingen te regelen, de zogenaamde constitutionele autonomie. Onze sterke band met Brussel blijft bestaan: wij zullen onze gemeenschapsbevoegdheden onverkort blijven uitoefenen, in het belang van de Brusselse Vlamingen en van alle Brusselaars. Wij zijn ons daarbij goed bewust van de grote uitdagingen waarmee Brussel wordt geconfronteerd.

Voorzitter, collega's, er zal altijd samenwerking en partnerschap tussen de verschillende overheden nodig zijn om de grote maatschappelijke uitdagingen concreet aan te pakken. Die samenwerking moet ten dienste staan van het beleid dat Vlaanderen wil voeren. Vlaanderen is een volwassen deelstaat. Wij wensen in die hoedanigheid mee te werken aan de overdracht en de invulling van de bevoegdheden, zoals bepaald in dit akkoord.

Voorzitter, collega's, ik kom aan het tweede gedeelte van mijn verklaring, die handelt over Dexia. Zoals u allen weet heeft de Vlaamse Regering in 2008, tijdens de vorige legislatuur en op vraag van de federale overheid, ermee ingestemd om deel te nemen aan een kapitaalverhoging van de nv Dexia Holding teneinde deze bank en ook andere banken toe te laten de bankencrisis te overleven. De federale overheid heeft toen ook afspraken gemaakt met de Franse en Luxemburgse overheid die inhielden dat de Belgische aandeelhouders samen 3 miljard euro zouden inbrengen. De federale overheid en de gewesten, alle drie tezamen, hebben elk 1 miljard euro onderschreven, waarvan 500 miljoen door het Vlaamse Gewest. Ook de historische aandeelhouders tekenden toen in, ondanks hun reeds hoge schuldenlast. De Gemeentelijke Holding onderschreef 500 miljoen euro. De Gemeentelijke Holding was en is een instelling die nog steeds wordt bestuurd door een raad van bestuur en op basis van een federale wet onder het toezicht staat van twee federale regeringscommissarissen. De gewesten beschikken over een regeringsafgevaardigde, met het statuut van waarnemer. Tot op heden werd deze federale wet nog niet afgeschaft.

Op basis van de gemiddelde beurskoers en overeenkomstig de wettelijke regels, werd de prijs bepaald op 9,9 euro per aandeel. Het Vlaamse Gewest verwierf op basis van deze inbreng 2,8 procent van het kapitaal van de bankgroep, wat onvoldoende was om aanspraak te kunnen maken op een bestuurder. De federale overheid, die toen, naast de kapitaalverhoging belangrijke waarborgen – 60 procent van 150 miljard – toestond, verwierf wel een bestuurder. Ondanks deze inspanning bleef het Dexia-aandeel op de beurs laag noteren, wat ertoe leidde dat zeer snel duidelijk werd dat de situatie van de Gemeentelijke Holding die met geleende middelen op deze kapitaalverhoging had ingeschreven, moeilijk werd. Met ingang van 1 januari 2009 onderschreven de gewesten daarom een gezamenlijke waarborg van 400 miljoen euro ten behoeve van de Gemeentelijke Holding. Met ingang van 1 juli 2009 werd deze waarborg verhoogd dankzij een bijkomende waarborg vanwege de federale overheid, ook voor een bedrag van 400 miljoen euro.

Er werd met de gemeenten afgesproken dat zij een inspanning zouden leveren om het kapitaal te verhogen, teneinde de overdreven schuldenlast van de Gemeentelijke Holding te milderen. Na discussies beslisten de gemeenten uiteindelijk om de middelen, die hen ter beschikking waren gekomen door de verkoop van Distrigas, hiervoor niet te gebruiken, maar om toch over te gaan tot een kapitaalverhoging ter vermindering van de schuld, waarbij aan het bijkomend kapitaal hoge preferente dividenden werden verbonden. Deze kapitaalverhoging liet de Gemeentelijke Holding toe om de toegekende waarborgen geleidelijk af te bouwen tot 125 miljoen euro in juli 2010.

De Europese Commissie hechtte na langdurige onderhandelingen haar goedkeuring aan het herstructureringsprogramma zoals voorgesteld door Dexia Holding. Dit herstructureringsprogramma bleef uitgaan van één geïntegreerde onderneming met enerzijds Dexia Bank en Verzekeringen België en anderzijds een belangrijke gespecialiseerde speler inzake kredietverlening aan Franse openbare besturen, Dexia Crédit Local (DCL).

De voorstanders op dat moment van het opsplitsingsscenario voor de onderneming hebben het toen niet gehaald. Toen al was duidelijk dat Dexia Bank België noodzakelijk was voor de liquiditeitsverschaffing binnen de groep ten aanzien van DCL, maar dat het ook tegelijk garant was voor belangrijke toxische activa, die de groep aanhield. De aandeelhouders droegen echter verantwoordelijkheid voor het geheel. De uitvoering van dit herstructureringsprogramma werd aangevat.

Voorzitter, collega's, in het voorjaar 2011 begon de situatie van Dexia Holding sterk te verslechteren als gevolg van de eurocrisis en de waardeverminderingen die tot uiting kwamen op de belangrijke portefeuille overheidsobligaties uit Griekenland en de zogenaamde PIGS-landen (Portugal, Italië, Griekenland en Spanje). De indekking tegen rentestijgingen – een noodzakelijke techniek binnen Dexia gelet op de belangrijke uitstaande leningen met lange looptijd – verkreeg een negatieve waarde, gelet op de forse daling van de Duitse rente. Doordat de marktwaarde van de portefeuille overheidsobligaties sterk begon te dalen, werd het steeds moeilijker voor Dexia Holding om op de markt overeenstemmende funding te vinden, aangezien de waarde van het onderpand zakte en men steeds meer onderpand moest aanleveren.

U weet, voorzitter, dames en heren, dat het bankmodel van Dexia er juist in bestond om op korte termijn werkingsmiddelen aan te trekken en die om te zetten in langetermijnskredieten aan publieke besturen, en dit met lage marges. Dexia Holding keurde toen een versnelde herstructurering goed, waarbij belangrijke verliezen werden genomen bij het afstoten van de Amerikaanse risico's.

In de loop van de maand mei 2011 werd duidelijk dat een verhoogde waarborg voor de Gemeentelijke Holding noodzakelijk was, om te vermijden dat de Gemeentelijke Holding zijn verplichtingen ten aanzien van zijn schuldeisers niet meer zou kunnen voldoen. Tijdens een overleg tussen de federale eerste minister en de ministers-presidenten eind mei 2011 werd afgesproken dat de gewesten inspanningen zouden leveren om de situatie bij de Gemeentelijke Holding te keren. De federale overheid zou de minderheidsparticipatie van de Gemeentelijke Holding in nv Astrid terugkopen.

De Vlaamse Regering oordeelde dat zo'n inspanning aangewezen was vanuit het belang van het voortbestaan van Dexia Bank België. Het was toen immers al duidelijk dat de Dexia Groep de neergang van een van zijn belangrijkste aandeelhouders niet zou overleven. Dit resulteerde in een gewestwaarborg van 450 miljoen euro. Tegelijk kochten de gewesten ook voor 120 miljoen euro commercial paper, teneinde liquiditeitsproblemen te ondervangen. Sinds juni 2011 laten de gewesten zich ook bijstaan door een gespecialiseerd advocatenkantoor en een zakenbank, teneinde volledige transparantie te verkrijgen in de werkelijke toestand bij de Gemeentelijke Holding. Aan de gewestwaarborg werden strenge voorwaarden verbonden in verband met een stop op de dividendbetalingen, het stopzetten van de diversificatie en het afbouwen van activa en schuld.

Deze waarborg was bestand tegen een stressscenario met een Dexiakoers van 2 euro, wat in juni 2011 nog werd afgedaan, dames en heren, als een zeer pessimistisch scenario.

In de zomer verslechterde echter de situatie op de internationale markten. Op 31 augustus was de aanwezige collateral binnen de Gemeentelijke Holding onvoldoende om, ondanks de gewestwaarborgen, de uitstaande Dexialeningen te dekken en moesten er bijkomende maatregelen worden genomen. Via de financiële pers kwamen er signalen dat de liquiditeitsspanningen op de financiële markten en binnen de Dexiagroep opnieuw opliepen en werd het duidelijk dat omvangrijke deposito's van Dexia Bank België gebruikt werden om de problemen binnen DCL op te vangen. Bovendien slaagde Dexia Holding er niet in om een akkoord te krijgen van de Europese Commissie over een bijsturing van haar herstructureringsplan.

Op 20 september zaten delegaties van de drie gewestregeringen samen om de situatie te bespreken en werd er overeenstemming bereikt over een plan van aanpak ten aanzien van de Gemeentelijke Holding en dit met het oog op een belangrijke vervaldag op 2 oktober, toen de Gemeentelijke Holding 135,6 miljoen euro moest terugbetalen aan Dexia. Op 30 september bespraken wij de situatie in de Vlaamse Regering en was het voor ons duidelijk dat niet alleen maatregelen voor de Gemeentelijke Holding noodzakelijk waren maar dat ook doortastende ingrepen noodzakelijk waren om de bank zelf te redden. De steun aan de Gemeentelijke Holding was hierbij een manier voor een betere verankering van Dexia Bank België in ons land zodat die instelling blijvend haar rol als systeembank en financier van de lokale besturen zou spelen.

Voorzitter, collega's, we moesten echter vaststellen dat de raad van bestuur van Dexia Holding van maandag 3 oktober eigenlijk zelf de uitstroom van deposito's op gang bracht, door samen te komen zonder tot een beslissing te komen over de voorliggende problemen. De wijze waarop hierover werd gecommuniceerd, heeft heel wat verwarring tot stand gebracht met de gevolgen die we allemaal kennen.

Als kleine aandeelhouder binnen Dexia Holding heeft de Vlaamse Regering dan het initiatief genomen om de andere gewesten en de Belgische aandeelhouders op één lijn te brengen met als bedoeling maximaal de waarde binnen de groep te bewaren en dit in het belang van de klanten van de bank, het personeel, de gemeenten en de aandeelhouders. Wij formuleerden toen het splittingscenario waarbij een aandeel van de groep verdeeld zou worden over drie: een van de restbank, een voor het Franse deel financiering lokale besturen en een voor de Belgische bank-verzekeraar. Voor ons voorstel kregen we zelfs ongevraagd bijval vanuit academische hoek.

De federale overheid en de federale toezichthouder hebben echter geoordeeld dat, gelet op de run on the bank, een volledige aankoop van de bank door de Belgische staat de meest aangewezen oplossing was en de enige manier was om het vertrouwen in de bank te herstellen. Zoals we allemaal weten, is deze oplossing dan ook doorgevoerd in het voorbije weekend.

De gewesten bekommeren zich vandaag samen met de federale overheid over de gevolgen ten aanzien van de Gemeentelijke Holding. We proberen ten aanzien van onze uitstaande waarborg tot een zo goed mogelijke oplossing te komen waarbij we absoluut verdere verliezen voor de gemeenten willen voorkomen. Tezelfdertijd moeten we er ook voor zorgen dat de onduidelijkheid op welke wijze het Vlaamse Gewest al dan niet voldoende provisies aanlegt voor de mogelijke waarborguitwinning van de Gemeentelijke Holding, zich niet vertaalt in een toenemend wantrouwen van de ratingbureaus ten opzichte van de systemische risico's die het Vlaamse Gewest neemt. Zelfs al is de schuld van de Vlaamse Gemeenschap relatief klein, de globale schuld die afgedekt wordt door waarborgen, is hoog, en een verlaging van de rating met meer dan een stap, zou ernstige gevolgen kunnen hebben op de financieringen aangegaan door bijvoorbeeld Aquafin.

Voorzitter, collega's, welke conclusies trekt de Vlaamse Regering nu uit deze geschiedenis? Deze Vlaamse Regering wenst haar verantwoordelijkheid op te nemen, ook in moeilijke omstandigheden. Zij wil blijven bijdragen tot de aanwezigheid in ons land van een goed functionerend banksysteem, dat aan lokale besturen toelaat middelen aan te trekken voor investeringsprojecten en dat aan de mensen de gelegenheid biedt hun spaargeld veilig te beleggen.

Vandaag is de bank gered, maar deze bank zal, vertrekkende van haar grondvesten, opnieuw het vertrouwen moeten opbouwen van haar klanten en de gemeenten en dit in een concurrentiële omgeving. Ook ten aanzien van overheidsbanken geldt immers voor de gemeenten en voor Vlaanderen de wet op de overheidsopdrachten en kan er niet gediscrimineerd worden op basis van nationaliteit bij de toekenning. Ook dit is een element van het compleet andere landschap dan bij de start van het Gemeentekrediet. De basistaak

van een systeembank blijft voor ons de transformatie van spaargeld naar leningen, die onder andere bedrijven en overheden moeten toelaten om te investeren. Als Vlaamse overheid vinden we het belangrijk dat er voor deze opdracht een voldoende breed gediversifieerd landschap aan instellingen beschikbaar is. Daarvoor willen we samen met de andere gewesten en de federale overheid inspanningen leveren.

De Vlaamse overheid heeft al in het Gemeentedecreet duidelijk gemaakt dat beleggen in aandelen geen opdracht is voor een gemeentebestuur. Met de verkoop van Dexia Bank België aan de Belgische staat komt er een einde aan de bestaansreden van de Gemeentelijke Holding en worden de gemeenten in de toekomst gevrijwaard van risicovolle beleggingen. Voor het imago en de kredietwaardigheid van de publieke sector in ons land is het evenwel noodzakelijk dat de Gemeentelijke Holding op een ordentelijke manier afgewikkeld wordt in een soort begeleide vereffening, gericht op het maximaal valoriseren van de aanwezige waarde. De Gemeentelijke Holding zal dus wat ons betreft geen nieuwe activiteiten kunnen ontwikkelen – dat hebben wij trouwens al afgesproken in de waarborgovereenkomsten – maar we willen ook waarschuwen tegen het hals over kop verkopen van activa in de zeer slechte markten die we vandaag kennen. Deze begeleide vereffening maakt vandaag en de komende dagen het voorwerp uit van gesprekken met de andere gewesten en de federale overheid.

Voorzitter, beste collega's, dit was het laatste deel van mijn verklaring. Ik kijk uit naar de discussies en naar alle vragen die u desgevallend nog zou hebben. (*Applaus bij de meerderheid*)

■

ACTUALITEITSDEBAT over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming.

Het debat is geopend.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, collega's, het applaus aan het einde van uw verklaring maakt duidelijk dat niet iedereen er zo enthousiast over is. Dat geldt vooral voor het eerste deel.

Minister-president, u hebt zich maandenlang en soms jarenlang weggestoken achter het feit dat u zagezegd niet kon worden betrokken bij de communautaire onderhandelingen. Wij hebben u meermaals aangemaand om uw stem te laten horen. Nu alles in kannen en kruiken is, doet u dat. U komt zonder blikken of blozen zeggen dat er wat het Vlaamse regeerakkoord en de Octopusnota betreft, eigenlijk geen vuiltje aan de lucht is.

Dat is uw boodschap vandaag, namens – neem ik aan – de gehele Vlaamse Regering. Minister-president, u weet pertinent dat dat niet zo is. U weet pertinent dat de fiscale autonomie niet degene is die in de Octopusnota staat. U weet pertinent dat het inzake bevoegdheden niet datgene is dat in de Octopusnota staat. U weet pertinent dat het wat betreft de Financieringswet niet geregeld is zoals u dat in uw Octopusnota had vooropgesteld.

U weet ook zeer goed dat het akkoord rond Brussel-Halle-Vilvoorde en Brussel, zowel politiek als juridisch, pertinent ingaat tegen uw Octopusnota, want het gaat in tegen de territoriale integriteit van Vlaanderen, die u zo bejubelt in uw Octopusnota. De Franstaligen krijgen daarvoor rechten bij, in Brussel gaat de tweetaligheid achteruit en worden wij politiek gewoon geliquideerd.

Kortom, wij zitten met een staatshervorming zoals die in de jaren 80 en daarvoor altijd naar voren is gekomen: bevoegdheidsoverdracht naar alle deelstaten, maar wel op de kap van de

Brusselse Vlamingen en van de Vlamingen in de Rand, en financieel cash betaald. Dat is het principe dat in deze staatshervorming zit. En dat gaat in tegen uw regeerakkoord. Zelfs Jean-Luc Dehaene noemde dit “absoluut geen copernicaanse omwenteling”.

Waar u het lef vandaan haalt om, na jarenlang te zwijgen, hier kwansuis te zeggen dat er wat betreft het Vlaamse regeerakkoord geen vuiltje aan de lucht is, is mij een raadsel. Tenzij de oude CVP misschien is teruggekomen. (*Applaus. Opmerkingen*)

Wij hadden gehoopt dat men vanuit dit beleidsniveau zou wegen op de communautaire onderhandelingen en dat men desnoods, als het ingaat tegen wat hier kamerbreed is afgesproken, vanuit dit parlement en deze Vlaamse Regering de oppositie zou organiseren tegen wat men niet goed vindt. Maar neen, het omgekeerde is waar.

En hoe groot het raadsel ook is waarom u hier komt zeggen dat er geen vuiltje aan de lucht is, het is wat ons betreft nog onduidelijker hoe u de N-VA achter deze regeerverklaring hebt gekregen. Ik begrijp het absoluut niet meer. Ik weet, collega's van de N-VA, dat u bij de Septemberverklaring een beetje boos was op ons omdat wij zagezegd alleen u viseerden. Dat is niet waar. Wij hebben in al onze communicatie vooral de onderhandelende partijen gevisieerd. Maar wij mogen toch nog vragen stellen over de positie van de N-VA, naar aanleiding van de Septemberverklaring, en zeker naar aanleiding van wat de minister-president vandaag komt verklaren? Want kon u zich bij de septemberverklaring nog wegstoppen achter het feit dat nog niet het hele akkoord gekend was, dan kennen we vandaag het akkoord wel. En dus kunt u zich achter dat argument niet meer wegstoppen, mijnheer De Wever.

Het gaat dus niet op om enerzijds het akkoord – terecht – af te branden, en u anderzijds te scharen achter een regeerverklaring waarin staat dat het regeerakkoord en de Octopusnota geen geweld wordt aangedaan.

Over de fiscale hervorming zei de voorzitter van de N-VA op 1 oktober in De Tijd: “Dit is de fiscale autonomie van de gemeente Bommerskonten.” U vindt dat schitterend, minister-president, en blijkbaar heel uw regering. Volgens de voorzitter van een coalitiepartner stevenen we af op de fiscale autonomie van de gemeente Bommerskonten. Dus Vlaanderen is gelijk aan Bommerskonten.

Ten tweede zei de heer De Wever op zijn gezinsdag in Bokrijk het volgende: “Er loeren grote bedreigingen. Als de nota-Di Rupo wordt uitgevoerd” – en dat wordt ze nu – “zullen Brussel en Wallonië meer dan een miljard bij krijgen terwijl Vlaanderen zwaar zal moeten inleveren.” Hij heeft gelijk. “Daarnaast wil de PS onze middenklasse en onze bedrijven nog maar eens laten opdraaien voor de federale tekorten door massieve belastingverhogingen. Ik wil duidelijk zijn: de rekeningen doorschuiven naar Vlaanderen, het zal met de N-VA in de Vlaamse Regering niet waar zijn. Aan de nota-Di Rupo zeggen wij vandaag nog meer dan gisteren luid en duidelijk ‘neen’.” Duidelijker kan niet.

Collega's van de N-VA, wij gaan u niet vragen om de Vlaamse Regering te verlaten, hoewel daar misschien redenen voor zijn, maar dat moet u voor uzelf uitmaken. Vorige week heeft de heer Demesmaeker hier nog gezegd dat het akkoord over de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel niet kon. Als dat zo zou doorgaan, zou er een zwaar probleem zijn. De teksten zijn er nu, en nauwelijks een week later is er geen enkel probleem. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Minister-president, wat is de cohesie nog in deze Vlaamse Regering? Moet de N-VA eruit of niet? Dat moeten ze zelf bepalen. We hadden wel gehoopt dat de Vlaamse Regering in het algemeen oppositie zou voeren tegen slechte akkoorden. Nog meer hadden we gehoopt dat de N-VA binnen de Vlaamse Regering de druk zou opvoeren, dat ze binnen de Vlaamse Regering de coalitiepartners zou stuwen om het Vlaamse regeerakkoord en de Octopusnota uit te voeren. We hadden van de N-VA gehoopt dat ze binnen de regering ervoor zou zorgen dat de Vlaamse Regering eindelijk buiten de lijntjes zou kleuren. Helaas neemt de N-VA

blijkbaar genoeg met de vaststelling – de foute vaststelling – dat er geen vuiltje aan de lucht is.

U kunt geen twee dingen tegelijk doen. Ik zeg dit in alle kalmte. U kunt niet aan de overkant oppositie voeren tegen een akkoord dat u terecht, zeer terecht, slecht vindt. Wij gaan daar ook oppositie tegen voeren, hopelijk kunnen we dat schouder aan schouder doen. U kunt u niet verstoppen. U kunt niet aan de overkant oppositie voeren en hier zeggen dat u gewoon in de regering blijft zitten, onder het motto: het is een ander niveau. Die vlieger, collega's van de N-VA, gaat niet op. Als u uw geloofwaardigheid wilt behouden, en de rechtlijnigheid waar u zo graag over spreekt, wel we geven u nog een kans. Wij zullen in de komende weken en maanden hier in dit Vlaams Parlement moties betreffende een belangenconflict indienen om datgene wat er federaal aan de hand is, te blokkeren, omdat het niet in overeenstemming is met die Octopusnota. Dan zult u kleur moeten bekennen. U hebt dat eigenlijk vandaag al gedaan, mijnheer De Wever, door te zeggen “het federale is dit” en “het Vlaamse is dat”, alsof wij daar niet bij betrokken zijn.

Ik dacht, collega's van de N-VA, dat u in de Vlaamse Regering zat om de waakhond te spelen over dat Vlaams regeerakkoord en de Octopusnota. Ik moet vaststellen dat u vandaag abdiceert, want, mijnheer De Wever, u hebt in datzelfde interview in De Tijd op 1 oktober gezegd: “Het wordt oorlog op alle fronten.” Op het front dat ertoe doet, dit front, hebt u vandaag al gecapituleerd. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, ik heb even gewacht tot het applaus gedaan was, anders zou het erop lijken dat het Vlaams Belang voor Groen! applaudisseerde en dat zou als een tang op een varken slaan. (*Opmerkingen van het Vlaams Belang*)

Collega's, bravo! We hebben niet alleen een communautair akkoord bereikt in dit land, na jaren aanslepende communautaire spanningen, een akkoord waarin BHV wordt gesplitst, zowel de kieskring als het gerechtelijke arrondissement, maar ook een akkoord waarin Brussel middelen krijgt, specifiek voor onder meer veiligheid en mobiliteit, waarin de fiscale autonomie voor het Vlaamse Gewest toeneemt van 43 naar 78 procent, waarin bevoegdheden worden overgedragen ter waarde van 17 miljard euro en waarin, last but not least, excessieve voordelen voor politici worden aangepakt.

Maar, collega's, het federale akkoord heeft ook de toets van het Vlaamse regeerakkoord doorstaan. (*Opmerkingen van het Vlaams Belang*)

Zo heeft de minister-president ons daarnet uitgelegd. Dat betekent dat de N-VA in de regering blijft zitten en loyaal het communautaire akkoord mee zal uitvoeren. Zo heb ik dat duidelijk begrepen. Heel wat bevoegdheden en middelen worden overgeheveld van het federale naar het Vlaamse niveau en ook de N-VA-ministers zullen dit akkoord natuurlijk moeten uitvoeren. Zeker onze Vlaamse minister van Financiën van de N-VA zal heel wat werk krijgen met het fameuze opcentiemenmodel op de personenbelasting.

En, collega's, eigenlijk is de wierook van de Vlaamse Regering en van de Vlaamse minister-president voor de fameuze vlinder van Elio Di Rupo en de acht onderhandelende partijen, een goede zaak. De bevolking is het beu en snakt naar stabiliteit op politiek vlak na deze communautair woelige tijden en in deze financieel woelige tijd. Als de N-VA consequent is – wat ik hoop – dan moet de partij het akkoord over de staatshervorming ook goedkeuren in de Kamer. (*Rumoer*)

Beste collega's, ik kom tot mijn punt. Ik vrees dat de waarheid anders zal zijn. Ik heb het persbericht op de site van de N-VA eens gelezen en nu ben ik bezorgd. De titel luidt: ‘Een historische kans gemist’. Goed, dat is niet nieuw, maar wat verder staat: “De nieuwe financieringswet zal Vlaanderen effectief met een heel zware factuur opzadelen”, en toch zegt de N-VA: “maar we blijven in de Vlaamse Regering”. Er staat: “De Vlamingen in Brussel

krijgen nog minder rechten, de Franstaligen in Vlaams-Brabant nog meer voorrechten”, “maar we blijven in de Vlaamse Regering”. “De communautaire conflicten worden aangewakkerd, het akkoord bevat reeds de kiemen voor toekomstige conflicten”, “maar we blijven in de Vlaamse Regering”. “Bevoegdheden: zeker niet de copernicaanse omwenteling”, “maar we blijven in de Vlaamse Regering”. Wat is het nu? Hierover gaat mijn voornaamste bezorgdheid.

Beste collega's van CD&V en sp.a, hoe garandeert u dat deze Vlaamse Regering geen oppositieregering wordt, zeker met de uitvoering van het communautaire akkoord? Vlaanderen kan zich geen oppositieregering veroorloven. Hoe zult u ervoor zorgen dat minister Bourgeois en zeker minister Muylers, onze minister van Financiën, het communautaire akkoord zullen uitvoeren?

Enerzijds is er een N-VA puur, die op federaal niveau met de vlag vooruit ten strijde trekt – Senatus Populusque Romanus – tegen het fameuze Vlinderakkoord. Anderzijds hebben we een N-VA light, dat zijn de notarissen van deze Vlaamse Regering die zich vastklampen aan hun stoel en die zogezegd het communautaire akkoord moeten uitvoeren.

Beste collega's van de N-VA, u hebt een stap opzij gezet tijdens de communautaire onderhandelingen en dat was uw goed recht, maar als u het fundamenteel oneens bent met de aangekondigde staatshervorming, wel heb dan ook de moed om ook uit de Vlaamse Regering te stappen. En waar is Bart De Wever? Hij zit hier nu, maar waar is de eclatante Bart De Wever in dit verhaal?

Beste collega's van CD&V, sinds vandaag is het duidelijk dat de N-VA de nieuwe CD&V is. (*Applaus bij het Vlaams Belang en Groen!*)

De zesde staatshervorming moet nog in de praktijk worden gebracht en sommigen, inclusief de minister-president, dromen al van een zevende staatshervorming. Ik vrees dat dit vooral een communicatietechniek is om een regering bijeen te houden en een interne spreidstand te maskeren. Maar laten we eerst die zesde staatshervorming tot een goed einde brengen vooraleer op tafel te slaan voor de zevende. We zijn nu politieke rust verschuldigd aan onze bevolking. (*Applaus bij Open Vld en Groen!*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, leden van de regering, collega's, Jean-Luc Dehaene, boegbeeld van CD&V, heeft al gezegd dat dit absoluut geen copernicaanse omwenteling is. Minister-president Peeters heeft gezegd dat het een stap in de richting van een copernicaanse omwenteling is. Het is een evolutief proces. Wat zou Copernicus daar zelf van denken? Hij draait zich om in zijn graf. De heliocentrische theorie is dat vanaf nu de aarde rond de zon draait en niet langer de zon rond de aarde. Het zwaartepunt zou gaan liggen bij de regio's, en niet langer bij de federale staat. Dat is het dus niet geworden. Het is geen copernicaanse omwenteling, het is een Vlinderakkoord. En die vlinder fladdert niet langer in de plantentuin van Meise.

Minister-president, ik vond het wat bizar dat u met de plantentuin van Meise op de proppen kwam. Dat was al beslist in 1999. Ik zat toen in een kabinet van het ministerie van Landbouw, ik heb dat zelf van dichtbij meegemaakt. Ik vind het dan ook bizar om nu, twaalf jaar na datum, te zien dat dit opnieuw als een verwezenlijking naar voren wordt geschoven.

Dit is geen copernicaanse omwenteling, het is een heel traditionele staatshervorming, waarbij delen van het federale niveau afkalven naar de regio's. Het zijn zaken waarover men de afgelopen jaren niet meer akkoord geraakte, zoals het arbeidsmarktbeleid met de verschillende doelgroepen in het noorden en het zuiden van het land, het verkeersveiligheidsbeleid en de andere visies die we hebben over het gebruik van repressieve methodes als flitspalen en maximumsnelheden, het preventie- en het zorgbeleid, waarover we het met onze zuiderburen niet meer eens zijn.

Het is ook een traditionele staats hervorming voor wat Brussel-Halle-Vilvoorde betreft, maar het had allemaal nog veel erger gekund. Er is geen uitbreiding van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, er is geen ratificatie van het minderhedenverdrag, en dan moeten we daar blij mee zijn. Voor de LDD-fractie is enkel een confederaal model mogelijk. LDD is geen separatistische partij, maar vraagt niet veel. Wij vragen enkel de toepassing van artikel 35 van de Grondwet, waarbij alle bevoegdheden, inclusief het innen van belastingen, naar de regio's gaan, en we dan samen bekijken wat we eventueel nog gemeenschappelijk doen. Dat zou de fundamentele problemen in dit land kunnen oplossen.

Ik ben best wel verrast dat er een akkoord is, dat men er überhaupt nog uit is geraakt op de een of andere manier. Volgens mij is dit de allerlaatste manier waarop men nog een akkoord kan vormen volgens de traditionele federale logica. Het heeft dan ook bijna 500 dagen geduurd. Men heeft tot mijn grote verrassing opnieuw tijd gekocht voor de ontmanteling van België – de ontmanteling van België, voor alle duidelijkheid, niet in een separatistische logica volgens LDD, maar in een confederale logica.

Het doet een beetje denken aan BiA: België in Afbouw. Net als bij Vlaanderen in Actie (ViA) hebt u daarnet geprobeerd om ons te enthousiasmeren voor dat project met die waslijst van kleine maatregelen, zoals de plantentuin van Meise, en ons zo weg te leiden van de fundamentele vaststelling dat dit geen copernicaanse omwenteling is en dat de fundamentele problemen in dit land blijven. Ik denk daarbij aan de transfers tussen Noord- en Zuid-België die, naargelang de bron, tussen 6 à 12 miljard euro worden geschat. Die transfers worden niet aangepakt. Ze zijn niet goed voor de welvaart van Vlaanderen, maar evenmin voor die van Wallonië. Collega's aan de universiteit van Luik hebben inderdaad al aangetoond hoe die oversubsidiëring van het Waalse Gewest leidt tot het wegmoffelen van de structurele problemen.

De responsabilisering van Wallonië komt er eigenlijk pas aan binnen tien jaar en zal pas binnen twintig jaar effectief zijn. Ook dat, collega's, is veel te laat. Tenzij er – want dat kan nog – een serieuze sociaal-economische hervorming komt. Indien in die sociaal-economische hervorming zou staan dat de werkloosheidsuitkering zou worden beperkt in de tijd, zoals dat in de meeste landen gebeurt, zou dat kunnen leiden tot een belangrijke afbouw van die transfers in dit land.

De belangrijkste hefboomen blijven eigenlijk nog federaal. Vandaar dat er geen sprake is van een copernicaanse omwenteling. Zo zou het innen van belastingen binnen zo'n copernicaanse omwenteling, binnen het confederaal model, binnen de logica van artikel 35, volledig en integraal naar de gewesten moeten komen. Verder is de sociale zekerheid de ultieme hefboom om te sturen. Minister-president, de bankencrisis toont opnieuw aan hoe moeilijk u het hebt om uw tanden te laten zien. U blijft voor een stuk achter met een mond vol tanden. Belangrijke elementen zoals het normatieve kader voor het arbeidszoekgedrag blijven federaal. U mag wel controleren, maar het normatieve kader, de regels, blijven federaal. Het normatieve kader voor de programmatie van ziekenhuizen blijft federaal.

U hebt verklaard dat alles in overeenstemming is met de Octopusnota. Er zijn echter heel wat elementen uit de nota-Di Rupo die niet in overeenstemming zijn met de Octopusnota. Ik heb u daar enkele maanden geleden een lijst van bezorgd. Ik pik er twee elementen uit. Brussel wordt in deze zesde staats hervorming een derde gewest. Brussel krijgt bevoegdheden die vergelijkbaar zijn met een volwaardig gewest. De Octopusnota gaat uit van de tweeledigheid van dit land, waarbij Brussel door de twee gemeenschappen wordt bestuurd. Als er nog gemeenschapsbevoegdheden zijn, gaan die voor het grootste deel naar de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Minister-president, u zegt terecht dat Vlaanderen al 670 miljoen euro investeert in Brussel. Daar komt nu nog eens 461 miljoen euro bovenop, zonder dat er een noemenswaardige hervorming is van de Brusselse structuur. Collega's, ik wil er even op wijzen dat men in voorstellen in 2005 over de herfinanciering van Brussel sprak in de grootteorde van 64 miljoen euro. Nu gaat het dus al om 461 miljoen euro. Daarmee is ook

het enige breekijzer dat wij nog hebben voor een serieuze copernicaanse omwenteling weer voor jaren uit onze handen geslagen.

De vennootschapsbelasting is het tweede element. Ik hoor daar niets meer van, hoewel dat in uw Octopusnota staat. Dat betekent dat uw regering helaas niets anders dan een subsidieregering is. U krijgt middelen van het federale niveau en u moet die middelen uitgeven. U kunt geen fiscaal beleid voeren. En dan komt u tot dergelijke malheuren zoals uw strategische investeringssteun voor maneges en sauna's. U zit op een berg geld dat u op een bepaald moment maar moet uitgeven.

En dan komt u tot een flankerend beleid in de automobielsector, waarbij u niets anders kunt doen dan eventueel de sale-and-lease-back van een terrein voor Opel Antwerpen voorstellen. U kunt echter geen krachtadig beleid voeren, en dat kunt u na deze zesde staatshervorming nog altijd niet. Dat zijn twee cruciale elementen uit de Octopusnota die niet zijn gerealiseerd.

Ik hoorde u daarnet nogmaals alle elementen van die Octopusnota opsommen, waaronder het territorialiteitsbeginsel. De heer Bouckaert heeft er vorige week nog een betoog over gehouden: de regeling met betrekking tot het gerechtelijk arrondissement valt absoluut niet in overeenstemming te brengen met dat territorialiteitsbeginsel. De conclusie is dus: dit is geen copernicaanse omwenteling. Dit kan onmogelijk in overeenstemming zijn met de Octopusnota.

Ik wil eindigen met een politieke associatie die ook de twee vorige sprekers hebben gemaakt. Mijnheer De Wever, zijn er twee N-VA's? U zult daar straks hopelijk op antwoorden. Enerzijds is er de klik Muylers-Bourgeois, die blijkbaar in de regering wil blijven, of die in de regering blijft. Zij vinden dus dat dit akkoord in overeenstemming is met het regeerakkoord, en dus met de Octopusnota, want die maakt daar een integraal deel van uit. Dan zeg ik: vanaf nu moet de N-VA zwijgen.

Mijnheer De Wever, zelf zegt u dat men een historische kans verloren heeft laten gaan om institutioneel en financieel orde op zaken te stellen. Octopus is een breekpunt. In uw Belgabericht van deze ochtend reageert u niet op de overeenstemming met de Octopusnota, maar u deed dat tien dagen geleden wel. U had het toen over een massale verarming van de Vlaamse bevolking, over volksverlakkerij. U stelde dat de fiscale autonomie een lege doos is, met het systeem van de opcentiemen, terwijl u mee die jobkorting hebt afgeschaft. Nu zegt u in uw Belgabericht dat u moet wachten op precieze wetteksten. Waar heb ik nog eens gehoord dat we moesten wachten op teksten? Blijkbaar heeft minister Muylers die dus wel. Zou hij ze hebben gekregen van de minister-president, en u niet? Wil de echte N-VA nu opstaan? (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Minister-president, geachte leden, Open Vld is blij. Het zal u verbazen, maar we zijn blij, en ik zal u uitleggen waarom. We zijn eindelijk af van die onvruchtbare discussie en die telkens terugkerende vraag wat de N-VA zal doen: blijft ze nu in de regering of stapt ze eruit?

Ik heb u en de Vlaamse Regering vaak vergeleken met een kapitein van een schip en een bemanning. Met een muitende bemanning, inderdaad. (*Gelach*)

Nomen est omen in dezen. Ik ben blij dat u de muitende bemanning opnieuw onder controle hebt. De Vlaamse Regering kan nu eindelijk datgene doen waarvoor ze door de meerderheid is verkozen. Ze is immers niet verkozen door het volk. De parlementsleden zijn dat wel. De Vlaamse Regering kan eindelijk regeren. Zoals u weet, heeft Open Vld de jongste maanden telkens vastgesteld dat er van dat regeren niet veel in huis komt. Telkens was er die goednieuwsshow om te camoufleren dat er weinig of niets gebeurt. Ik verwijs nogmaals naar de vaststelling van Voka dat de Vlaamse werkvloer niets merkt van uw beleid. De tijd is nu eindelijk aangebroken, niet om een goednieuwsshow te brengen, maar om het goede nieuws

te maken. Wij nodigen u daartoe uit. Het is eindelijk tijd voor de sociaal-economische problemen die Vlaanderen dag in, dag uit kent, en dat in een steeds sneller tempo. Mensen maken zich zorgen. Bedrijven maken zich zorgen, en terecht, maar dat geldt uiteraard ook voor België, en die hypotheek is ook daar gelicht. Daarom zijn we niet alleen blij, maar ook trots.

Open Vld is ook trots dat ze er in federaal verband in geslaagd is samen met onder andere uw partij om eindelijk de hypotheek te lichten en oplossingen te genereren en om er eindelijk voor te zorgen dat deze Vlaamse deelstaat meer bevoegdheden heeft en mogelijkheden krijgt om beleid te voeren.

Minister-president, u hebt die mogelijkheden uitvoerig opgesomd maar u was daarbij niet volledig. U hebt zich beperkt tot de hoofdlijnen. Ik vat ze even samen. Wij onthouden uit deze zesde staats hervorming, de grootste ooit, zeker in kwantitatieve termen, 17 miljard euro, belangrijke socio-economische hefboomen. Ik benadruk de activering die ons nu helemaal in handen wordt gespeeld, en belangrijke onderdelen van de sociale zekerheid. Voor de eerste keer kunnen we RSZ-kortingen toekennen, bijvoorbeeld aan 50-plussers en dus de loonlast verlagen. Op die manier kunnen we ervoor zorgen dat werkgevers ouderen aan het werk helpen. Verder zijn er de kinderbijslag, de rusthuizen. We hebben homogenere pakketten zoals mobiliteit en woonbeleid. Er komt ook een reeks nieuwe bevoegdheden zoals het jeugdsanctierecht en de fiscale bevoegdheid inzake personenbelasting.

In die blijdschap zit ook een verlangen, een verwachting. Het verlangen is dat u met die nieuwe bevoegdheden ook iets nuttigs zult doen. Als oppositiepartij zullen wij u daarin nauwgezet volgen. We zijn er niet helemaal gerust in. Onze blijdschap zou dan de vormen aannemen van naïviteit. We zijn er niet helemaal gerust in omdat wat hieraan is voorafgegaan, ons niet helemaal gerust maakt. Er was al een mogelijkheid om een zekere fiscale autonomie uit te oefenen. Het was een onvolmaakte fiscale autonomie, eerder een vorm van fiscale korting. Maar het eerste wat deze regering heeft gedaan, al was dat in omstandigheden die haar dwongen om een keuze te maken, was de jobkorting afschaffen. Dat betekende dat 700 miljoen euro ten laste van de werkende bevolking werd gelegd.

U krijgt nu fiscale autonomie in de personenbelasting. U zult gebruik kunnen maken van het milderen van de progressiviteit binnen bepaalde grenzen die niet onredelijk zijn. Een van die grenzen is 1000 euro. De jobkorting ging over 250 euro. U krijgt iets in handen, doe daar nu ook iets mee. We kijken er reikhalzend naar uit, zowel voor de middenklasse die vandaag wordt belaagd als voor de lagere inkomens waar de loonspanning tussen werken en niet werken groter moet worden.

En dan kom ik bij de vermaledijde kindpremie. Niemand vraagt om die kindpremie. Toch blijft u tot het laatste moment volharden. Ik hoop dat het bij deze ook het laatste moment is. De bevoegdheid inzake kinderbijslag is immers overgedragen. Het gaat niet alleen over meer dan 3 miljard euro maar ook over de bevoegdheid ten gronde. Ik raad u dan ook aan te luisteren naar de signalen uit de samenleving. Maak keuzes en besef dat het huis op dit ogenblik staat te wankelen. De funderingen die zijn gegoten door al wie ons is voorafgegaan, worden vandaag aangetast. Houd u dus niet bezig met het opsmukken van het huis dat daarop staat. Houd u vooral bezig met wat belangrijk is en probeer, gebruikmakend van uw nieuwe bevoegdheden, iets te doen in het kader van de kindpremie. Probeer dat op te vangen in het pakket nieuwe bevoegdheden dat u nu ter hand wordt gesteld. Volhard niet in de boosheid.

Minister-president, ik geef nog even mee dat een van uw eerste maatregelen ter zake eruit zou kunnen bestaan de huidige 200 categorieën van kinderen tot een minimum te herleiden. Kinderen zijn kinderen. Kinderen kunnen gehandicapt zijn. Dit kan een argument tot onderscheid zijn. De leeftijd kan ook een argument vormen. Die argumenten zijn echter beperkt. U mag op dit vlak zeker vereenvoudigen.

Mijn fractie hoopt ook dat u de nieuwe bevoegdheden zult gebruiken om binnen uw ploeg het een en ander te herschikken. Zo kunt u dan homogenere pakketten in de bevoegdheidsverdeling tussen uw excellenties creëren en ervoor zorgen dat de blokkeringen die we in het verleden hebben opgemerkt, niet meer of minder zullen plaatsvinden.

U hebt in uw toespraak verklaard dat de deelstaten geen inspraak in het proces aangaande de staatsvorming hebben gehad. Dat klopt. Ik weet echter niet of u zich nog herinnert dat de gesprekken tussen de gemeenschappen ook succesvol zijn geweest.

Ik gebruik weer het beeld van het zwalpend schip. Volgens mij kan dat schip nu een koers uitzetten. U kunt weer de bakens verzetten. Als oppositiepartij zullen we de positie van die bakens uiteraard kritisch beoordelen. Waar mogelijk, zullen we ze verzetten. U hebt in elk geval geen enkel excuus meer om niet te doen wat u moet doen. U moet regeren. U moet de sociaal-economische problemen en de problemen van elke dag oplossen.

Het is me opgevallen dat de heer De Wever noch de heer Van Dijck op het einde van uw toespraak hebben geapplaudisseerd. Dat wordt een gewoonte. (*Rumoer. Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck*)

In dat geval was het applaus bijzonder sober. Ik wil hier toch nog iets over zeggen. Er is ons iets opgevallen waarvoor we vroeger al dachten dat we moesten vrezen. De heer Sanctorum heeft het ook vermeld. Misschien zitten we nog met een oppositie binnen de Vlaamse Regering. Vlaanderen kan dat missen als de pest. Misschien is dit ook de reden waarom u op het einde van uw toespraak niet het vertrouwen van het Vlaams Parlement hebt gevraagd. Ik weet dat u het amper twee weken geleden hebt gekregen. Er is ondertussen echter veel veranderd. Het zou misschien verstandig zijn het nogmaals te vragen. (*Applaus bij Open Vld en Groen!*)

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, we hebben woord gehouden. We vroegen, onder meer in het Vlaams regeerakkoord, een belangrijke staatsvorming en we hebben er een gekregen die in overeenstemming is met het Vlaams regeerakkoord. (*Opmerkingen*)

We vroegen een verschuiving van het zwaartepunt en die verschuiving komt er. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement zullen in de toekomst zeggenschap hebben over 35 miljard euro aan uitgaven voor Vlaanderen. Voor de Federale Regering zal dit voor heel België nog 32 miljard euro zijn.

Het gaat hierbij om belangrijke bevoegdheden. Niet enkel worden de bestaande bevoegdheden inzake economie, energie, landbouw, wonen, verkeer, binnenlands beleid en onderdelen van justitie verder uitgebouwd, aangevuld en homogener gemaakt. Daarnaast breken we voor het eerst in heel de evolutie van onze staatsvorming in in de sociale zekerheid. Dit is een kwantsprong. Het arbeidsmarktbeleid, onderdelen van het gezondheidsbeleid en de totale tak van het gezinsbeleid worden naar de deelstaten overgeheveld. Voor het eerst breken we in in de sociale zekerheid. (*Opmerkingen*)

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Caluwé, uw laatste zin was veelzeggend. U breekt niet in in de sociale zekerheid. U kent ook de resoluties en de Octopusnota waarin u vroeg om een normering en de financiering van onder meer het gezinsbeleid en het gezondheidsbeleid. Dat komt er niet.

Wat de responsabilisering betreft, lezen en zien we in de uiteindelijke nota-Di Rupo dat die weg is. Nochtans dacht ik dat het uitgangspunt was: wie het goed doet, moet daarvoor worden beloond, maar wie een slecht beleid voert, zal er ook de gevolgen van ondervinden. We stellen nu vast dat zowel inzake tewerkstellingsbeleid als inzake gezondheidsbeleid het bonus-malussysteem gewoon niet meer bestaat. Waar zijn we dan mee bezig? Idem voor de Financieringswet. Voor de gewesten gaat het om het principe dat als je het economisch goed doet en dat veel belastingen opbrengt, je dan veel krijgt en als het economisch minder gaat, je

dan minder krijgt. Dat geldt niet voor het Waalse Gewest, dat is verzekerd van 500 miljoen euro per jaar gedurende tien jaar. Laat nu toch net de laatste wijziging van de Financieringswet tien jaar geleden zijn. Wij worden geresponsabiliseerd wat de Financieringswet betreft, de andere kant niet. U weet dat de Franse Gemeenschap nog extra wordt gefinancierd, zonder nog van Brussel te spreken. De responsabilisering inzake arbeidsmarktbeleid en gezondheidsbeleid is er niet. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Ludwig Caluwé: Wat u zegt, is totaal onjuist. Voor het eerst hebben we wel wat te zeggen. Het was lang een taboe, maar voor het eerst hebben we wel wat te zeggen aan de bijdragen in de sociale zekerheid. Als deelstaat kunnen we sociale bijdragen verminderen. Dit kon in het verleden nooit en werd in een aantal kringen als een absoluut taboe beschouwd. Voortaan kan dit wel gebeuren.

Wat de financiering van de gewesten betreft, gebeurt die in de toekomst grotendeels op basis van belastingen. Dat betekent dat wanneer je als gewest een goed beleid hebt gevoerd en wanneer het aantal jobs toeneemt, je in de toekomst meer middelen zult krijgen. Daarin zit de responsabilisering. De absurditeit die in de huidige Financieringswet zat, namelijk dat Wallonië bij goede prestaties minder terugkreeg en zichzelf als het ware strafte, wordt wegenomen.

De heer Joris Van Hauthem: Die wordt gecorrigeerd met 500 miljoen euro per jaar. Proficiat.

De heer Ludwig Caluwé: Het feit dat er die vaste sokkel is van 500 miljoen euro die naar Wallonië gaat, geeft net aan dat de nieuwe Financieringswet een belangrijke verbetering is ten opzichte van de bestaande. Er is gezegd dat iedereen het eerste jaar blijft houden wat men had. We moeten in 500 miljoen euro voorzien, wat betekent dat het nieuwe systeem voor de toekomst een belangrijke verbetering is omdat de correctie net het eerste jaar moet worden doorgevoerd.

De heer Joris Van Hauthem: Gedurende tien jaar.

De heer Ludwig Caluwé: Gedurende tien jaar, maar het is een constant bedrag. U weet hoeveel de inflatie ieder jaar bedraagt, u weet hoeveel de economische groei bedraagt. Over tien jaar is dat bedrag nog 60 procent van het oorspronkelijke bedrag waard.

De heer Joris Van Hauthem: Nu moeten we nog blij zijn dat het bedrag nog niet geïndexeerd is.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, in aansluiting bij de wijze woorden van onze fractievoorzitter, wil ik een aantal verduidelijkingen geven.

Mijnheer Van Hauthem, u zegt dat we als Vlaming de responsabilisering van werk hebben moeten loslaten. Dat is onjuist. We hebben altijd gezegd dat we kiezen voor een transparant responsabiliseringsmechanisme, geen ingewikkeld systeem van bonus en malus op basis van elementen en variabelen die pas achteraf kunnen worden bekendgemaakt. Neen, wij kiezen voor een direct responsabiliseringssysteem, namelijk een verdeling van de werkdotatie op basis van belastingopbrengsten. De deelstaat die zorgt dat meer mensen aan de slag gaan, zal meer belastinginkomsten hebben. De deelstaat zelf zal die onmiddellijk kunnen innen. Dat is dus een duidelijk, eenvoudiger en helderder systeem.

De solidariteit wordt transparant en dus afgebouwd, van 95 naar 80 procent. Alle perverse effecten zijn weg. De startcompensatie wordt afgebouwd. Het gaat dus echt niet om een nieuwe transfer, zoals sommigen – ook van uw partij – hebben beweerd. De transfer wordt zichtbaar en op termijn afgebouwd.

En dan is er ook de fiscale autonomie. Daarover moet mij iets van het hart. Vlaams-nationalisten pleiten altijd voor meer fiscale autonomie. Zij pleiten voor meer bevoegdheden

voor Vlaanderen, de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. Terecht. Maar wij geloven sterk dat wij het met meer autonomie beter zullen doen. Doe dus niet flauw en zeg niet dat die fiscale autonomie een risico inhoudt omdat dit zou kunnen leiden tot minder ontvangsten. Verdorie, geloof in onze eigen kracht en ons eigen, sterk Vlaams beleid! (*Applaus bij CD&V*)

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Van den Heuvel, ik heb geen probleem met het feit dat deelstaten terugkrijgen wat zij investeren; dat zij meer krijgen wanneer zij een goed beleid voeren en minder krijgen wanneer het minder goed gaat. Maar wel op één voorwaarde: als dat voor alle deelstaten geldt. En dat is niet het geval. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Koen Van den Heuvel: Fiscale autonomie geldt voor alle deelstaten. Die geldt evenveel voor Wallonië en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest als voor het Vlaamse Gewest. Wat u zegt, is belachelijk.

De heer Ludwig Caluwé: De heer Van den Heuvel heeft het perfect verwoord: de hervorming van de Financieringswet beantwoordt aan onze principes. Die hervorming heeft democratiserende, responsabiliserende en stabiliserende gevolgen. De solidariteit wordt ten dele behouden, maar de ondoorzichtige elementen ervan worden afgebouwd en weggerukt.

Wij hebben dus woord gehouden. Wij vroegen de splitsing van BHV, van het gerechtelijk arrondissement en van het kiesarrondissement. Wij verkregen die splitsing voor alle verkiezingen, wat nooit eerder in een voorstel was opgenomen. Daarbij is geen enkel van de doemscenario's inzake compensaties – zoals de aantasting van het territorialiteitsbeginsel, nieuwe faciliteiten of het afstaan van bevoegdheden in Vlaanderen aan de Franstaligen – uitgekomen. Het is een zeer zuivere splitsing geworden.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Caluwé, hoe kunt u van een zuivere splitsing spreken? Weet u wat een zuivere splitsing zou zijn? Datgene wat in het vorige regeerakkoord stond. Daarin stond het principe dat er moet worden gesplitst zonder dat daar een prijs voor wordt betaald. U bent nu blij dat aan de onderhandelingstafel de exuberante eisen van de Franstaligen niet zijn aanvaard. Maar wat overblijft, is nog altijd veel te veel. Het gaat niet meer om de koffielepel suiker van de heer De Wever, het is een zaak van 50 kilo suiker geworden! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Van Hauthem, in dat verband kan ik de heer Maingain citeren. Vandaag zei hij over die zogezegde compensatie dat het erop neerkomt dat de Franstaligen de faciliteiten een tweede keer hebben betaald.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Van Hauthem, de heer Maingain sprak vandaag over “une victoire flamande totale”. Kunnen wij het beter verwoorden? Hij heeft zelfs zijn alliantie met de MR opgeheven omdat geen enkele van zijn eisen zijn ingewilligd. Hij bestempelt die staatshervorming als confederalistisch.

Probeer nu ook eens als Vlaming te zeggen dat iets goed is, dat we eens iets hebben bereikt en dat alle inspanningen van de Vlaamse beweging en van ons allemaal tot iets hebben geleid. U hebt het over een zak van 50 kilogram, maar waarover hebt u het dan uiteindelijk?

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Van Rompuy, u weet zeer goed wat in het vorige regeerakkoord stond. We krijgen nu: in zes faciliteitengemeenten mag men nog altijd voor Brusselse lijsten stemmen. De omzendbrief-Peeters blijft behouden, maar zal onder vuur komen liggen. Blijkbaar bestaan er in dit land twee soorten Raad van State, een goede en een slechte. De slechte geeft ons gelijk voor de interpretatie van de taalwetgeving en dus moet er een goede komen, een tweetalige, die de omzendbrief-Peeters in het vizier kan brengen en desnoods onderuit halen. Bedoelt u dat? In het gerechtelijk arrondissement krijgen we Franstalige magistraten. De tweetaligheid in Brussel wordt afgebouwd en een aantal Vlaamse magistraten wordt op straat gezet. Dat is uw zuivere splitsing van de kieskring en van het gerechtelijk arrondissement.

De heer Eric Van Rompuy: Mag ik Leo Peeters citeren? Hij heeft vorige week verklaard dat hij nooit had gedacht dat zijn omzendbrief deze onderhandelingen zou overleven. Hij heeft hem ingevoerd in 1997.

De heer Joris Van Hauthem: De omzendbrief zal dit niet overleven. Dat weet u toch.

De heer Eric Van Rompuy: De Franstalige burgemeesters hebben dit systematisch overtreden. Het was de grote eis van de Franstaligen om die omzendbrief-Peeters weg te hebben. Hij heeft de onderhandelingen overleefd.

De heer Joris Van Hauthem: U geeft ze nu de wapens in handen om die onderuit te halen.

De heer Eric Van Rompuy: De Franstaligen hebben hem geavaleerd, want hij staat in dat akkoord. Als er ooit betwistingen komen, heeft die omzendbrief-Peeters nu onbetwistbaar rechtskracht, ook in de faciliteitengemeenten. Daar zullen ze zich bij moeten neerleggen. U geeft het totaal verkeerde voorbeeld.

De heer Ludwig Caluwé: Collega's, uiteraard kijken de partijen verschillend naar de staatshervorming en ongetwijfeld dan ook naar dit akkoord. Er zijn er die 5 kilometer willen afleggen, er zijn er die 10 kilometer willen afleggen. Ik hoor de teleurstelling bij de heer Van Hauthem. Vlaamse onafhankelijkheid staat niet in ons programma, niet omdat wij vasthangen aan de ene of de andere staatsstructuur, wel is een staatsstructuur voor ons geen doel op zich, het is een middel om een beleid te maken voor de mensen. Vlaamse onafhankelijkheid betekent hoe dan ook dat we Brussel zouden verliezen. (*Opmerkingen bij het Vlaams Belang*)

Uit Brussel halen we als Vlaanderen 10 procent van ons nationaal inkomen. Er wordt gesproken over de tegemoetkoming voor de hoofdstedelijke functie van 461 miljoen euro. Die is geplafonneerd op 1 duizendste van het bnp. Wij Vlaanderen halen uit onze hoofdstad 10 procent of 100 duizendste van ons nationaal inkomen. Dat is hoofdzakelijk door de pendelaars. Bijna 10 procent van onze actieve bevolking werkt in Brussel. Indien we dat niet meer zouden hebben, betalen zij belastingen, niet aan ons, maar aan Brussel of Wallo-Brux. Hun pensioen, ziekteverzekering, kinderbijslag of werkloosheidsvergoeding zou er één van Brussel of Wallo-Brux zijn, en niet één waar wij iets aan te zeggen hebben. Dat is niet ons programma.

Collega's, de voorbije jaren hebben we heel wat aandacht en energie besteed aan de spelregels van ons politieke systeem. We moeten dat blijven doen, maar we moeten nu als Vlaams Parlement ook merken dat ons speelveld is uitgebreid. Er moet nu ook voldoende aandacht gaan naar het spel, dat we beter kunnen spelen voor tal van onze bevoegdheden, arbeidsmarktbeleid, gezondheidsbeleid en gezinsbeleid, zodat we een beter Vlaanderen kunnen creëren. (*Applaus bij CD&V en sp.a*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, dames en heren ministers, collega's, na vijf jaar stilstand en ongezien moeizame onderhandelingen, bereikten acht partijen een akkoord over de zesde staatshervorming, een staatshervorming die eens te meer de architectuur van ons land grondig hertekent. De regering is tevreden, de heer van Rouveroi is blij en eigenlijk zou het hele parlement blij moeten zijn. Men moet er wel toe in staat zijn, mijnheer Van Hauthem. Blij met de bijkomende bevoegdheden en de bijkomende middelen die moeten toelaten om nog beter, nog sterker een beleid te voeren voor alle Vlamingen. Zoals de minister-president reeds stelde, is deze zesde staatshervorming conform het regeerakkoord en de Octopusnota. Door deze staatshervorming zullen we ons binnenkort in dit parlement over een hele rits bijkomende bevoegdheden mogen buigen.

Mijn partij – daar ga ik op focussen – is steeds vragende partij geweest voor een sociale staatshervorming. Welnu, dit is ook een sociale staatshervorming die zowel op het federale niveau als op het niveau van de deelstaten toelaat om een performant, eigentijds en rechtvaardig sociaal beleid te voeren dat ook de uitdagingen van de toekomst aankan. Lang

waren we vragende partij voor het regionaliseren van het arbeidsmarktbeleid. Dat is verworven. Vlaanderen zal volledige beslissings- en uitvoeringsbevoegdheid hebben over de beschikbaarheid van werklozen. Het regionaliseren van het doelgroepenbeleid zal toelaten om een consistent beleid te voeren dat ook een gerichtere inschakeling van de zwaksten op de arbeidsmarkt mogelijk maakt. Met name voor onze sociale economie is dat zeer belangrijk.

De middelen die overkomen, zullen we trouwens naar eigen inzicht kunnen besteden in functie van de specifieke problemen van de Vlaamse arbeidsmarkt. Het zal ook afgelopen zijn met dubbel werk en overlappende maatregelen want krachtens het akkoord trekt het federale niveau zich volledig terug uit het arbeidsmarktbeleid. Dienstencheques, arbeidsbemiddeling, outplacement, plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) worden allemaal Vlaams en leiden tot een homogeen bevoegdheidspakket.

Collega's, vorige week hadden we het hier uitgebreid in een levendig debat over de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Door deze voorliggende staatshervorming, krijgt Vlaanderen de bevoegdheid over het betaald educatief verlof, over het industrieel leerlingenwezen, over startbanen, over stageboni en zal ze ook alle hefboomen in handen hebben om de toegang tot de arbeidsmarkt voor onze jongeren te vereenvoudigen. Uit rapporten en artikels blijkt dat we nog een hele weg af te leggen hebben. De heer Vereeck noemt dat kleine maatregelen, maar voor vele duizenden jongeren die vandaag werkloos zijn, is dat een wereld van verschil.

Collega's, vaak hebben we in de commissie Welzijn moeten verwijzen naar het federale niveau bij aanslepende en hangende discussies over ouderenzorg, over gezondheidszorg of over beleid voor kinderen. In de nabije toekomst zullen de gemeenschappen bevoegd worden over homogene pakketten met betrekking tot ziekenhuizen, ouderenzorg, geestelijke gezondheidszorg, relevante delen van justitie en jeugdzorg en over de eerstelijnsgezondheidszorg. We zullen heel concreet werk kunnen maken van een maximumfactuur en het begrenzen van de rusthuiskosten. De aanslepende discussie met het federale niveau over de bevoegdheid preventie is beslecht. Het kindergeld wordt Vlaams. Gezien de vergrijzing en de verjonging van de regio, verwerft Vlaanderen noodzakelijke instrumenten om een Vlaams sociaal beleid te kunnen voeren. De overkomst van de private huurwet maakt een coherent Vlaams woonbeleid mogelijk dat zich ook richt op de private huurmarkt in al haar aspecten. Door de overkomst van de bevoegdheid over de distributienettarieven zal Vlaanderen zelf kunnen beslissen over de manier waarop de kosten van het netbeheer worden doorgerekend in de factuur van de consument. Dat is met andere woorden ontegensprekelijk een sociale staatshervorming.

Ik ben het niet eens met de kritiek die hier en elders is geuit over de Financieringswet. Hier ligt vandaag geen verschuiving voor, maar hier ligt, zoals de heer Van den Heuvel daarnet al heeft gezegd, responsabilisering voor. Goed beleid zal worden beloond, slecht beleid zal worden afgestraft. We zullen kunnen, maar we zullen ook moeten zaaien naar de zak.

Dit heeft een zeer beperkt effect: cumulatief 880 miljoen euro over achttien jaar. In het geheel van het pakket zijn dat relatief kleine cijfers. Dit geeft aan dat er geen verlies is voor Vlaanderen, dat er geen verschuiving is, en dat die responsabilisering aan het werk wordt gezet.

Collega's, ik rond af. Ik ben het volledig eens met de minister-president: hiermee is het werk niet af. We staan nog maar aan het begin van een heel langdurige concretisering van een akkoord. Ik roep iedereen op om de kans die we vandaag, na vijf jaar stilstand, in heel moeilijke omstandigheden hebben, met beide handen aan te grijpen om Vlaanderen sterker en beter te maken, en om dit akkoord om te zetten in reëel beleid en in reële daadkracht. *(Applaus bij CD&V en sp.a)*

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Goede middag, Minister-president, u hebt gezegd dat het heel spijtig is dat de Vlaamse Regering niet betrokken is bij de communautaire onderhandelingen. Dat is inderdaad, naast de vele andere, een anomalie in ons staatsbestel. U hebt ook gezegd dat, gezien dat verschil in beleidsniveaus, de onderscheiden politieke partijen een eigen beoordeling maken van het bereikte akkoord. Dat is ook zo. De grenzen van meerderheid en oppositie lopen niet parallel. Dat is al zo sinds 2009. Wij zijn hier een meerderheidspartij, wij zullen naar alle waarschijnlijkheid een oppositiepartij zijn op het federale niveau. Men mag van ons niet verwachten dat wij dezelfde appreciatie hebben van wat er daar wordt bedisseld en beslist. Dat hoort er nu eenmaal bij.

Dat geeft natuurlijk een moeilijk moment. De N-VA was als partij niet betrokken bij dit akkoord en onze opinie erover is dus ook niet dezelfde als die van onze coalitiepartners. Dat zal voor u geen verrassing zijn. Het gevolg is dat je hier een kleine hoogdag krijgt voor de oppositie. Daar zullen we niet flauw over doen. En dat wij de meeste wind mogen vangen, dat is normaal. Wij zijn immers niet betrokken, en wij keuren het af. Maar wij hebben inderdaad beslist om in de Vlaamse Regering te blijven. Ik zal op het einde van mijn praatje zeggen wat daarbij de doorslag heeft gegeven.

De N-VA kan natuurlijk van de minister-president niet verwachten dat hij namens de Vlaamse Regering of zelfs namens zichzelf al onze kritiek op het federale akkoord zou uitspreken. Dat kan niet en dat verwachten wij niet. Maar niemand mag van mij verwachten dat ik als partijvoorzitter deze kritiek niet meer zou mogen uitspreken.

Ik heb natuurlijk geen moeite om te erkennen dat met dit akkoord nieuwe bevoegdheden naar Vlaanderen komen. Niet alles is negatief, dat zou al te gek zijn. De minister-president heeft die nieuwe bevoegdheden opgesomd, andere sprekers hebben ze ook aangehaald. Dat is ook zo, daar heb ik geen moeite mee. Wij zijn blij met elke nieuwe bevoegdheid die naar Vlaanderen komt, met elke uitbreiding van onze autonomie. Men moet de pluspunten durven te erkennen als men geloofwaardig wil wijzen op de minpunten.

Die minpunten zijn er volgens ons wel degelijk. Ze zijn, wat ons betreft, erg groot.

Minister-president, wat de bevoegdheden betreft, zal het citaat van Jean-Luc Dehaene u nog enige tijd achtervolgen: het is geen copernicaanse omwenteling geworden. Wij hebben te weinig gekregen. Minister-president, ik citeer u: “Er zijn delen van het Octopusakkoord uitgevoerd, het is dus verre van het volledige Octopusakkoord.” Wij hebben te weinig gekregen, maar wij hebben er wel veel voor betaald en wat ons betreft te veel.

In de Financieringswet zien we een aantal zekere geldstromen naar de Franstalige entiteiten van dit land. Dat geld is verzekerd. Het is van niets afhankelijk. Het gaat om bedragen die gewoon in de wet zijn ingeschreven en vaak welvaartsvast zijn. Er mag gebeuren wat wil, ze zullen dat geld krijgen. Wij zijn afhankelijk van een groei in de personenbelasting om met dit akkoord iets te winnen.

Men kan natuurlijk altijd verwachtingen uitspreken over deze groei en het geloof in eigen kunnen, maar die discrepantie in de Financieringswet is er voor ons te veel aan. Er wordt gewezen op 800 miljoen euro potentiële winst voor Vlaanderen als de projecties uitkomen, gecumuleerd over achttien jaar. Als men die rekenkunde toepast op het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, winnen zij 13 miljard euro. Dus zelfs al komen die projecties uit, dan is dat toch niet de verhouding die je in zo'n akkoord zou mogen verwachten? U kunt van mij toch niet verwachten dat ik over deze Financieringswet ga jubelen?

Wat betreft de fiscale autonomie die erin zit, ben ik inderdaad blij dat de dotaties die het Vlaamse Gewest krijgt, worden omgezet in eigen middelen, via het opcentiemensysteem. Dat is positief. Het is altijd beter zelf over je middelen te kunnen beschikken. Maar bij echte volwaardige fiscale autonomie stellen wij ons inderdaad iets anders voor: autonomie om zelf tarieven te heffen, om zelf de barema's te bepalen. Dat is de essentie.

Wij vrezen dat we weinig zullen kunnen doen met het instrumentarium van fiscale autonomie dat men er nu bij heeft gekregen. Dat zal de komende jaren blijken. En wat we zullen kunnen doen, konden we ook al onder het oude stelsel. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik probeer evenwichtig te zijn, mijnheer Van Rompuy. Het is positief dat we eigen middelen krijgen, maar de toekomst zal uitwijzen of wij daar in de komende jaren gebruik van zullen kunnen maken. Ik vrees, in de doorwerking van de Financieringswet, dat wij geen middelen zullen hebben om belastingkortingen toe te kennen. Daar geloof ik niet in. Het spijt mij.

De heer Eric Van Rompuy: Dat heeft te maken met de budgettaire mogelijkheden die we hebben. Technisch is het perfect mogelijk om belastingkortingen door te voeren, conform de Financieringswet. De vraag is of we die budgettaire ruimte gaan hebben, maar dat is een andere discussie. U gooit alle zaken op een hoopje, om aan te tonen dat we er geen fiscale autonomie bij krijgen. En dat betreurt ik.

De heer Bart De Wever: Dat heb ik niet gezegd. De ervaring van de jobkorting bewijst dat die ruimte er nu al niet is om veel belastingkorting toe te kennen. En is er nu iemand van ons, collega's, die gelooft dat dat de komende jaren zal veranderen? Als mijn projecties van de Financieringswet uitkomen, namelijk dat de groei in de personenbelasting dezelfde zal zijn als de afgelopen twintig jaar, zullen we daaraan verliezen. Veel middelen om fiscale kortingen te geven, zullen we dus niet hebben. En ik maak me daar zorgen over. Dit zal het soort autonomie zijn dat de Vlaamse burger ondervindt na de staatsvorming: eventueel zelfs belastingverhoging om nog rond te kunnen komen. Dat is niet de Vlaamse autonomie waar ik van droomde. En ik ben daar bezorgd over.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Het is goed dat er bezorgdheid is. Het is belangrijk dat dit in het juiste kader wordt geplaatst. Heel dit parlement wil fiscale autonomie. Die is er technisch, zoals de heer Van Rompuy zei. Gaan we die kunnen uitoefenen op basis van de nieuwe Financieringswet? De Financieringswet verschuift de middelen niet tussen Vlaanderen en Wallonië. Vlaanderen zal ongeveer evenveel middelen hebben als nu, met de oude Financieringswet. Het hangt dus niet van de Financieringswet af of die autonomie zal kunnen worden uitgeoefend. De belangrijkste parameter zal economische groei zijn. Dat was in 2009 ook zo, toen we samen het regeerakkoord hebben gemaakt en de jobkorting hebben teruggeschroefd.

Wat niet kon, was de verkiezingsbelofte van Open Vld in 2009, namelijk: er is al 2 miljard euro te kort, en we gaan nog 600 miljoen euro extra tekort creëren door een verdubbeling van de jobkorting. Dat ging niet, omdat de economische groei er niet was. De Financieringswet zelf is niet de reden waarom je wel of niet belastingkortingen zult kunnen geven. Dat zal de groei zijn, die we zelf mee kunnen creëren, op een betere manier, omdat we meer bevoegdheden hebben. Daar gaat het om.

Ik wil ten slotte nog reageren op de vergelijking tussen de 880 miljoen euro en de 13 miljard euro. Dat was hetzelfde in uw eigen nota. De Financieringswet werd hervormd en er waren extra middelen voor Brussel. Die 880 miljoen euro, dat gaat natuurlijk over het feit of we al of niet verarmd zijn door de Financieringswet. Het antwoord was 'neen'. Ik ben het ermee eens dat het cumulatief is, gespreid over achttien jaar, en dat het een klein bedrag is. Maar dat vergelijken met de middelen voor Brussel, klopt niet helemaal. U begrijpt het maar al te goed, want het stond ook zo in uw eigen nota.

De heer Bart De Wever: Neen, dat stond niet zo in mijn eigen nota, mijnheer Crombez. Als je de totale optelsom maakte van alle geldstromen in mijn nota, was er een zeer duidelijke winst voor Vlaanderen. Het is daarom dat de Franstaligen zo geweldig enthousiast hebben gereageerd op mijn nota. Ze hebben uitgeteld hoeveel het hun zou kosten en dat het Brussel 'in the long run' niets zou opbrengen. Je moet de nota natuurlijk wel in zijn geheel durven te lezen. Die nota was wat dat betreft wel doorspijkerd.

Dat is trouwens erkend door professor Decoster, die nu niet bepaald een grote ideologische vriend van ons is. Hij heeft dat in Terzake netjes uitgerekend en heeft gezegd dat de nota-De Wever kon leiden tot 5 procent belastingverlaging in Vlaanderen en tot 8 procent belastingverhoging in Wallonië. Ik was daar zeer van onder de indruk. Die uitzending heeft me waarschijnlijk veel kiezers gekost.

Ik ben het ook niet met u eens dat Vlaanderen per se niet zal verarmen. In de gemeenschapsfinanciering wordt wel degelijk een gat geslagen via de Lambermontmiddelen. Er komt een nettotransfer van middelen. We hebben ze niet, maar we gingen ze krijgen. De Franse Gemeenschap zal ze nu krijgen. We kunnen het debat technisch voeren. We gaan onze berekeningen in detail binnenkort vrijgeven. We zullen nog genoeg gelegenheid hebben om daar onderling over te discussiëren.

De heer John Crombez: Dat zal een goede zaak zijn.

Mijn laatste punt ging niet over mogelijke belastingkorting. Mijn punt was dat het niet juist is om de verschuiving van de middelen, die 880 miljoen euro voor Vlaanderen ten opzichte van de huidige Financieringswet, te vergelijken met achttien keer de middelen voor Brussel. Het gaat niet om de ruimte voor belastingkorting. Ook in uw nota stonden er middelen voor Brussel. Als we die maal achttien doen, zoals u zelf doet, komen we ook aan grote bedragen.

De heer Bart De Wever: U moet de totale effecten van zo'n nota maal achttien doen. Ik neem aan dat u een beetje gepikeerd was door de kwalificatie die we toen gegeven hebben, u mag dat niet persoonlijk opnemen, in dat geval mijn excuses. Maar werken met gecumuleerde cijfers, terwijl andere cijfers eindeffecten zijn in 2030, dat vonden wij een beetje 'creatief'. Ik zal het zo zeggen. We zullen daar ongetwijfeld nog over praten.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer De Wever, u bent duidelijk bezorgd om de belastingkorting. Zolang de progressiviteit niet wordt aangetast, kan Vlaanderen met die fiscale autonomie doen wat het wil.

De heer Bart De Wever: Dat is niet juist.

De heer Hermes Sanctorum: Zo staat het in het akkoord.

De heer Bart De Wever: Het is niet juist wat u zegt.

De heer Hermes Sanctorum: Het is wel juist: uw coalitiepartners zullen dat bevestigen.

Uw retoriek verschilt sterk van de communicatie eerder op de dag, mijnheer De Wever. U bent op dit moment erg voorzichtig geworden. Deze ochtend werd het akkoord verguisd. Nu zegt u dat het niet helemaal geworden is wat u wilt. U zult wel moeten kiezen. Is de deal van deze staats hervorming slecht, of gaat die in de goede richting?

Mijnheer De Wever, in het begin van uw toelichting zei u dat de Vlaamse Regering niet vertegenwoordigd was aan de onderhandelingstafel. Sorry hoor, maar dat is een fabeltje. De Vlaamse minister-president was wel aanwezig tijdens de gesprekken over het communautaire akkoord via de gsm van Wouter Beke die op de tafel lag. Virtueel was de minister-president natuurlijk aanwezig. (*Gelach. Rumoer*)

Hij wist heel goed wat daar gebeurde. Voor de communicatie binnen uw Vlaamse Regering kan ik natuurlijk niet instaan, maar de regering was in de feiten vertegenwoordigd.

De heer Bart De Wever: Mijnheer Sanctorum, laten we een klein beetje ernstig blijven. We hebben natuurlijk allemaal een partijkaart. Ik heb gezegd dat de grenzen van meerderheid en oppositie niet parallel lopen. Dé Vlaamse Regering is daar niet bij betrokken. Als ze dat wel was, zou de minister-president verslag moeten uitbrengen aan zijn ministers en zou zijn ploeg aan de onderhandelingstafel vertegenwoordigd moeten zijn. U mag niet alles door elkaar halen.

Ik zeg helemaal niets anders dan in mijn persmededeling, ik ben ze trouwens punt per punt aan het overlopen, het zijn dezelfde vier punten. Wat wilt u dat ik nog meer zeg? Ik zeg dat er zeer grote minpunten zijn, dat het negatieve doorweegt, dat we te weinig bevoegdheden krijgen, en dat het geen copernicaanse omwenteling is. Ik geloof niet in de Financieringswet, ik geloof dat die ons geld zal kosten. Het stoort me dat de Franstaligen zekere geldstromen krijgen en de fiscale autonomie is niet wat we gewenst hadden. Wat wilt u nog meer?

De heer Hermes Sanctorum: Maar u blijft in de Vlaamse Regering.

De heer Sas van Rouveroij: We moeten helemaal niet technisch worden in verband met de fiscale autonomie. We moeten een onderscheid maken tussen de bevoegdheid die we krijgen om iets te doen aan die progressiviteit, al blijft ze wel gehandhaafd. We kunnen maximum 1000 euro aan belastingvermindering toekennen, weze het dat er nog een parameter van 90 procent ten overstaan van de vorige schijf oploopt, maar dat is een detail. Ik heb het nu over die 1000 euro. Dat is niet weinig. Daar moeten we niet minnetjes over doen. 250 euro jobkorting was al leuk, dat werd door de mensen in dank aanvaard. 1000 euro zal des te meer in dank worden aanvaard.

Of we die bevoegdheid kunnen uitvoeren, dat is een ander verhaal. Dat is een kwestie van keuzes. Dan zeggen wij nog eens: tussen 2010 en vandaag heeft die Vlaamse Regering 2,9 miljard euro meer ontvangsten geïnd. Daar hadden wij andere keuzes mee gemaakt. Deze Vlaamse Regering geeft 15 miljoen euro uit aan een kindpremie. Wij zouden dat gebruiken om fiscale kortingen te geven.

De heer Bart De Wever: Mijnheer van Rouveroij, vindt u dat Vlaanderen te veel geld krijgt? Ik hoor u dat altijd zeggen, vindt Open Vld dat? Ons budget volgt netjes de economische groei, dat weet u, dat is de Financieringswet. Het gebeurt zelfs iets te traag. De heer Van Mechelen knikt, hij kent deze materie door en door. Vindt Open Vld dat Vlaanderen te veel geld krijgt? Ik hoor u telkens weer zeggen dat we massa's middelen krijgen. Is dat verkeerd volgens u?

De heer Sas van Rouveroij: Dat is niet het punt, mijnheer De Wever, het gaat er niet over of we al dan niet te veel geld krijgen. Met het geld dat we krijgen, doen we niet de juiste dingen.

De heer Bart De Wever: Mijnheer van Rouveroij, N-VA heeft één minister van Begroting en die legt een begroting in evenwicht voor. U hebt er twee, één in de Brusselse Regering en één in de Federale Regering. U mag me eens vertellen wat daar de toestand is. Het is misschien beter om eens voor eigen deur te vegen dan om telkens weer het fabeltje te vertellen dat het geld hier als manna binnenvalt. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer De Wever, ik heb daarjuist de belangrijkste punten van kritiek uit uw persmededeling aangehoord en u hebt volkomen gelijk. Ik ben het met u eens.

Het is natuurlijk het een of het ander. Ik heb de indruk dat u aan een acute vorm van schizofrenie lijdt. Aan de ene kant schiet u het akkoord terecht af, maar aan de andere kant zult u er hier in deze regering wel mee uitvoering aan geven! U maakt het vlinderakkoord met de grond gelijk – terecht –, maar u zult het hier in de Vlaamse Regering, met uw twee ministers, in de praktijk moeten brengen. Het is kiezen of delen. Ik heb de indruk dat u het schaamlapje van Elio Di Rupo aan het worden bent. (*Gelach*)

U wordt het schaamlapje van Di Rupo omdat u door uw blijvende aanwezigheid in deze Vlaamse Regering zijn vlinderakkoord legitimeert! U moet eruit stappen als u geloofwaardig wilt zijn en blijven in uw kritiek – uw terechte kritiek – op het Vlinderakkoord. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart De Wever: Mijnheer Dewinter, zoals ik in het begin al zei, zal ik daar op het einde toe komen. U kunt me op dat moment nog eens ondervragen.

Collega's, ik wou nog een vierde puntje van kritiek brengen op het gesloten akkoord, namelijk op het hoofdstuk Brussel en Halle-Vilvoorde. Wij vinden dat er veel geld wordt gegeven aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ook dat is welvaartsvast en het tikt geweldig aan, het wordt meer dan 1 miljard euro in 2030, maar er staan geen geweldige hervormingen tegenover. De partijen die het akkoord hebben gesloten, hebben eigenlijk ruiterlijk erkend dat het heel teleurstellend is, dat er heel weinig tegenover staat. Het is zeker niet wat de Vlamingen ervan verwacht hadden.

We maken ons zorgen over de tweetaligheid van Brussel. We zien dat die in de magistratuur wordt afgebouwd en dat degenen die de wet al jaren niet toepassen, daar nu eigenlijk voor worden beloofd via een wetswijziging. We maken ons ook zorgen over de taalverhouding in de nieuwe Vlaamse rechtbank, 80/20, die niet in overeenstemming is met de werklust. We hebben niet de indruk dat men het juiste akkoord heeft gesloten, dat de juiste verhoudingen erin staan.

Het is nog maar de vraag of het daarbij blijft. Ik lees in de tekst nog heel veel vaagheden en heel veel vragen. Er zullen nog werkgroepen komen, een over het taalgebruik in Brussel en een over tweetalige lijsten, en daar ben ik zeker niet gerust in. Ik hoop maar dat het het soort werkgroepen zijn die kenmerkend zijn in dit soort akkoorden en die dienen om zaken naar de Griekse kalenden te verwijzen, en niet dat er effectief nog iets van zal komen.

We vrezen ook dat er geen pacificatie zal komen in de Rand. Dat was nochtans de bedoeling: de splitsing van BHV moest de electorale invloed van Brussel in de Rand wegnemen, maar we vrezen dat dat niet zal lukken. Er zullen Franstalige lijsten blijven opkomen in Halle-Vilvoorde. We vrezen dat men ze ook in Leuven op de kiesbrief zal zien. In Leuven hebben we dat tot op heden nooit gehad, maar nu zullen ook MR en FDF op de kiesbrief staan. Dat is de situatie. Men had beter een akkoord waarmee men geen enkel belang meer creëerde voor de Franstaligen om op te komen en om zich te organiseren in Vlaams-Brabant. Wij vinden het jammer dat dit er niet in zit. De coöptatie in de Senaat maakt dat ze belang hebben bij het indienen van zo veel mogelijk lijsten. Dat is gewoon zo en dat vinden wij spijtig.

De heer Eric Van Rompuy: Ik wil één puntje aanhalen. Ik lees ook bij professor Vuye, uw woordvoerder in de onderhandelingen die trouwens aanwezig was toen het over Brussel-Halle-Vilvoorde ging, dat in de nieuwe kieskring Halle-Vilvoorde-Leuven het perspectief zou zijn gecreëerd dat er geen Franstalige lijsten meer zouden opkomen. Na de splitsing zullen er natuurlijk nog Franstalige lijsten in Halle-Vilvoorde-Leuven opkomen! Die bestaan nu ook, de heer Van Eyken is verkozen in Halle-Vilvoorde.

U geeft de indruk aan de bevolking dat na de splitsing van BHV er geen Franstalige lijsten meer zouden opkomen in de kieskring Vilvoorde-Halle-Leuven. Dat soort demagogie verkopen, is oneerlijk en laf.

De heer Bart De Wever: Dat heb ik nooit gezegd.

De heer Eric Van Rompuy: U hebt gezegd dat u geen nachtmerrie hebt van dit BHV-akkoord. Wat in uw taalgebruik wil zeggen dat u het eigenlijk niet zo slecht vindt. Dat betreurt ik.

De heer Bart De Wever: U bent nu ook mijn woordvoerder.

De heer Eric Van Rompuy: Van sommige zaken moet u kunnen zeggen dat ze goed zijn. Ik had gedacht dat u over het BHV-akkoord iets positiefs zou hebben gezegd. De compensaties die erin staan, stonden ook in uw nota.

De heer Bart De Wever: Een aantal, ja.

De heer Eric Van Rompuy: Het stemrecht in de faciliteitengemeenten stond in uw nota. Er werd een adjunct toegevoegd aan de Raad van State, ook een Franstalige, enzovoort. U bent oneerlijk. Dat gevecht heb ik jaren geleden, ook samen met u, gevoerd. U kunt op andere

terreinen kritiek hebben, maar voor de Rand rond Brussel is dit akkoord een heel goede zaak. Trouwens, Maingain bewijst het elke dag.

De heer Bart De Wever: Ik heb niet gezegd dat er door een splitsing nooit lijsten zouden kunnen worden neergelegd. Ik heb gezegd dat het jammer is dat er een belang is gecreëerd. In het eerste voorstel gaven we inderdaad toe dat de status-quo electoraal zou blijven in de zes faciliteitengemeenten. Dat is een van de mooie aspecten, namelijk dat het kiezerskorps van de Franstaligen in Brabant in twee helften werd gekapt, degenen in de zes faciliteitengemeenten die voor Brussel zouden stemmen, en de rest die tot op heden zwak georganiseerd is. De kans dat ze een zetel kunnen halen is, is nihil, en de kans dat ze nog zouden opkomen, is klein. Als ze al kunnen opkomen, zou het alleen op een UF-lijst geweest zijn.

Nu creëert u een concreet belang voor MR, FDF en cdH, om zich te organiseren, want ze kunnen die stemmen voor de coöptaties recupereren. Het spijt me, maar zo is dat. Ik geef helemaal geen oneerlijke kritiek, en ik zeg niet dat er in mijn nota geen toegevingen stonden. Er stonden er een aantal in, maar in het uiteindelijke akkoord zijn dat er veel meer en heeft men er bepaalde zaken in laten sluipen, die ik heel jammer vind. Dat mag toch worden gezegd.

De heer Eric Van Rompuy: Dat mag worden gezegd, maar dan moet u ook alles zeggen. Als het gaat over de stemoverschotten in de kieskring Halle-Vilvoorde, is dat verdeeld over verschillende partijen, en die stemoverschotten komen in aanmerking voor het toebedelen van vier zetels in de Senaat, waarvan de kieskring 2,5 tot 3 miljoen Franstaligen telt. Het gaat dan over een paar duizend stemmen, verdeeld over vier partijen.

Dan zeggen dat de francofonie van Brussel terug in de Rand gaat stemmen, zoals vroeger het geval was, vind ik totaal oneerlijk. U maakt misbruik van de mensen omdat ze het dossier niet kennen. Dat doet u herhaaldelijk. Dat hebt u gedaan met de Financieringswet.

De heer Bart De Wever: U moet me geen woorden in de mond leggen.

De heer Eric Van Rompuy: Jawel, ik leg u die woorden in de mond omdat u ze hebt uitgesproken.

De heer Bart De Wever: Voor een man die in Londerzeel woont, en die zich vandaag stoort aan Franstalige propaganda, zal de look and feel niet veranderen, want er zullen nog altijd Franstalige lijsten opkomen. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Er heeft zeer lang een deal op tafel gelegen, waardoor de Franstaligen geen belang meer hadden om daar lijsten neer te leggen. Dat is alles wat ik u heb gezegd.

Ik heb u ook ruitelijk gezegd dat u aan geen van de excessieve eisen van het FDF hebt toegegeven. In 2005 onder premier Verhofstadt was dat even anders. Toen Dehaene eraan bezig was, gingen er ook teksten in die richting. Dat was zeer positief. Het FDF is dan moeten opstappen en daardoor was het akkoord geen nachtmerrie.

Meer mag u van een partij in de oppositie niet verwachten, als ik zie dat een aantal toegevingen die ik in mijn nota had staan, sterk zijn uitgebreid, en dat de verbrusseling van de zes randgemeenten doorgaat, en dat de pacificatie er niet is.

De omzendbrief-Peeters wordt nu in de schietkraam gezet van de tweetalige kamer van de Raad van State. Dat weet u toch. Dan weet u toch dat er procedures gaan komen en dat de kans bestaat dat we nu de interpretatie die Vlaanderen wil geven aan de taalwetgeving, gaan verliezen. De toekomst zal uitwijzen wie er op dat vlak gelijk heeft.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Mijnheer De Wever, u bent op een heel zachte manier begonnen met toe te geven dat er inderdaad een aantal pluspunten in het akkoord zitten. Ook wij hebben dat toegegeven. Maar u bent nu al bijna twintig minuten aan het afgeven op dit akkoord. Het

negatieve weegt door. Ik was bezig met uw kritieken te noteren, maar daar ben ik mee gestopt. U schuwt de grote woorden niet: massale verarming, lege doos enzovoort.

Geef nu eens punten op dit akkoord. Is men nu geslaagd? Waarom blijft u in de regering?

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Mijnheer De Wever, ik ben heel blij dat u het even over Brussel gehad hebt. Ik meen dat er in dit parlement te weinig over Brussel wordt gesproken. Brussel is onze hoofdstad. U weet misschien wel dat ik uw kritiek deel op de manier waarop Brussel wordt beheerd. Desalniettemin vind ik het intellectueel oneerlijk om elke financiële bijdrage voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest af te doen als minnetjes omdat de structuren van Brussel niet worden veranderd.

Eenzijds zijn de structuren van Brussel wel veranderd. Het wegvallen van de gouverneur en het concentreren van het veiligheidsbeleid op het niveau van het gewest zijn een grote vooruitgang. Anderzijds moet u toch ook toegeven, mijnheer De Wever, dat Brussel als hoofdstad een groot aantal problemen heeft. Als wij nu niet helpen om die aan te pakken, zal dat catastrofale gevolgen hebben. Er wordt een bevolkingstoename van 250.000 mensen verwacht in de volgende vijftien jaar. Als Brussel geen grote financiële injectie krijgt, ook vanuit Vlaanderen, zal dat catastrofale gevolgen hebben voor Vlaanderen. We kunnen nu natuurlijk zeggen dat we niets geven zolang de instellingen niet veranderen. Ik zeg u dat, als we nu niet met open ogen kijken naar de problemen van onze hoofdstad, Vlaanderen daar de volgende jaren de zeer negatieve gevolgen van zal dragen. Ik zou van de N-VA eindelijk eens een uitgewerkte visie willen krijgen over de plaats van de hoofdstad van Vlaanderen. Tot op heden is die hoofdstad nog altijd Brussel.

De heer Bart De Wever: Mijnheer Van Der Taelen, ik ben blij dat u zo'n belangstelling hebt voor ons programma. En het zal u misschien verbazen, maar ik geef u over de hele lijn gelijk. Ik heb niets in te brengen tegen wat u gezegd hebt. Alleen dacht ik dat het moment waarop er geherfinancierd wordt het uitstekende moment was om er allerlei dingen aan te koppelen qua hervormingen. Dat is niet gebeurd.

U zegt dat het een positieve zaak is, maar wees nu eens eerlijk: hoeveel keer hebben we hier, vanuit alle partijen, niet geroepen over de fusie van de politiezones, over het veiligheidsbeleid, over de fusie van de negentien gemeenten, over het waterhoofd dat Brussel geworden is op niveau van het gewest en alle onderliggende besturen, over ministers die grote kabinetten hebben maar geen bevoegdheden – u kent er waarschijnlijk wel zo eentje. Hoe vaak werd dat hier niet aangekaart, door bijna alle partijen? Nu Brussel aan de poort stond om geld te vragen, was dit het moment om daar veel dingen aan te koppelen. Ik kan alleen, samen met u, vaststellen dat dat niet gebeurd is. Ik denk dat die kritiek mag worden geuit.

De heer Luckas Van Der Taelen: Er is een aanzet gebeurd, een historische aanzet. We zijn het met elkaar eens dat er meer moet gebeuren. Zoals u echter weet, kan men in politiek niet alles op één dag bereiken. Het afschaffen van de gouverneurspost, het centraliseren van het veiligheidsbeleid op regionaal vlak en het mobiliteitsbeleid, is geen geringe stap. Vanuit Antwerpen kan dat misschien een beetje moeilijk geapprecieerd worden. Als Brusselaar zeg ik u dat dit een stap vooruit is. Het belangrijkste is dat Vlaanderen nu eens inziet dat, als we niet fenomenaal ingrijpen in Brussel, de negatieve gevolgen daarvan niet alleen voor de Brusselaars zullen zijn, maar voor heel Vlaanderen. Er staat nog altijd geen muur rond Brussel, hoe graag u dat ook zou hebben.

De heer Bart De Wever: Ik geef u nog altijd over de hele lijn gelijk. Alleen vind ik 500 miljoen euro voor een aanzet nogal duur betaald. Als Antwerpenaar zou ik heel blij zijn met zo'n herfinanciering. Ook wij hebben grootstedelijke problemen, ook onze bevolking swingt de pan uit, ook wij hebben druk op ons onderwijs, ook onze bevolking verkleurt, ook wij hebben sociale problemen. Als men dat allemaal erkent voor Brussel, mag men Antwerpen ook 500 miljoen euro geven. Dan wil ik mijn oordeel over dit akkoord milderer. Maar dat zal

allicht niet gebeuren. Men geeft het aan Brussel, in ruil voor wat u zelf een aanzet hebt genoemd. Ik vraag mij af hoe u nog tot verdere hervormingen zult komen. (*Applaus N-VA*)

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer De Wever, ik heb wat met u te doen. Het is natuurlijk niet simpel als driekwart van het parlement kritische vragen afvuurt op één enkele man. Het is niet gemakkelijk voor uw partij. Ik heb daar respect voor.

Ik heb een simpele vraag. U zegt dat u in de Vlaamse Regering blijft. Dat vind ik op zich positief. Maar betekent dit dat het Vlaams regeerakkoord in uw ogen niet wordt geschonden? Ja of nee?

De heer Bart De Wever: Wel, de minister-president heeft het namens de regering gezegd.

De heer Carl Decaluwe: Dus volgens u en de N-VA wordt het Vlaams regeerakkoord niet geschonden?

De heer Bart De Wever: Dan kom ik tot de hamvraag, die ik al de hele tijd wil beantwoorden. U zult hebben opgemerkt dat onze analyse meer aansluit bij de partijen die hier in de oppositie zitten, dan bij de partijen die hier in de meerderheid zitten.

Dat lijkt me ook volkomen normaal, want wij zijn een oppositiepartij op het niveau waarop over dit akkoord is onderhandeld en voort zal worden onderhandeld, waar het in wetteksten zal worden gegoten – hopelijk – en er uiteindelijk over zal worden gestemd. De vraag die op de lippen brandt, is: moeten we daarom ook hier een oppositiepartij worden? Velen in dit huis menen van wel. Men heeft de vinger op de wonde gelegd: de meerderheid eist die loyaliteit, de oppositie zegt dat we die niet mogen geven en nu een oppositiepartij moeten worden.

We hebben beslist dat niet te doen en dit moeilijke moment veeleer te doorstaan. Ik geef u een aantal redenen waarom we dat doen. U zult daar niet tevreden mee zijn, maar ik geef ze u toch. Om te beginnen zijn we fundamenteel van oordeel dat er geen crisis moet komen op het Vlaamse niveau door beslissingen van het federale niveau. Dat kunt u weglachen, maar ik vind dat wel vrij fundamenteel. Het is niet aan de overkant dat de atmosfeer hier wordt bepaald.

Ook willen we geen andere Vlaamse Regering tot stand zien komen omdat dit de Federale Regering goed zou uitkomen. Men kan zich afvragen of ik nu het schaamlapje ben van Elio Di Rupo, of niet. Ik denk het niet, in dit geval. Het zal echter niet Elio Di Rupo zijn die beslist hoe de Vlaamse Regering er in de toekomst uit zal zien. Er zijn misschien sommigen die dat graag willen en sommigen die graag onze plaats zouden innemen, maar ik vind dat niet kunnen.

Ik heb ook wel een idee wat er zou gebeuren, mochten we oordelen dat onze evaluatie negatief is en toch opstappen, ondanks het feit dat we er niets mee te maken hebben en dit ons wordt opgelegd. Er zal vrij snel een andere Vlaamse Regering komen. Daar ben ik nogal gerust in. De vraag is of dat dan een betere Vlaamse Regering zal zijn vanuit het oogpunt van de dingen die ons bezighouden. Wat ons bindt, is de Vlaamse zaak. Zou dat dan een betere Vlaamse Regering zijn? Zou die regering bijvoorbeeld het principe dat we de komende jaren geen overschotten boeken, nog hoog in het vaandel dragen? Ik zie de lichaamstaal op sommige banken. (*Gelach*)

Die bevestigt me dat dit dus niet het geval zou zijn. Is dat dan beter? Moeten we nu opstaan en onze plaats laten innemen? Dan zal er opnieuw worden onderhandeld over de regering, maar zal dat dan beter zijn voor de dingen die wij belangrijk vinden? Ik denk het niet.

Dan is er nog een laatste, heel persoonlijke overweging. Ik ben ervan overtuigd dat het voor mijn partij zeer belangrijk is om een beleidspartij te blijven, op het Vlaamse niveau en wat mij betreft op zo veel mogelijk andere niveaus. Ik durf dat te zeggen. Sommigen zullen zeggen dat dit met postjes te maken heeft. Wat dat betreft, denk ik dat ik qua

geloofwaardigheid van weinig of geen mensen lessen te ontvangen heb. Ik vind het belangrijk dat het Vlaams-nationalisme een beleidsfactor blijft. Ik denk immers dat de komende jaren heel erg belangrijk zullen worden voor dit land. Ik denk niet dat dit verhaal ten einde is. Dat vergt nu dus loyaliteit aan de Vlaamse Regering. Als dat vereist dat we zeggen dat er formeel geen schending is van het Vlaamse regeerakkoord, dan zeg ik u dat, maar dat betekent niet dat dit akkoord de uitvoering is van het Vlaamse regeerakkoord. Dat weet u ook, mijnheer Decaluwe. Er zijn heel veel aspecten waarmee CD&V het al evenmin eens is. U beklemtoont natuurlijk de positieve dingen, en dat is normaal, want u zit in de meerderheid aan de overzijde. Er zijn echter heel veel dingen waarvan u ruiterlijk zult toegeven dat u ze al evenmin goed vindt, dingen die niet in het Vlaamse regeerakkoord staan en er ook geen uitvoering van zijn.

Ik bevestig echter hier wel formeel de loyaliteit van de N-VA aan deze Vlaamse ploeg. We hebben in 2009 een Vlaams regeerakkoord gesloten. We zullen graag de rit uitrijden en we zullen dat in grote loyaliteit doen, ook al moet ik daarvoor dan vandaag spitsroeden lopen bij de oppositie en sommige leden van de meerderheid. Dat lijkt me heel normaal. Mijn opinie over dit akkoord is klaar en duidelijk, en onze stelling ten opzichte van de Vlaamse Regering evenzeer. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, ik had eigenlijk al een paar minuten geleden het woord gevraagd. Ik had over de Financieringswet een aantal vragen willen stellen aan de heer De Wever, zeker toen het debat over Brussel opnieuw oplaaide. Mijnheer De Wever, het lijkt me heel belangrijk niet te vervallen in goedkope, stereotiepe beweringen. We weten allemaal dat die 500 miljoen euro voor Brussel ook in uw nota stond en dat u andere toezeggingen hebt gedaan in Vollezele. *(Opmerkingen van de heer Bart De Wever)*

Het was in eerste instantie voor u niet nodig om die Financieringswet te herzien. Nu is er een nieuwe Financieringswet, die in 11 miljard euro fiscale autonomie voorziet, die heel wat aanpassingen doet aan het solidariteitsmechanisme en die een grotere responsabilisering invoert. Dat zijn drie belangrijke principes die u al jaren vraagt, samen met ons, en die in deze nieuwe Financieringswet staan. Ik vind dat een fantastische vooruitgang ten opzichte van het status-quo van de oude Financieringswet.

En in alle kalmte zeg ik u dat wij daar geen euro voor betaald hebben. In vergelijking met de oude Financieringswet gaan wij er niet op achteruit. Dankzij de oude Financieringswet gingen wij er in BBP-punten op vooruit. Welnu, wij moeten van die vooruitgang niets inleveren. De andere deelstaten in dit land blijven status-quo. De heer Crombez had het over een status-quo in grosso modo 15 à 20 jaar. Daarbij worden de duidelijke principes ingenomen van meer responsabilisering en meer fiscale autonomie en een transparant solidariteitsmechanisme.

U zegt dat onze inkomsten onzeker zijn, want ze hangen af van de economische groei. Die van de Franse Gemeenschap zouden zeker zijn omdat het om zekere dotaties gaat. Mijn vraag aan u is hoe de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd. Op basis van dotaties. En op basis waarvan worden die dotaties jaarlijks aangepast?

De heer Bart De Wever: Op basis van inkomsten

De heer Koen Van den Heuvel: Neen, op basis van de economische groei. Dat is dezelfde parameter als voor de gewestfinanciering. U maakt een kringredenering. Het is heel duidelijk dat u op dat vlak met heel gemakkelijke slogans de mensen probeert wijs te maken dat deze nieuwe Financieringswet een gat van 2 miljard euro slaagt in de Vlaamse financiën. Ik zeg in alle rust dat uw redenering onjuist, niet eerlijk en niet consequent is. *(Applaus bij CD&V en sp.a)*

De heer Bart De Wever: De toekomst zal uitwijzen wie van ons beiden gelijk heeft. Ik herhaal dat wij binnenkort de berekeningen heel gedetailleerd zullen bekendmaken. We kunnen dat debat dan ongetwijfeld verder voeren. Ik vind het wel niet zo netjes dat u elke keer aan Vollezele refereert. Ik heb u daar niet gezien. Misschien zat u daar ergens verborgen. U weet dus ook niet wat daar is gezegd en afgesproken. Sindsdien worden daar veel fabels over verteld.

Dat wij in het begin de Financieringswet niet ter discussie hebben willen stellen, is zeer juist. Wij mikten op heel grote bevoegdheidspakketten. Het ging toen over de volledige gezondheidszorg, de RVA enzovoort. Toen dat allemaal onmogelijk bleek, hebben wij samen met uw partij die daar eerder voorstander van was, de Financieringswet opengebrouwen en op tafel gelegd. Of ik daar achteraf, nu ik het akkoord zie, blij mee moet zijn, daar twijfel ik heel erg aan. Daarover zijn we het duidelijk niet eens.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer De Wever, daarnet begreep ik u niet toen u zei dat het BHV-akkoord de Franstalige lijsten in Vlaams-Brabant zou stimuleren. Nadien hebt u uitgelegd dat die Franstalige stemmen in Halle-Vilvoorde bij het totaal van de Franstalige stemmen worden opgeteld voor vier gecoöpteerde senatoren. Als dat uw fundamentele kritiek is op het BHV-akkoord, dan denk ik dat we een heel zuivere splitsing hebben gerealiseerd van BHV.

Wanneer u tot slot zegt dat dit akkoord geen schending en ook geen uitvoering van het Vlaams regeerakkoord is, dan wordt mijn analyse van daarnet bevestigd, namelijk dat N-VA de nieuwe CD&V in Vlaanderen is.

De heer Bart De Wever: Mijnheer Sanctorum, ik heb in de peilingen ook gezien dat N-VA de nieuwe CD&V is geworden. En dat vergt inderdaad een beetje flexibiliteit. U mag me echter niet kwalijk nemen dat ik heb gezegd dat de taken van het Octopusakkoord deels worden uitgevoerd, zoals minister-president Peeters heeft gezegd. En ik ben blij met elke nieuwe bevoegdheid. Maar ik kan niet zeggen dat alle aspecten van dat akkoord een uitvoering zijn van het Vlaamse regeerakkoord. Ik zeg echter ook niet dat het regeerakkoord formeel wordt geschonden. Ik bevestig immers mijn loyaliteit aan deze ploeg. Dat is heel duidelijk.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Mijnheer De Wever, volgens mij moet u schele hoofdpijn hebben: uw hoofd moet vol elektriciteit zitten over hoe u die twee tegengestelde belangen kunt verzoenen. Aan de ene kant brandt u dit akkoord nogmaals af, aan de andere kant blijft u toch zitten.

Ik wil even ingaan op uw vier punten. U zegt dat een federale crisis niet mag leiden tot een Vlaamse crisis.

De heer Bart De Wever: Villa Politica is al gedaan. *(Opmerkingen)*

De heer Lode Vereeck: Dan speel ik nog wel eens een spelletje Cluedo.

De heer Bart De Wever: Ja, dat was geestig.

De heer Lode Vereeck: Uw vier punten raken kant noch wal. Ten eerste mag een crisis op het federale niveau niet afstralen op het Vlaamse niveau. Dan had u de Octopusnota geen onderdeel moeten maken van uw regeerakkoord, want daar staat wel een en ander in over de staatshervorming.

Ten tweede wilt u geen andere Vlaamse Regering ten behoeve van het federale niveau. Dat is wel heel bijzonder, want die Federale Regering is nog altijd niet gevormd. We zullen zien welke van de acht partijen uiteindelijk mogen meedoen.

Ten derde, wie zegt dat die andere Vlaamse Regering beter zou zijn? Ik kan hier alvast melden dat het niet veel slechter kan. (*Opmerkingen*)

We hebben vorige keer gemerkt dat de buffers ontbreken. Ik kijk uit naar een Vlaamse Regering die aan schuldafbouw doet.

De N-VA wil een beleidspartij worden. In dat geval had ze mee moeten onderhandelen en had de heer De Wever erbij moeten zijn. (*Opmerkingen van de heer Bart De Wever*)

Mijnheer De Wever, u hebt dat min of meer geprobeerd. Ik vraag u nogmaals dit akkoord punten te geven. Het is blijkbaar geen schending van het Vlaams regeerakkoord en van de Octopusnota. Ik leid hieruit af dat de heer Di Rupo geslaagd is. Hij heeft blijkbaar een akkoord afgescheiden dat in de lijn van uw Octopusnota ligt.

De heer Bart De Wever: Er staat ook een Octopusnota in het Waals regeerakkoord. Als we die logica volgen, zou de Waalse Regering onmiddellijk ontslag moeten nemen. Die Octopusnota, die eigenlijk voor een totale status quo pleit, is immers op veel punten geschonden.

Indien we die logica doortrekken, mag een deelstaat in haar regeerakkoord geen ambitie meer uitspreken over haar eigen zelfbestuur, in de hoop dat die ambities kunnen worden gerealiseerd. Dit regeerakkoord is een leidtekst die ons allemaal bindt en die zeer nuttig is. Als hiertegenover beslissingen worden genomen waar wij niets over te zeggen hebben en die niet in de lijn van ons regeerakkoord liggen, moet de Vlaamse Regering maar ontslag nemen. Ik vind dat allemaal eigenaardig.

In elk geval zou de Waalse Regering in dat geval onmiddellijk moeten opstappen. Daar wordt het debat echter niet gevoerd. Daar is immers geen oppositie meer.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Voorzitter, de heer De Wever heeft al gedeeltelijk bevestigd dat hij zich loyaal wil gedragen. Dit akkoord houdt niet de totale uitvoering van het Vlaams regeerakkoord in. Ik heb echter begrepen dat hij binnen de Vlaamse Regering loyaal zal helpen het Vlinderakkoord in Vlaanderen te implementeren.

De heer Bart De Wever: Mijnheer Sannen, u hebt me horen verklaren dat wat hiertegenover wordt beslist op ons afkomt. Ik zie dat u daarvan geniet. Dat is u gegund. Er zijn zo van die dagen. Wij zullen ermee moeten omgaan. We hebben ervoor gekozen dat binnen de Vlaamse Regering te doen. Indien u mij daarbij enig enthousiasme wilt aanmeten, mag u dat gerust doen. Dat behoort tot het politieke spel. C'est de bonne guerre.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ik heb de minister-president goed geobserveerd. Dit debat is zeker niet onbelangrijk. Ik heb gezien hoe hij steeds zorgzamer en lijdzamer dit debat ondergaat. Hij komt, net zoals zovelen die dit observeren, tot een conclusie over wat we hier hebben meegemaakt. CD&V en sp.a bevragen hun coalitiepartner publiek over zijn loyauteit. Ze hebben kritiek op elkaar over de uitvoering van het een en het ander. Dit is een voorafspiegeling van wat we de komende jaren in deze meerderheid en in deze regering zullen beleven.

De heer De Wever speelt de rol van de party crasher die het feestje van minister-president Peeters bederft. Hij zorgt er uiteindelijk voor dat hij de ergste nachtmerrie van CD&V en van sp.a wordt. Federaal voert hij extern oppositie. Binnen deze meerderheid zal hij intern oppositie voeren.

In de praktijk had de heer De Wever natuurlijk gehoopt dat CD&V en sp.a hem eruit zouden hebben gezet. Hij had gehoopt dat een inbraak van de Open Vld tot de federale deal zou hebben behoord. Tot grote spijt van de heer De Wever is dat niet gebeurd. Hij moet zowaar in de Vlaamse Regering blijven zitten. Hij kan geen kant meer uit.

Volgens mij importeren we nu de federale bestuursimpotentie naar de Vlaamse meerderheid, met alle gevolgen die daar uit voortvloeien. Dat debat is zeer relevant voor wat er de komende maanden en jaren op de minister-president afkomt. Ik wens hem veel plezier en vooral innige deelneming. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Bart De Wever: In tegenstelling tot de heer Dewinter, kan ik geen gedachten lezen en laat de bedachtzame blik van de minister-president me niet toe te weten wat er in hem omgaat. ‘Consul est vir multis miseriis.’ Volgens mij heeft de minister-president al wel wat anders doorstaan.

De zaken die de heer Dewinter mij mentaal heeft toegedicht, laat ik voor zijn rekening. Hij kan gedachten lezen en ik kan dat niet. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Volgens mij was de verklaring die ik daarstraks namens de voltallige Vlaamse Regering heb afgelegd, zeer duidelijk. Ik wil nogmaals herhalen dat er volgens de voltallige Vlaamse Regering geen tegenspraak is met het Vlaams regeerakkoord. Dat is tijdens de verschillende toespraken, vooral die van de meerderheidspartijen, nog eens bevestigd.

We moeten nu alles zetten op de uitvoering van wat op ons afkomt om een coherenter en doorslaggevend beleid te voeren.

Ik kijk uit naar hoe snel het allemaal op ons gaat afkomen. Mijnheer van Rouveroij, u had het over de kinderbijslag. Ik wil u eraan herinneren dat men eerst een aantal hervormingen op het federale niveau moet doorvoeren.

Voorzitter, dit parlement zal zich ook bezighouden met wat dit allemaal betekent voor Vlaanderen. Ik kan alleen maar bepleiten dat we samen met het parlement de operationalisering en de implementatie van de nieuwe bevoegdheden kunnen bespreken. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, ik stel alleen maar vast dat er een veranderende houding is tussen 2008 en nu. In 2005 stond er ook een communautair luik in het Vlaams regeerakkoord. In 2009 ook. Nu zegt men plots dat het aan de overkant is en dat wij er niets mee te maken hebben. Ik vraag me dan af waarom de minister-president naar het Vlaams Parlement komt om het standpunt van de Vlaamse Regering over een federaal akkoord toe te lichten. Ik stel ook vast dat men er in 2008 wel de consequenties heeft uit getrokken. Toen was er een crisis in de Vlaamse Regering, met name het ontslag van de N-VA, omdat op federaal vlak Brussel-Halle-Vilvoorde niet geregeld geraakte en de dialoog van gemeenschap tot gemeenschap was mislukt. Ik stel die vergelijking vast.

Tot slot wensen wij de indiening van een actualiteitsmotie mee te delen.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik zou aan de minister-president willen vragen wat zijn definitie is van ‘geen tegenspraak’. Ik heb er drie elementen uitgelicht. Ik vraag ze nog eens want ik heb er geen antwoord op gekregen.

Hoe kunt u de splitsing van het gerechtelijk arrondissement met Franstalige rechters geen inbreuk noemen op het territorialiteitsbeginsel? Dat lijkt me in tegenspraak te zijn met wat er in de Octopusnota staat.

Het is niet alleen in tegenspraak met wat u in 2008 hebt gezegd. Het is zelfs in tegenspraak met wat u amper enkele maanden geleden hebt gezegd, namelijk dat Brussel geen volwaardig gewest wordt. We zien alleen maar een versterking van het Brusselse Gewest, dat inderdaad op zoek is naar een driedelige nieuwe federale structuur. U gaat dat toch niet ontkennen? De

basisidee van een tweeledige federale staat waarin we gezamenlijk Brussel besturen, is volledig aan het verdwijnen. Dat is volledig in tegenspraak met de geest van zowel het regeerakkoord als de Octopusnota.

Nogmaals, ik zie wel een duidelijke tegenspraak met de Octopusnota.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Voorzitter, wij kondigen een actualiteitsmotie aan.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Voorzitter, ik moet de heer Van Hauthem corrigeren. De breuk in de Vlaamse Regering in 2008 had te maken met het feit dat deze regering collectief had beslist om de gemeenschapsdialoog aan te gaan. Een partij kon zich daar niet in schikken. Logischerwijze is ze uit de regering gezet of heeft ze de regering verlaten, al naargelang uw appreciatie van het moment.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, wij kondigen een actualiteitsmotie aan.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door de heer Sanctorum, door de heer van Rouveroj en door de heer Caluwé werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk om 17 uur zijn ingediend.

Door het Vlaams Belang werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een actualiteitsmotie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.24 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.36 uur.*

■

ACTUALITEITSDEBAT over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia.

Het debat is geopend.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, collega's, ik heb mij soms afgevraagd hoe het er is aan toegegaan na de catilinarische redevoering van Cicero in de Romeinse senaat. Ik ga ervan uit dat er ook toen een dagorde was. En dat er toen een voorzitter à la Jan Peumans was, die zei: "Patres, ad ordinem, verbum oratori." Toen kwam de plaatselijke Jan Penris, die het

moest hebben over een onderwerp dat minstens even belangrijk was als de rellen die Catilina in Rome veroorzaakte, maar door de ‘patres’ niet zo werd gesmaakt.

Dit debat hadden wij vorige week al kunnen en moeten voeren. Helaas waren een aantal bureauleden van oordeel dat het wijzer was om dat niet te doen, waarvan akte. Ik breng u in herinnering dat wij over dit onderwerp op een heel beschaafde manier hebben gedebatteerd in de commissies. Wij hebben minister Bourgeois ondervraagd over de binnenlandse aangelegenheden, en twee weken voordien minister Muylers over de economische aspecten. Die debatten hadden een hoog technisch gehalte. Zij werden erg beschaafd gevoerd. Er is geen grote politieke polemiek gevoerd. Misschien is dat jammer, want wij hadden als oppositie misschien eerder en scherper moeten reageren.

Wij weten vandaag immers dat het dossier helemaal is aangebrand. Het is als een huis dat in brand vliegt. Het is een Vlaams huis. Eerst stuurde de rookmelder een signaal uit. Elk Vlaams huis heeft er zo eentje, of zou er eentje moeten hebben. Maar er werd niet gereageerd. Dan stelden de bureaus vast dat er rook uit het huis komt. Maar er werd niet gereageerd. Dan laaiden de vlammen op. De bureaus stelden vast dat het een uitslaande brand wordt. Maar er werd niet gereageerd. De brandweer werd gebeld, en er werd laat gereageerd. De brandweer kwam te laat, en er werd gediscussieerd over de manier waarop de brand moest worden aangepakt. Het drama van dit verhaal is wel dat niet enkel het huis in brand is geschoten en de meubelen – die sommigen nog wilden redden – in brand zijn gevlagen, maar dat ook de huizen van de bureaus zijn afgebrand.

Ik geef toe dat de oppositie niet alert genoeg is geweest. Wij hebben de signalen die er onmiskenbaar waren, niet ernstig genoeg genomen. Dat is onze verantwoordelijkheid. Maar het blussen van de brand was de verantwoordelijkheid van deze meerderheid. Nu moeten wij oplossingen zoeken. Ik blijf nog kalm, mijnheer Decaluwe en mijnheer Verfaillie. Maar het kot van Dexia en het kot van de Gemeentelijke Holding zijn volledig afgebrand.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Penris, ik wil u één fundamentele vraag stellen. Welke schuld heeft de Vlaamse Regering aan de heropflakkerende internationale financiële crisis? Dat is een pertinente vraag. Ik wil gerust met u debatteren over de Gemeentelijke Holding, maar antwoordt u eerst eens op die vraag.

De heer Jan Penris: U probeert weg te komen door dit verhaal te verstoppen achter het verhaal van een internationale financiële crisis. Voor een deel is dat waar. Ik wil dat verhaal met u verder onderzoeken, als u het ons toestaat. Vorige week hebt u ons zelfs dat niet toegestaan.

Maar het is meer dan dat, collega's. Er zijn op verschillende niveaus verantwoordelijkheden ontweken en fouten gemaakt. Dat moeten we onder ogen zien. Er worden nu oplossingen aangereikt die mijns inziens niet altijd even christelijk of ethisch zijn. Sommige belangengroepen krijgen een voorrangsbetaling, zoals de Gemeentelijke Holding, ARCO en Ethias. De belastingbetaler wordt daar misschien wel beter van, maar als de gewone belegger niet van dezelfde gunstmaatregelen kan genieten, wordt hier een beleid gevoerd van twee maten en gewichten en daar moeten we ons voor hoeden.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik heb eventjes gewacht omdat ik naar uw uitleg luisterde, maar ik kan ook niet meer volgen. U probeert te insinueren, denk ik, dat de Vlaamse Regering in deze zaak ook fouten heeft gemaakt en dan geeft u een waardering over Dexia SA. (*Opmerkingen van de heer Jan Penris*)

U zegt dat er beleidsfouten zijn gemaakt op verschillende niveaus. U insinueert dat wij daarbij betrokken zijn. Ik benadruk dat deze Vlaamse Regering niet betrokken is bij de operatie zoals ze nu gevoerd is. Wij zijn ook niet betrokken bij alle andere discussies over het aandeelhouderschap van Dexia SA. Wij zijn, ocharmen, een heel kleine aandeelhouder, die

geen vertegenwoordiger had in de raad van bestuur en ook niet aan het stuur heeft gezeten de voorbije weekends.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Tot nu toe heb ik nog niets bijgeleerd. Ik onthoud dat het Vlaams Belang zegt dat de 800.000 kleine spaarders die een deelbewijs hebben bij ARCOPAR niet beschermd moeten worden. Ik stel vast dat er procedures lopen op federaal vlak. Zowel op federaal als op Vlaams niveau probeert men inspanningen te doen. In inspanningen op Vlaams niveau probeert men altijd de aandeelhouders gelijk te behandelen. Ik noteer, mijnheer Penris, dat u zegt dat de ARCOPAR-aandeelhouder – met deelbewijzen, wat niets te maken heeft met aandelen – de pot op kan, bij wijze van spreken. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Het Vlaams Belang, dat altijd opkomt voor de gewone man, voor de kleine arbeider, begint dat hier in de plenaire vergadering te loochenen. Het is een goede zaak dat dat klaar en duidelijk is.

De heer Jan Penris: Als u debatteert, mijnheer Decaluwe, moet u dat doen in ernst en met argumenten die steek houden. U moet ons geen woorden in de mond leggen die wij niet hebben gebruikt!

Ik ben het ermee eens dat de gedupeerden van heel dit drama beschermd moeten worden. Dus ja, de Gemeentelijke Holding mag worden beschermd. Dus ja, ARCO mag worden beschermd. Dus ja, Ethias mag worden beschermd. Maar niet alleen zij en niet alleen zij bij voorkeur! Ook de kleine belegger, de goede huisvader, die heeft geïnvesteerd in dat slechte aandeel, moet worden beschermd tegen wat malafide ‘banksters’ en hun politieke vriendjes in rook hebben doen opgaan.

Vroeger, mijnheer Decaluwe, kwamen bankovervallers van buiten. Die hadden een ‘cagoule’ op, een revolver vast en eisten de kas. Vandaag zitten de ‘banksters’ en de overvallers in de bank zelf. Ze dragen witte ‘kravatten’. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Carl Decaluwe: Is dat het niveau? Dat is triestig! U doet aan plat populisme! *(Rumoer)*

De heer Jan Penris: Er zijn miljarden verdampt! Dat is de grond van de zaak. Dit parlement en andere parlementen durven niet eens te onderzoeken wie de verantwoordelijken zijn. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Wie zijn de verantwoordelijken, mijnheer Decaluwe? Wie zit er in Dexia? Wie zit er in de Gemeentelijke Holding? Moet ik de namen noemen? Jean-Luc Dehaene, CD&V! Wivina Demeester, CD&V! Patrick Lachaert, Open Vld! Burgemeester Janssens, sp.a! Burgemeester Marc Deconinck van Bevekom, sp.a!

Wie heeft het voor het zeggen in de Gemeentelijke Holding?

Francis Vermeiren, van welke partij is die verdorie? Geert Bervoets, gemeenteraadslid in Mechelen! Rik Daems, Jaak Gabriels, Jef Gabriels, Philip Heylen, Johan Sauwens, Tony Van Parys, Jean Vandecasteele! Mogen die mensen hier niet ter verantwoording worden geroepen? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Daar heb ik het moeilijk mee. Ik wil een sereen en technisch debat voeren. *(Gelach. Opmerkingen)*

Collega's, u moet niet beginnen roepen. Ik heb dat op twee momenten gedaan, en dan waren er vele van uw collega's niet aanwezig! Ik heb in alle sereniteit een technisch debat gevoerd. Hier moet geen technische debat meer worden gevoerd, hier mag nu eens aan politiek gedaan worden! Hier mogen de verantwoordelijken eens aan het kruis gespijkerd worden! Populisten, zegt u? Het zijn uw vrienden, verdorie, die 200 miljard euro en meer naar de bliksem hebben geholpen! *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Voorzitter, ik wil in alle sereniteit het debat voortzetten. Ik heb vorige week voorgesteld om een onderzoekscommissie op te richten, die, als jullie geen fouten hebben gemaakt, uw collega's zal vrijspreken, en als er wel fouten zijn gemaakt, ons uit die fouten zal doen leren. Die onderzoekscommissie moet dat doen in alle ernst, in alle objectiviteit en zonder vooroordelen.

Voor mij mag Dexia een staatsbank worden. U weet dat het Vlaams Belang geen tegenstander is van de vorm van een staatsbank. We hebben indertijd zelfs de idee gelanceerd om volksbanken op te richten. Wij zijn ook geen aanhangers van en niet getrouwd met de Gemeentelijke Holding. Voor mij mag de Gemeentelijke Holding, zoals sp.a voorstelt, verdwijnen. Maar ik wil wel dat diegenen die in dit dossier boter op hun hoofd hebben, ter verantwoording kunnen worden geroepen en dat dit parlement leert uit de fouten die in dit en gelijkaardige dossiers zijn gemaakt. Meer heb ik niet te zeggen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Mijnheer Penris, ik wilde u onderbreken omdat ik dacht dat u een sereen debat wilde voeren. Ik dacht: ik laat hem eventjes ademen om bij zijn zinnen te komen.

De discussie over wat er is gebeurd, moet ten gronde worden gevoerd. U weet dat ik, voor de zaak Dexia is begonnen, gevraagd heb om de Belgische bestuurders in de holding hier in het parlement uitleg te laten geven. Ik ben het daar dus mee eens. Wat ik echt niet juist vind, is om in dit debat een lijstje op te sommen en te zeggen wie er waar zit en wie er verantwoordelijk is. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Wacht. Ik ben nog altijd sereen bezig. U mag dat gerust seffens ook eens proberen. Ik heb gevraagd om de bestuurders van de Dexia Holding in het Vlaams Parlement te laten komen. Wat er nu gebeurt, moet u niet allemaal op één rij zetten. Er is de Dexia Bank België, een bank die er gelukkig nog goed aan toe is. We hebben ervoor moeten betalen, dat betekent dus dat ze wat waard is. Iedereen heeft dat overal verklaard. Je kunt zien aan de waardering dat Dexia Bank België in goede staat is.

Ik ben het er absoluut mee eens dat we de Gemeentelijke Holding moeten horen, maar de Gemeentelijke Holding is geen bank. Dat is een holding die participaties beheert. Als we die mensen moeten horen, is dat om een heel andere reden. Als het lukt om een sereen en technisch debat te voeren – dat kan nog altijd, je weet nooit – moet het over de juiste dingen gaan. Gooi niet alles en iedereen op een hoop. Ik ben het eens met de collega's van daarstraks. Degenen die denken dat de bankencrisis niet is veroorzaakt in de banken zelf, die dwalen. *(Opmerkingen van de heer Jan Penris)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Patrick Janssens: In het kader van het sereen debat dat we willen voeren, ga ik niet ten gronde in op het dossier. Ik denk ook niet dat dat kies zou zijn. Maar het moet wel duidelijk zijn dat we op basis van correcte informatie moeten debatteren.

Ik ben bestuurder in Dexia Bank België, niet in de Gemeentelijke Holding en niet in Dexia Holding. Daarmee wil ik niet zeggen dat bij Dexia Bank België alles perfect is, daar zijn zeker ook problemen. Ik wil wel, zoals de heer Crombez zegt, dat niet alles op een hoopje wordt gooid.

Ik heb, samen met heel veel andere bestuurders binnen Dexia Bank België, geen enkel probleem om te verantwoorden wat daar in de voorbije periode, toen wij bestuurder waren, is gebeurd. Er zullen ongetwijfeld momenten komen dat wij dat kunnen doen. Maar ik zou niet graag hebben dat er wordt gedaan alsof de holding en de bank en de Gemeentelijke Holding één grote pot nat zijn, want dat is tegen de waarheid in.

De heer Jan Penris: Dank u voor die corrigerende mededeling.

Mijnheer Crombez, ik ben blij met uw reactie. Sinds vorige week zijn de geesten al een beetje gerijpt. Vorige week hebben wij gevraagd om een onderzoekscommissie te mogen instellen in dit eerbiedwaardige huis. Deze onderzoekscommissie zou kunnen nagaan of er in dit dossier, op de niveaus waarvoor wij verantwoordelijk zijn – niet op de andere, zoveel ambitie heb ik nog niet – fouten zijn gemaakt of niet. Dat kan mensen vrijpleiten, en als er mensen schuldig zijn, kunnen wij uit hun fouten leren. Dat is de bedoeling van een onderzoekscommissie. Ik had toen medestanders bij Groen!, ik had ook de indruk bij blauw, en bij LDD. Zij hebben de hoogdringendheid van ons verzoek afgewezen om een aantal tekstuele redenen. Maar, mijnheer Crombez, ik zie dat vandaag ook sp.a de idee van een onderzoekscommissie genegen wordt. Ik ben daar zeer blij om, dat is politiek nieuws. Ik hoop dat we dat in alle objectiviteit en sereniteit kunnen organiseren. Wie de indiener van de motie moet zijn, laat ik aan jullie over. Dat mag voor mijn part de meerderheid zijn. Wij zullen aan dat onderzoek meewerken op de manier waarop wij in het verleden het dossier hebben behandeld: rustig, beschaafd en kalm.

De heer John Crombez: Mijnheer Penris, als ik politiek nieuws wil maken, zal ik dat zelf doen. Ik begin stilaan te weten hoe dat moet.

Ik vind dat we eerst informatie moeten krijgen. Ik heb dat al gezegd voor aanvang van de zaak Dexia. Ik heb geen zin om zelfs maar het vermoeden van een inquisitie te starten waarbij personen moeten worden betrokken. (*Opmerkingen van de heer Filip Watteeuw*)

Ja, mijnheer Watteeuw, ik heb daar geen zin in.

We hebben met de commissie unaniem beslist om de bestuurders hier in het parlement te krijgen, om informatie te krijgen. Die mensen zullen niet wegllopen, of toch niet allemaal. Als we die informatie hebben, zullen we nog altijd kunnen doen wat nodig is. Maar ik heb geen zin om in het wilde weg een onderzoekscommissie te starten. Ik ben nog niet overtuigd van de sereniteit van iedereen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Mijnheer Crombez, ik begrijp niet waarom u onmiddellijk zegt dat een onderzoekscommissie zou leiden tot een inquisitie. Dat is niet zo. Je kunt een opdracht vastleggen en als die opdracht goed uitgediscussieerd is, kun je proberen de juiste informatie te krijgen, zodat je tot betere regelgeving kunt komen. Dat is toch de bedoeling. Als het alleen de bedoeling is de schuldigen aan te duiden, vind ik het wat magertjes. We moeten er beter van worden. Ik zie niet in waarom u bang bent om zo'n onderzoekscommissie te installeren.

De voorzitter: De heer van Rouveroy heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroy: Mijnheer Penris, het nieuws is niet zo nieuw. Op dit eigenste ogenblik buigt in het federale parlement de bevoegde commissie zich over deze problematiek. Dat is logisch, want Dexia Bank gaat ook over België. Daar is de beslissing genomen om op dit ogenblik niet te starten met een onderzoekscommissie. Men sluit het niet uit, maar men wil starten met hoorzittingen. Daarna zal men een inventaris maken van de feiten. Op basis daarvan zal men in eer en geweten oordelen of dit een vervolg moet kennen in de vorm van een onderzoekscommissie.

Ook Open Vld zal deze beleidslijn hier volgen. Ik weet dat in de federale commissie de N-VA en sp.a ook dit standpunt hebben gehuldigd. Ik weet niet hoe het zat met Groen!, Vlaams Belang en CD&V. Het zou mij niet verbazen dat men zich daar ook zou aansluiten bij deze strategie.

De heer Jan Penris: Ik laat in het midden welke de stappen zijn die u meent te moeten nemen om tot een grondig onderzoek te komen. Als u eerst een vooronderzoek wilt, kan ik daarmee leven. Ik zeg u alleen maar dat in het Franse parlement de heren Pierre Mariani en Pierre Richard – niet de komische acteur maar de voorganger van de heer Mariani – in de

bevoegde commissie gehoord worden over de hele situatie binnen Dexia en de rommelkredieten die daarmee gepaard gaan.

Als het Franse parlement zulke initiatieven kan nemen, mogen wij ook onderzoekscommissies oprichten. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Dat is geen onderzoekscommissie? Dan kent u de scherpste van de Franse parlementaire commissies niet.

Laat ons in dezen doen wat we moeten doen. Ik volg de heer van Rouveroij. Laat ons eerst het vooronderzoek voeren. Ik ben bereid om naar uw commissies te komen, voorzitter, wanneer de verantwoordelijken die u nodig acht te moeten oproepen, verantwoording komen afleggen. Daarna zullen we zien wat we moeten doen. Maar mijn insteek blijft dat er in dezen fouten zijn gemaakt, dat er miljarden zijn verdampt, en dat de verantwoordelijken daarvoor ter verantwoording moeten worden geroepen.

We moeten als parlement lering trekken uit dit verhaal, want we mogen niet vergeten dat wij ons daarin met vele belastingsmiddelen borg hebben gesteld. Daar heeft de belastingbetaler recht op. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dit debat kan misschien wel een eigenaardige wending krijgen. Er is om een actualiteitsdebat gevraagd. Wij hebben duidelijk gemaakt wat deze en vorige Vlaamse Regeringen hebben gedaan: waarborgen verstrekt, participaties genomen enzovoort. Het is aan dit parlement om er kritisch vragen over te stellen of deze en vorige Vlaamse Regeringen zorgvuldig hebben gehandeld. Wij zijn van mening dat we dat met zeer veel zorgvuldigheid hebben gedaan en dat we het met voorwaarden concreet hebben gemaakt.

Als het debat hier gaat over instellingen waar de Vlaamse Regering noch het Vlaams Parlement rechtstreeks een impact op heeft gehad, dan is dit toch wel een eigenaardig debat. Zo kun je elke instelling waarvan dit parlement meent dat er mogelijk miljarden zijn verdwenen, hier ter verantwoording roepen.

Een belangrijke opdracht van het Vlaams Parlement is de controle op de Vlaamse Regering. Na de toelichting die ik hier heb gegeven, en die binnen de Vlaamse Regering is goedgekeurd, zou ik graag weten of er een probleem is ten aanzien van het beleid dat deze en vorige Vlaamse Regeringen hebben gevoerd. Als daar geen probleem mee is, is de vraag waar dit debat over gaat.

Naast de bestuurders, die de heer Penris al heeft opgesomd, zijn er ook nog Dexia Holding, Dexia Bank en de Gemeentelijke Holding. U moet daar dus met heel veel voorzichtigheid uitspraken over doen. Maar als men het hier over hoorzittingen en onderzoekscommissies heeft, zou ik graag weten waar het dan over gaat, om er zeker van te zijn dat wij dat als Vlaamse Regering goed hebben begrepen.

De heer Jan Penris: Een van de vragen zou kunnen zijn of, op het moment dat u zich borg hebt gesteld, onze vertegenwoordigers in de instellingen waarvoor we borg stonden, datgene hebben opgevolgd wat ze moesten opvolgen. Hebben zij aan u gerapporteerd hoe dramatisch de toestand was? Hebben zij kunnen inschatten dat de zaken de loop namen die ze uiteindelijk genomen hebben? Is daarover voldoende materiaal beschikbaar? Wie deed wat? Wie controleerde wat? Op welke voorwaarden werd er borg gesteld? Enzovoort. Dat zijn zaken die een onderzoekscommissie in alle openheid en neutraliteit moet kunnen onderzoeken. En dan gaat het alleen nog maar over dat deelaspect.

Minister-president Kris Peeters: Ik kan daar meteen op antwoorden. Ik heb daarnet in mijn toelichting gezegd dat de Gemeentelijke Holding op basis van een federale wet nog altijd twee federale regeringscommissarissen heeft, en wij een regeringsafgevaardigde, die daar als waarnemer zit. Voor de rest, wat de bestuurders betreft, hebben wij daar als Vlaamse

Regering of als Vlaams Parlement geen inbreng in gehad, laat staan dat ze aan ons moeten rapporteren.

Hetzelfde geldt voor de Dexia Holding. Ook daar hebben we geen bestuurder. Er is niemand aangewezen om daar namens het gewest te zitten, laat staan om terug te koppelen. Idem dito voor de Dexia Bank. Ook daar hebben wij als Vlaamse Regering en als Vlaams Gewest geen bestuurder.

Als wij een participatie zouden nemen in de Dexia Bank, kan het niet meer zijn dat wij daar geen bestuurder in hebben die daar rechtstreeks vanuit de Vlaamse Regering zit en die ons tekst en uitleg kan geven bij elke beslissing die wordt genomen. Dat is onze zorg.

Maar ik zeg u dat dat op dit moment niet het geval is. Ik betreur dat samen met u. Ik stel u opnieuw de vraag: wie gaat u hier ter verantwoording roepen? Het parlement roept de regering ter verantwoording. De regering moet hier tekst en uitleg geven. Ik wil dat graag doen. Ik heb in mijn verklaring al alles meegegeven wat ik weet. Ik wil graag op uw vragen ingaan, mocht een en ander niet duidelijk zijn.

Voorzitter, ik moet toch waarschuwen dat men goed moet weten waaraan men begint. U denkt dat we een bestuurder hebben, u denkt dat we impact hadden, maar dat is niet het geval. Het moet vrij snel duidelijk worden dat daar beslissingen zijn genomen waar ook andere instellingen zoals rechtbanken kunnen over oordelen.

De heer Jan Penris: U was in elk geval borgsteller. De borg zal naar alle waarschijnlijkheid worden opgevraagd. Dat weten we niet zeker, maar u was borgsteller voor een instelling waarvan wij hadden moeten kunnen vermoeden dat het er slecht mee zou aflopen. Als ik mij borg stel met mijn privékapitaal, voor iets of iemand, wil ik wel weten wie die iets of iemand is. Ik geef geen blinde borgen. Als u dat wel doet, had u daar redenen voor. Die redenen wil ik kennen. Als u dat niet blind hebt gedaan, maar in alle vertrouwen, wil ik ook weten waarom. U bent borgsteller geweest, dat was een regeringsdaad, op die daad wil ik u kunnen afrekenen.

De heer Filip Watteuw: Minister-president, u bent de man van de copernicaanse omwenteling. Dat betekent niet dat de Vlaamse Regering het middelpunt is van het heelal. U bent slechts één van de vele spelers. De steden en gemeenten zijn hierbij betrokken. U voert een beleid naar die steden en gemeenten. Die moeten financiële mogelijkheden hebben. Door de toestand rond Dexia en de Gemeentelijke Holding zou hun financiële ruimte kunnen worden ingeperkt. Dan is het toch logisch dat het Vlaams Parlement vragen stelt en onderzoekt of de Vlaamse Regering daar de juiste antwoorden op geeft. Een onderzoekscommissie mag zich uiteraard ook richten buiten de Vlaamse Regering. Dat is toch normaal! Uw speelveld wordt ook bepaald door anderen.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister-president, we nodigen regelmatig mensen uit in het parlement om inzicht te verwerven.

In 2008 hebben we een participatie genomen in een holding. Ik herinner me nog de betogen en de voorzichtigheid. Toenmalig minister van Begroting en Financiën Van Mechelen probeerde ons duidelijk te maken dat het op geen enkele manier een risicovolle investering zou zijn, dat we er later zelfs nog winst op zouden kunnen maken. Dat is niet gebeurd. We weten wat er met de aandelen van de Dexiaholding gebeurd is. We hebben ons borg gesteld voor de Gemeentelijke Holding.

Borgstelling heeft consequenties voor ons. De Gemeentelijke Holding is in de problemen gekomen. Voor het parlement is het belangrijk om over de redenen en oorzaken te beschikken, en niet nog eens in snelheid genomen te worden. Ik betreur niet dat we toen geparticipeerd hebben. De situatie was acuut, maar we hadden een tekort aan kennis.

Vandaag lezen we over de mogelijke risico's binnen de Dexiaholding. Het is belangrijk dat we ons bijkomend informeren zodat we beter kunnen oordelen.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Minister-president, u verschuilt zich achter het feit dat u geen vertegenwoordiger hebt in die raad van bestuur van Dexia. Toen u in 2008 het volledige Vlaams Toekomstfonds belegde in Dexia-aandelen, was dat het moment om uw eisen te stellen en een vertegenwoordiger te vragen. Dat is wellicht de fout die u toen gemaakt hebt.

Minister-president Kris Peeters: Minister Muylers kan me aanvullen. De voorzitter van de commissie heeft afgesproken dat er mensen kunnen worden uitgenodigd. Het Vlaams Parlement kan iedereen uitnodigen en hopen dat de mensen daar vriendelijk op ingaan. Ik heb daar geen enkel probleem mee.

Ik neem de verdediging op van toenmalig minister Van Mechelen. Als we in 2008 hadden kunnen bevroeden waar we nu staan, dan hadden we andere beslissingen genomen. Toen gebeurde dat in grote transparantie en met duidelijke overtuiging. Frank Vandenbroucke stond daar ook volledig achter.

Er is geen sprake van verschuilen. Het Vlaams Parlement moet in eerste instantie de Vlaamse Regering en de betrokken ministers ter verantwoording roepen. Daarvoor zit ik hier samen met de collega's. We zullen al uw vragen beantwoorden, dat moet in eerste instantie gebeuren.

Ik heb begrepen dat er in tweede instantie ook mensen worden uitgenodigd. Als ze komen, kunnen ze de inzichten geven die u, mijnheer Sannen, blijkbaar nog niet hebt of waar u naar uitkijkt om ze te verwerven.

Dat is iets anders dan een onderzoekscommissie waarvoor mensen gevraagd worden op wie we geen enkele impact hebben en die gedaan hebben wat ze gedaan hebben – wat niet wil zeggen dat ik dat goedpraat.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik wil even aanvullen wat de minister-president naar voren brengt en ook een reactie geven op een aantal vragen die werden gesteld. Ik meen dat we daarover in de commissie nog zullen kunnen discussiëren op een serene manier. We hebben met kennis van zaken een waarborg gegeven en ook, net als in 2008, een inschatting gemaakt van de risico's indien we bepaalde dingen wel of niet deden.

Natuurlijk leven we niet op een eiland, en er gebeuren dingen op de markt die absoluut niet voorspelbaar waren. Op het moment dat we de waarborg hebben gegeven aan de Gemeentelijke Holding, is dat gebeurd met kennis van zaken. We hebben ons laten bijstaan door een zakenbank, dat heb ik ook in de commissie naar voren gebracht. We hebben de risico's afgewogen en we hebben een keuze gemaakt op basis van de vraag wat er zou gebeuren als we geen waarborg zouden geven en wat als we wel waarborgen zouden geven. Elke risicoanalyse gebeurde op basis van verschillende factoren. We hebben daarna samen met de andere gewesten eenparig een beslissing genomen over de Gemeentelijke Holding.

U herinnert zich wellicht de grafiek die ik heb getoond in de commissie. De koers van Dexia is anders geëvolueerd dan iedereen wellicht had verwacht en voorspeld. We hebben onze verantwoordelijkheid genomen. Als we Dexiabank België in de problemen zouden hebben gebracht, zou iedereen hebben gezegd dat het een rendabele bank betrof waar we toch iets voor hadden kunnen doen.

De voorzitter: De heer van Rouveroy heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroy: Voorzitter, ik wil me kort aansluiten bij vorige sprekers. Een redenering achteraf is inderdaad al te gemakkelijk, we moeten vooral vooruit kijken. Maar dat

vooruit kijken kan alleen maar zinvol zijn als we een goede kennis van het verleden hebben. Die kennis kan worden aangereikt, vervolledigd en verstevigd door hoorzittingen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, collega's, ik moet eerst de heer Penris corrigeren. Hij zegt dat het huis in brand staat en dat de brandweer er naar staat te kijken, dat er niets gebeurd. Eigenlijk lagen de werkschema's voor de brandweer al klaar in 2008. Ook de uniformen lagen klaar en alle materiaal was klaar.

Minister-president, in 2008 was u ook al in functie als minister-president. Toen werd hier in dit Vlaams Parlement een actualiteitsdebat gehouden over de gevolgen van de kredietcrisis en de redding van Dexia. De naam van het actualiteitsdebat kunnen we gewoon recyclen. Door diverse fracties werden voorstellen en suggesties gedaan en vragen gesteld, waarmee werd geprobeerd om een remedie, een therapie naar voren te schuiven voor wat we toen meemaakten.

Wie het verslag van dat debat uit 2008 herleest, zal merken dat het eigenlijk hallucinant is dat er met al die voorstellen eigenlijk heel weinig gebeurd is. Ik geef u een aantal voorbeelden. Toen er sprake van was dat de Vlaamse overheid in Dexia zou stappen, hebben een aantal mensen in dit parlement, onder meer de heer Tavernier van mijn fractie, maar ook huidig minister Bourgeois, gezegd dat daar eigenlijk voorwaarden aan moest worden gekoppeld. Er werd gezegd dat er bij Dexia diende te worden gestreefd naar 'corporate governance', transparantie, het aanpakken van het bonussenbeleid, een correct beleggingsbeleid en ethisch en duurzaam ondernemen – dat kwam trouwens van minister Bourgeois. Andere fracties hebben dat beaamd, iedereen was het er eigenlijk mee eens. Wat is er gebeurd in de afgelopen drie jaar bij Dexia en bij andere banken? Weinig.

Ik geef u nog een voorbeeld. Iedereen zei dat de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen een grotere rol zou moeten krijgen. Het diende een substantiële rol te zijn om in het beleid van de banken te kunnen ingrijpen. Wat is daarmee gebeurd?

Over de rol van de overheid: nogal wat collega's maakten de bedenking dat we moeten ophouden met de overheid alleen op de voorgrond te laten treden op het moment dat er een uitlaande brand is. We moeten maken dat de overheid beter volgt, dat ze een goede regelgeving kan maken, zodat dit niet meer gebeurt.

Ik vraag me opnieuw af wat daarmee is gebeurd. Als ik die vragen stel, stel ik ook vragen naar de rol en de verantwoordelijkheid van de bestuurders. Als ik het heb over de verantwoordelijkheid van de bestuurders, dan heb ik het ook over de verantwoordelijkheid van de bestuurders van Dexia en van de Gemeentelijke Holding. En vrij actief parlementslid in de vorige legislatuur – onze parlementsvoorzitter – vroeg in dat debat wie die beleggers zijn. Op de scherpe toon van de heer Penris, stelde Jan Peumans de vraag wie die beleggers zijn, welke vergoedingen ze krijgen en welke signalen ze ons hebben gestuurd om te zeggen dat het verkeerd loopt.

Die vraag naar de verantwoordelijkheid van de bestuurders mogen we stellen. Als ik vandaag in de krant lees dat het gevecht om de zitjes tussen bepaalde zuilen weer is begonnen, dan zijn we het aan onszelf verplicht die vragen te stellen.

In 2008 vroegen verschillende mensen naar een onderzoek. Er was een zware crisis, we hebben die signalen toen niet opgemerkt, we hebben geen alarmkreten gehoord, dus moeten we toch nagaan waarom de bestuurders, die politieke mandatarissen zijn, niets doen om de samenleving te beschermen. Ze zitten daar niet namens het gewest, maar ze hebben wel links met fracties die hier zitten. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Mijnheer Decaluwe, juridisch klopt het misschien, maar ethisch en politiek niet. Als je bezorgd bent om de samenleving, en je wilt die beschermen tegen zulke crisissen, dan ga je als bestuurder je fractie in het Vlaams en federaal parlement waarschuwen dat er iets gebeurt

dat niet kan. Als bestuurders met een politiek mandaat, afgevaardigd door een gemeente en niet door hun fractie in het Vlaams of federaal parlement, die fractie niet waarschuwen, dan is dat schuldig verzuim. (*Applaus bij Groen! en het Vlaams Belang*)

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Watteeuw, als ik u bezig hoor, begrijp ik beter waarom men een hoorzitting vraagt om meer informatie te krijgen. Sommige zaken die u aanhaalt, zoals de toezichthouder op de banken, zijn federale instanties. De banken die toen in de problemen zaten, hebben een herstelplan moeten indienen bij de Europese Commissie. Dat is daar al of niet goedgekeurd en opgevolgd door een case team. Europa heeft dat allemaal gevolgd.

Wat Europa en de banken niet hebben kunnen voorzien, is dat er bijkomende problemen waren. We kunnen ons afvragen of men anders had moeten handelen als men dat had geweten. Ik ga hier de banken niet verdedigen. Ik wil enkel zeggen dat de toezichthouder op het federale niveau en bij de Europese Commissie bepaalde stappen heeft gezet.

Dexia is een systeembank. Dat is een bank die, als ze in de problemen komt, heel de financiële sector in de problemen brengt. De overheid kan zich niet veroorloven om zo'n systeembank door haar poten te laten zakken. Als zo'n systeembank in de problemen komt, zijn we verplicht om ter hulp te snellen. We hadden nooit gedacht, ook niet in 2008, dat we enkele keren ter hulp zouden moeten snellen. Als overheid ben je bijna verplicht om die bank te redden en er 500 miljoen euro in te stoppen, wat wij hebben gedaan met Dexia, maar ook, op een andere manier, met KBC.

U zegt dat we harde voorwaarden hadden moeten stellen. Zoals ik daarnet zei, zijn we met 2,8 procent, onze 500 miljoen, eigenlijk maar een kleine aandeelhouder. Ik hoop dat u begrijpt dat we verplicht zijn om te helpen, ook al doen we dat liever niet. Ik hoop verder dat u ook begrijpt dat de voorwaarden die toen werden geformuleerd, allemaal voorwaarden zijn die in het herstelplan zijn opgenomen, waarvoor de Europese Commissie zijn zegen heeft gegeven en de opvolging op zich heeft genomen.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, ik heb daarnet de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen vermeld. U kunt in een federale staat ook vanuit het Vlaamse niveau de federale overheid aansporen om daar zaken te doen. Die zaken kwamen al aan bod in het actualiteitsdebat. Ik stel vast dat er weinig in huis gekomen is van al de bekommernissen die toen werden geuit.

Los van de schuldvraag is het vooral belangrijk te weten waar we onze regelgeving kunnen verbeteren. Die vraag kwam toen vanuit verschillende partijen, maar werd afgeblokt. Er is toen zelfs een breuklijn tot stand gekomen: er waren Dexiapartijen en niet-Dexiapartijen. Mijn fractie heeft toen een motie ingediend die gesteund werd door N-VA en Vlaams Belang. De andere partijen zijn blijkbaar Dexiapartijen.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer Watteeuw, u kunt na uw politieke carrière misschien nog terecht in het bankwezen.

De problemen waar Dexia en de Gemeentelijke Holding mee te maken hebben, hebben die volgens u te maken met activiteiten die ontplooid werden tussen de eerste en de tweede bankcrisis? Of hebben die problemen nog altijd te maken met problemen uit de periode van de eerste bankcrisis? Dat is een fundamenteel verschil.

Volgens de media is het huidige probleem van Dexia nog altijd het gevolg van de problemen ten tijde van de eerste bankcrisis en was er tussen beide bankcrisissen in te weinig tijd om orde op zaken te stellen. Blijkbaar was Dexia vóór de eerste bankcrisis meer een hefboomfonds geworden dan een financiële instelling. Ik denk dat de overheid en de bestuurders er tussen beide crisissen in alles aan hebben gedaan om orde op zaken te stellen. Internationale financiële instellingen en speculanten weten maar al te goed dat onze financiële instellingen zeer zwaar doorwegen ten opzichte van ons bruto nationaal product.

Dat betekent dat die financiële instellingen op zich vrij kwetsbaar zijn. Ik denk dat we de Belgische banken zeer weinig verwijten kunnen maken over de inspanningen die zij hebben geleverd tussen de eerste en de tweede bankencrisis. Dat doet u vandaag wel.

De heer Filip Watteeuw: Mijnheer Verfaillie, ik denk dat u verwijst naar het interview met de heer Miller. Hij stelt inderdaad dat men in 2004 en 2005 al wist dat allerlei zaken misliepen. (*Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie*)

Mijnheer Verfaillie, de heer Miller zei dat de problemen eerder al gekend waren. Dat werd bevestigd door de heer Bruneel. In 2008, ten tijde van de eerste bankencrisis, was het onze verantwoordelijkheid om uit te zoeken hoe we dat konden verhelpen en welke verdedigingsregels we konden opstellen. Dat is wat gebeurd is in het actualiteitsdebat van 2008. Er werden toen een aantal suggesties gedaan voor verdedigingsregels. Ik stel vast dat de stroom van euro's van de gezonde spaarbank in België naar de veel minder gezonde tak in Frankrijk sinds 2008 niet te stoppen is. Het is inderdaad vóór 2008 begonnen, maar het is niet gestopt na 2008.

U vraagt me wanneer dat is begonnen. Is dat inderdaad begonnen vóór 2008? Ik beweer gewoon dat het vroeger is begonnen en dat het nog zeer lang heeft geduurd. De moeilijkheden, de problemen en het mismanagement zijn blijven duren.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Ik vraag me echt af wat we hier zitten te doen, na de beide sprekers. Ik hoor hier voortdurend verwijzen naar krantenartikels enzovoort. Ik verwijs naar de suggestie van de heer Crombez en de voorzitter van de commissie Financiën. De brieven zijn verstuurd. Informeer u eerst eens goed waarover het precies gaat en over de rol van de Vlaamse overheid.

Alles wat u hier vertelt, is in feite federale wetgeving. Dan gaat het over de CBFA en de toezichthouders. De minister-president heeft er daarnet misschien niet op gewezen, maar er is ook nog een Europese stresstest geweest voor de banken. Dexia heeft die vrij goed doorstaan. Nu beweren dat dit alles blindelings en zonder kennis van zaken is geweest, is enigszins overdreven.

Mijnheer Watteeuw, met dat laatste hebt u uw ware aard getoond: u wilt er deels een ideologische discussie van maken. Barbertje moet hangen, vindt u. Het is een zuilendiscussie. Dit moet worden geobjectiveerd. Ik hoop dat u iets kent van vennootschapswetgeving. Ik ben ook bestuurder geweest in veel vennootschappen. U niet: vandaar uw uitspraken. Sommige mensen die in de raad van bestuur zetelen, zoals de heer Janssens en de heer Sauwens, zetelen daar niet in namens het Vlaams Parlement of het Vlaamse Gewest, maar namens de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Dat zou pas schuldig verzuim zijn, mochten ze zomaar allerlei informatie uit de raad van bestuur meedelen in een parlement. U moet ingaan op de suggestie van de heer Crombez: informeer u eens.

De heer Filip Watteeuw: En hebben ze hun gemeenten zelf gewaarschuwd?

De heer Carl Decaluwe: Laat me eens uitspreken. Probeer op basis van correcte informatie, met hoorzittingen, duiding te geven in plaats van hier stomiteiten te zeggen! U kent immers de vennootschapswetgeving niet. U kent de problematiek van het bankwezen niet. U kent het verschil niet tussen Dexia Bank en Dexia Holding. U doet dit louter op basis van de kranten. Ik zou eerst informatie inwinnen en dan, met kennis van zaken, misschien vaststellen dat er een en ander moet worden aangepast aan de federale wetgeving. Nu zegt u hier gewoon dat Barbertje moet hangen, dat het de schuld is van de minister-president, van de heer Van Mechelen, van de christelijke arbeidersbeweging. Daar komt het toch enigszins op neer. Denkt u dat de christelijke arbeidersbeweging het zo aangenaam vindt dat van die 2,83 miljard euro van ARCOPAR niet veel overblijft, omdat het aandeel toen met een koers van 9,01 euro genoteerd stond in de boeken en vandaag nauwelijks 0,8 euro waard is? Denkt u dat

men dit allemaal doet voor zijn plezier? Wat sereniteit, weg van het populisme, zou misschien het verschil maken tussen Groen! en het Vlaams Belang.

De heer Jan Penris: U mag me gerust een populist noemen. Ik heb geen 2 miljard euro doen verdampen. U vindt het debat ideologisch gekleurd. Ik heb geen mensen in die raden van bestuur, noch van de Gemeentelijke Holding, noch van Dexia. Uw partijen wél. De traditionele partijen zitten daar allemaal wél in en moeten dan maar hun verantwoordelijkheid durven op te nemen ter zake.

Wat de Vlaamse Regering betreft, er zijn drie momenten geweest waarop ze verantwoordelijk kan worden gesteld. We hebben ons Vlaams Zorgfonds bij Dexia geparkeerd, voor een aanzienlijk bedrag. Kijk dan even na wat er met dat geld gebeurt. We hebben ons garant gesteld voor de Gemeentelijke Holding, toen die moest lenen aan Dexia. Kijk dan even na wat er met dat belastinggeld gebeurt. Onze gemeenten hebben geld toegestaan aan die holding, en dus aan die Dexia Bank. Wij zijn de voogdijoverheid van die gemeenten. Kijk dan even toe op wat er met dat geld gebeurt. Op die momenten hadden we moeten controleren en op die momenten hadden we kunnen ingrijpen. Wat ik deze Vlaamse Regering verwijt, is dat ze dat onvoldoende heeft gedaan. Maar goed, misschien bent u vrij te pleiten. Laten we het onderzoeken. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Decaluwe, al die technische dingen zijn interessant, maar ik zie dat wij ongeveer tien à twaalf jaar geleden gezonde banken hadden, die werden gefinancierd via onze eigen spaarders en coöperatieven. Dat waren gezonde overheidsbanken, die wij in uw zogenaamde systeembanken hebben gestopt, waar we niet meer aan kunnen. Nu zijn die allemaal leeggezogen. Al dat geld is weg en nu moeten we opnieuw miljarden van het geld van de belastingbetaler uitgeven om opnieuw een overheidsbank te installeren.

Mijnheer Decaluwe, dan zeg ik dat hier heel dringend een ideologisch debat nodig is. Binnen dat ideologisch debat past ook de vraag of politici thuishoren in raden van bestuur. *(Applaus bij Groen! en het Vlaams Belang)*

De heer Ludo Sannen: Er is misschien toch enige ideologische verwantschap want ik wilde eigenlijk hetzelfde zeggen. Zo'n tien jaar geleden hadden we een goede openbare bank, het Gemeentekrediet. Nu hebben we opnieuw een openbare bank, maar die heeft ons 4 miljard euro gekost met 54 miljard euro staatswaarborg. Dat is wat er in tien jaar is gebeurd. Dat dit tot enige frustratie en ongenoegen leidt bij veel mensen die daar geen vat op hebben, is logisch. Langs de andere kant vind ik ook dat we het debat op de juiste plaats moeten voeren. We kunnen hier geen federale maatregelen afdwingen. De Vlaamse overheid speelt hierin een beperkte rol. Ik denk dat men geen kritiek kan hebben op wat minister-president Peeters hier daarstraks heeft gezegd. We hadden in 2008 wel vragen maar we hadden geen andere keuze. We hadden nu ook geen andere keuze. Het is echter wel belangrijk inzicht te verwerven. De voorbije tien jaar zijn we van een overheidsbank naar een nieuwe overheidsbank gegaan voor 4 miljard euro en 54 miljard staatswaarborg. Dat maakt me kwaad.

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer Decaluwe, de arrogantie waarmee u probeert de heer Watteeuw neer te sabelen, siert u helemaal niet. U hoeft dat niet te doen want u bent voor zover ik weet nergens bestuurder op basis van uw sociaal-economische kwaliteiten. U bent bestuurder omdat u politicus bent of omdat u deel uitmaakt van de zuilen. Dat is de verdienste die u hebt om bestuurder te zijn in verschillende vennootschappen. De heer Watteeuw heeft van u dan ook geen lessen te leren.

Als u dan toch zo een rechtschapen man bent, mijnheer Decaluwe, en hier met droefheid vaststelt dat de participatie van Arco verdampt, dan had u in plaats van te kiezen voor de zitpenningen, als bestuurder met verantwoordelijkheid moeten zeggen dat u niet meer wilde meedoen en uw ontslag moeten geven. Als u dan de documenten niet publiek wilt maken, was dat misschien de adequate reactie geweest.

Tot slot is het de derde keer dat men dit overheidsbankje dat in handen is van de zuilen, probeert te redden. Men is in dit halfrond blijkbaar vergeten dat men al in de tijd van Bacob een reddingsoperatie heeft doorgevoerd. Het goede geld van het Gemeentekrediet heeft men achter slecht geld gegooid. Dat is de bottomline.

Iemand die onderneemt, weet dat er risico's zijn. Of het dan gaat over een vakbond of een zuil, dat risico kan gaan tot waarde nul. Dus geen gejack. U mag nog tevreden zijn. Eigenlijk is het verkeerd, deontologisch onpassend en ethisch niet verantwoord dat men meer geld stopt in Dexia dan in Fortis want Fortis was tienmaal gezonder dan Dexia. (*Applaus bij LDD en Groen!*)

De voorzitter: De heer Schueremans heeft het woord.

De heer Herman Schueremans: Ik denk dat de heer Watteeuw en een aantal andere mensen hier willen zeggen dat politici eigenlijk geen verstand hebben van bankieren en dus niet in die raden van bestuur moeten zitten.

Minister-president, ik heb een heel concrete vraag voor u. De centjes zijn verloren. U bent ze kwijt. Maar u hebt toch op zijn minst een borg gevraagd in de vorm van de kunstcollectie van Dexia, het dertiende verdiep?

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw Vogels, we hebben elkaar verkeerd begrepen wanneer het gaat over het ideologisch debat over het kapitalisme en de organisatie van ons kapitaalsysteem. We kunnen daar inderdaad ernstige vragen over stellen. Dat overstijgt echter het niveau van Vlaanderen, België en zelf Europa. Dit probleem moet op wereldniveau worden aangepakt.

Toen ik daarnet reageerde, zat het venijn in de staart toen de heer Watteeuw zei dat het gaat over de zuilen. Ik heb gezegd dat dat daar intrinsiek niets mee te maken heeft.

Mijnheer Sabbe, ik ben vandaag geen bestuurder. Ik heb verwezen naar mijn vorig leven. Ik was toen bestuurder van een bedrijf dat een omzet van 30 miljard euro had. Ik zat daar namens de Vlaamse Regering met een zitpenning van nul euro. Dat was decretaal vastgelegd door de Vlaamse Regering. De heer Keulen zal zich dat nog herinneren.

Volgens mij hebben we die 30 miljard euro met de bouw van 10.000 sociale woningen op een zeer goede manier aangewend. We moesten de vennootschapswetgeving echter zeer goed kennen. We waren ook bestuurder van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en we moesten heel goed weten wat we, omwille van voorkennis en belangenvermenging, op vergaderingen van die respectievelijke raden van bestuur mochten zeggen.

Mijnheer Sabbe, de rest laat ik voor uw persoonlijke rekening. De geschiedenis van uw familie is op het vlak van ondernemingen ook geen voorbeeld.

De heer Jan Penris: Ik speel liever op de bal dan op de man. Ter ontzetting van de heer Decaluwe kan ik getuigen dat hij als voorzitter van ons pensioenfonds goed werkt levert. Ondanks zijn afkomst en zijn competenties blijft hij dat goed doen.

Volgens sommige mensen speelt het Vlaams Parlement maar een kleine rol in dit verhaal. Ik wil even op de mogelijke gevolgen van die beperkte rol wijzen. Indien Moody's ermee dreigt de rating van Vlaanderen naar beneden te halen omwille van de fouten die in dit dossier zijn gemaakt, moeten we onze verantwoordelijkheid opnemen en moeten we durven onderzoeken waarom die fouten zijn gemaakt.

De heer Filip Watteeuw: Ik dank de heer Sabbe voor zijn verdediging. Op zich was dit echter niet nodig. Ik weet dat de heer Decaluwe de zaken soms heel scherp formuleert. Dat is niet zo erg. Dat is eigen aan zijn aard.

Ik heb daarnet naar de zuilen verwezen. We hebben allemaal de kranten gelezen. Indien twee zuilen bekvechten over het aantal zitjes dat ze in de raad van bestuur hebben, geven ze geen mooi signaal.

Ik heb het debat van drie jaar geleden helemaal opnieuw doorlopen. Zodra volksvertegenwoordigers vragen de zaak ernstig te onderzoeken, volgt onmiddellijk een verdediging. Het gaat er niet om onmiddellijk te stellen dat iemand iets verkeerd heeft gedaan. De vraag is hoe we ons beter kunnen wapenen. Onmiddellijk krijgen we te horen dat we partijpolitieke spelletjes spelen en dat we op een afrekening uit zijn.

Ik vraag me af waar iedereen bang voor is. Laten we dit onderzoeken. Indien er geen probleem is, er niets is misgelopen en het niet nodig is maatregelen te nemen, zal dit ook tijdens dit onderzoek blijken. Wat is het probleem?

De heer John Crombez: Er klinkt een verschrikkelijke intentie in de woorden van de heer Watteeuw. Sommige mensen stellen voor ons eerst goed te informeren alvorens een onderzoekscommissie te overwegen. Wat is daar het probleem mee?

Er is discussie over het tijdstip waarop dit allemaal is begonnen. We weten het niet. We weten enkel dat de kranten er vol van staan. Volgens de ene dateert het van 2008. Volgens een andere is het een gevolg van een Europese manoeuvre van minister Reynders. Volgens nog een andere is het een gevolg van de renteswaps. We weten het niet. Mij lijkt het niet te veel gevraagd ons eerst deftig te informeren voor er een onderzoekscommissie moet komen.

Wat mij aan het betoog van de heer Watteeuw niet aanstaat, is zijn intentie ten overstaan van de mensen die eerst willen weten hoe het zit voor er een onderzoekscommissie komt.

De heer Filip Watteeuw: Mijnheer Crombez, als ik voortdurend hetzelfde schema zie opduiken, trek ik een dergelijke conclusie. Indien u nu met mij afspreekt dat we in de loop van de komende weken een aantal hoorzittingen zullen houden en pas daarna, indien nodig, een onderzoekscommissie installeren, is dat voor mij duidelijk. *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

In mijn ogen mag er nu al een onderzoekscommissie komen. Als u eerst die tussenstap wilt zetten, is dat voor mij geen probleem. *(Opmerkingen)*

Een onderzoekscommissie schrijft niet eerst haar oordeel uit. *(Opmerkingen)*

Zoals ik ten aanzien van minister Muylers en minister Bourgeois al een aantal keren in de commissie heb verklaard, vind ik dat de Vlaamse Regering met betrekking tot dit dossier correct heeft gehandeld. Ze heeft geprobeerd de beste maatregelen te nemen. Die maatregelen zijn natuurlijk steeds reactief. Dat kan niet anders, want de Vlaamse Regering heeft niet alle instrumenten in handen. Alleen lijkt het erop dat we uit de situatie in 2008 niet veel hebben geleerd. De onduidelijkheid blijft.

Als we het over de verantwoordelijkheden hebben, kunnen we duidelijk stellen dat we door de Fransen gerold zijn. Dat is duidelijk. Er is 44 miljard euro naar Frankrijk gevloeid. Ze hebben daar, ook na 2008, ongelooflijke risico's genomen. Nu waarborgt België de restbank voor 60 procent. Dat is vrij onevenwichtig. De Fransen nemen de risico's en wij betalen de kosten.

We zijn gerold door de bankiers. Mijnheer Decaluwe, u kunt misschien veel weten over vennootschapswetgeving, maar u moet misschien eens een aantal opiniestukken lezen van toch vooraanstaande economen die heel duidelijk stellen dat de Fransen heel veel geld naar zich toe hebben gezogen en dat ze zware risico's hebben genomen en dat België een zeer hoge kost betaalt. Als u dat ontkent, ontkent u het zonlicht.

We zijn gerold door een aantal bankiers die kiezen voor grootheidswaan in plaats van realisme, die kiezen voor ambities in plaats van verantwoordelijkheid, die kiezen voor bonussen in plaats van rendement.

We zijn ook niet helemaal goed geïnformeerd en ondersteund door bestuurders. Dat is natuurlijk de grote discussie, maar de rol van de Vlaamse Regering is, zoals ik al heb gezegd, vrij correct.

Minister-president, ik zou van u graag weten wat de impact is op het budget van de Vlaamse Regering? Dat is onduidelijk. We hebben gesproken over de begeleide vereffening van de Gemeentelijke Holding. Wat betekent dat? Wat betekent dat voor de steden en gemeenten? Hoe zullen de steden en gemeenten zich verder kunnen financieren? Ik heb vandaag toch ook weer uitspraken gelezen van een notoir sp.a'er die zegt dat er een probleem is voor de steden en gemeenten. Ik denk dat dat correct is. Wat gaan we doen met deze zaken? Welke maatregelen zult u nemen om de steden en gemeenten te beschermen?

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik kan de heer Watteeuw onmiddellijk op zijn wenken bedienen.

Wanneer de Gemeentelijke Holding failliet zou gaan, moeten wij 50 procent van de waarborg van 450 miljoen euro, dus 225 miljoen euro, op tafel leggen. Er is ook nog voor 40 miljoen euro aan commercial paper. Bij een faillissement van de Gemeentelijke Holding gaat het dus in het totaal over 265 miljoen euro. Dat weegt natuurlijk onmiddellijk op de begroting. Als dat gebeurt, zullen we bijkomend moeten saneren om dit bedrag te vinden en de begroting opnieuw in evenwicht te brengen.

Ik kan niet duidelijker zijn. Dit is waar we de volgende dagen voor staan. Ik begrijp dat dit parlement graag mensen uitnodigt om meer informatie te krijgen. De vraag nu is – en misschien hebt u ook enige commentaar te leveren – hoe we ervoor kunnen zorgen dat de Gemeentelijke Holding niet failliet gaat en dat de 265 miljoen euro niet bewaarheid wordt.

We doen al een aantal weken heel wat inspanningen om dat af te wenden, maar 265 miljoen euro is de kostprijs van het faillissement van de Gemeentelijke Holding.

De heer Filip Watteeuw: De financiering van de steden en de gemeenten is natuurlijk nog een ander punt. Dat zou inderdaad nog voor bijkomende problemen kunnen zorgen.

Minister-president, we moeten absoluut voorkomen dat we over drie jaar dit debat opnieuw moeten voeren. We hebben het drie jaar geleden gevoerd en daarvoor zijn er nog debatten geweest. Ik hoop dat we over drie jaar dit debat niet opnieuw moeten voeren. Dat betekent dat we nu moeten durven te onderzoeken wat er misgelopen is en we moeten eventueel de stap naar een onderzoekscommissie durven te zetten. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, minister-president, collega's, ik zou het debat willen terugbrengen tot de mededeling die de minister-president deze middag heeft gedaan en die de essentie van het actualiteitsdebat was.

Dit weekend heeft de overheid de bank Dexia overgenomen. Dexia is nu voor 100 procent eigendom van de Belgische overheid. Als Vlaamse overheid hebben wij voor 500 miljoen euro geparticipeerd in Dexia Holding. Er is natuurlijk ook de discussie over de Gemeentelijke Holding waaraan wij in juni 2011 een waarborg hebben gegeven. De vraag is wat de toekomst is van de Gemeentelijke Holding. Daarover ging het actualiteitsdebat en de verklaring van de regering.

En dan is er een andere zaak. Ik spreek nu als voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. Vorige week hebben wij er een debat gevoerd, op basis van een toelichting van minister Muylers over de Gemeentelijke Holding. Toen is de afspraak gemaakt om een brief te versturen naar de voorzitter van Dexia. Dat is vandaag gebeurd. Ik vermoed dat de volgende dagen ook een brief naar de voorzitter van de Gemeentelijke Holding wordt verstuurd. Hen wordt gevraagd om in de commissie toelichting te komen geven over wat er de afgelopen jaren met Dexia is gebeurd.

Hier moet het debat gaan over wat er de volgende dagen te gebeuren staat. Een van de elementen is het gegeven dat Dexia Bank in handen van de overheid is gekomen. Is het zinvol dat de Vlaamse overheid mee participeert? De minister-president heeft gezegd dat het de ambitie was om als deelstaat ook in Dexia Bank België een minderheidsaandeel dat recht

geeft op een blokkeringsmogelijkheid te verwerven. Is dat zinvol? Hij zei dat het belangrijk is dat er een bank blijft bestaan die spaargeld ophaalt en dat geld verdeelt onder ondernemingen en er ook de lokale overheid mee financiert. Het moet de ambitie van de Vlaamse Regering zijn dat er een bank bestaat die de continuïteit van de financiering van de lokale besturen garandeert. Over die participatie wordt gediscussieerd. Als mijn informatie klopt, wordt daarover vandaag onderhandeld.

In juli 2011 hebben de heer Penris, de heer van Rouveroy en ikzelf minister Bourgeois ondervraagd over de verhoogde waarborg met 450 miljoen euro voor de Gemeentelijke Holding. Toen heeft de minister geantwoord dat aan die waarborg voorwaarden zijn verbonden. Ten eerste: er mogen geen dividenden worden uitgekeerd. Ten tweede: de Gruppo Banca Leonardo wordt aangesteld om de leefbaarheid op middellange termijn te onderzoeken. Ten derde: wij pleiten voor een afbouw van de activa, van de diversificatie en van de schuld.

Op dat ogenblik hebben in de Kamer en de Senaat commissies zich over het bankenprobleem gebogen. De heer Crombez maakte daar ook deel van uit. Alle grootbanken werden er gehoord. Er werden conclusies opgesteld. Op Europees vlak is een wetgeving over de financiële controle tot stand gekomen. In België zijn de Nationale Bank en de inmiddels geherstructureerde Commissie voor het Bank- en Financiewezen verantwoordelijk. Het klopt dus niet dat er niets zou zijn gebeurd, zoals hier is gezegd. Op dat ogenblik, in juli 2011 dus, werden de banken – ook Dexia – aan de Europese stresstests onderworpen. Toen waren de alarmerende gegevens niet bekend die wij vandaag wel kennen: Dexia leed aan een structurele zwakte, en de Griekse schulden- en eurocrisissen hebben die versterkt.

Onze fractie steunt de verklaring van de Vlaamse Regering. Wij zijn tegenstanders van het faillissement van de Gemeentelijke Holding. Sommigen pleiten voor een faillissement. Wij gaan akkoord met wat de minister-president “de begeleide vereffening met maximale valorisatie van de activa” noemt.

Het is belangrijk dat dat ook in een onderhandeling gebeurt en ik meen te weten dat daarvoor allerhande scenario's bestaan, zoals intrede in de Dexia Bank in ruil voor een schuldherschikking of overdracht van de participatie van de Gemeentelijke Holding aan een bepaalde prijs aan de federale participatiemaatschappij. Er zijn dingen mogelijk, waardoor – en dat is waarvoor de minister-president waarschuwt – wij die waarborg niet moeten uitwinnen. Formules moeten mogelijk zijn binnen de structuur van Dexia, met de hulp van eventueel de federale participatiemaatschappij en alle gewesten samen, om oplossingen te vinden, zodat de Gemeentelijke Holding niet failliet gaat, maar op termijn vereffend wordt.

Het is een belangrijke verklaring, wat de minister-president heeft gezegd: dat hij het belangrijk vindt dat instellingen van gemeentelijk belang niet speculeren met aandelen en niet beleggen in aandelen. Dat is niet de opdracht van de gemeentebesturen. De bestaansreden van de Gemeentelijke Holding kan op termijn in vraag worden gesteld.

Toch zou het totaal verkeerd zijn hier vandaag het signaal te geven van malversaties door al die bestuurders op het appel te roepen via onderzoekscommissies. Dat geeft de indruk dat er een faillissement dreigt. Nee, de Gemeentelijke Holding heeft in een onvoorspelbare context moeten functioneren.

Mijnheer Penris, ik heb daarover in de commissie Binnenlands Bestuur, in de commissie Financiën en in de plenaire vergadering verschillende keren vragen gesteld. Toen is de houding van de Vlaamse Regering helemaal goedgekeurd. We konden niet voorspellen wat er gebeurd is.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Van Rompuy, u wilt ook naar een uiteindelijke vereffening van de Gemeentelijke Holding. De Gemeentelijke Holding is een belangrijke aandeelhouder geweest van de Dexia Holding en heeft op een of andere manier gewogen op de besluiten die in de Dexia Holding genomen zijn. Ik vind dat de Gemeentelijke Holding toch

verantwoording moet kunnen afleggen over de houding die het de voorbije jaren aangenomen heeft in de Dexia Holding, wat tot het gekende resultaat heeft geleid.

De heer Eric Van Rompuy: Daar ben ik het volledig mee eens. We hebben de heer Dehaene uitgenodigd per brief. Die uitnodiging is vandaag vertrokken. We zullen zien of hij opdaagt en dan kunnen we hem daarover ondervragen.

Ik ben twee keer lid geweest van een onderzoekscommissie in dit Vlaams Parlement. Ik was lid van de KS-onderzoekscommissie in 1992-1993 met andere collega's, allemaal Limburgers. Patrick Dewael was toen vanuit de oppositie een van de vaandelragers. Toen is onderzocht wat er gebeurd was met de reconversiegelden, die deels werden beheerd door de overheid. Er is nagegaan wat er verkeerd was gegaan met de besteding van die overheidsgelden.

Een tweede keer was ik lijdend voorwerp, met de scheepskredieten, toen de heer De Gucht mij op de beschuldigenbank zette, alsof ik miljarden Belgische franken in de zee gegooid had. Die onderzoekscommissie heeft geleid tot de liquidatie van Gimvindus. Maar strafrechtelijk waren er geen gevolgen, ik ben nooit in de gevangenis beland. Men heeft mij nooit van iets kunnen beschuldigen. Hetzelfde geldt voor de KS-mensen.

Als je een onderzoekscommissie inricht, ondervraag je mensen onder ede over dingen die verkeerd zijn gegaan, over een slechte besteding van overheidsgeld, om te vermijden dat zulke beleidsbeslissingen in de toekomst nog worden genomen. Dat heeft werkelijk niets te maken met de waarborg die de Vlaamse Regering gegeven heeft aan de Gemeentelijke Holding. De Gemeentelijke Holding zelf heeft beslissingen genomen in de algemene vergadering, bijna unaniem. Ze zijn terechtgekomen in een verhaal van Dexia dat niemand kon voorspellen.

Ik verdedig niemand, ik heb er nooit in gezeten. Men heeft me wel eens gevraagd om er in te gaan zitten maar ik heb dat niet gedaan omdat ik vind dat politici best niet in raden van bestuur van banken zitten. Dat is mijn persoonlijke mening. Daarom ben ik daar nooit op ingegaan. Maar nu gaan zeggen dat je in het Vlaams Parlement een onderzoekscommissie gaat oprichten waar heel de politiek van Dexia van de laatste vijftien jaar zal worden onderzocht en waar hoofdelijke verantwoordelijkheden vastgesteld zullen worden in functie van privébestuurders, dat begrijp ik totaal niet. Ik sta als voorzitter van de commissie garant dat we dat debat zullen voeren.

Laat ons hier het debat voeren over de verklaring die de minister-president heeft gegeven. Ik lees dat de Gemeentelijke Holding een brief heeft geschreven naar haar aandeelhouders dat er een beslissing moet worden genomen, anders dreigt het faillissement.

Minister-president, ik hoop dat u de volgende dagen erin slaagt om oplossingen te vinden met minimale kosten voor de Vlaamse begroting, die de continuïteit verzekeren van de financiering van de steden en de gemeenten en dat de Vlaamse overheid in de toekomst ook een rol kan spelen in de Dexia Bank om niet alleen de financiering van onze lokale besturen te garanderen maar ook van de spaarders. Ten slotte heeft die bank ook miljoenen spaarders.

Stop met die partijpolitieke spelletjes! Stop met dat soort van demagogie! Ik hoor hier het woord banksters! Wel, dat zijn dieven, dat zijn gangsters! In die termen daarover spreken, vind ik onverantwoordelijk voor een parlement.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik kan de heer Van Rompuy bijtreden dat we moeten zoeken naar oplossingen. Wij zijn daar zeer intensief mee bezig. We kunnen echter volgende week geconfronteerd worden met het feit dat we 265 miljoen euro op tafel moeten leggen. We doen er alles voor om daar de volgende dagen een antwoord op te geven. Dit is geen evidente opdracht. Ik kan op dit moment niet garanderen dat dit succesvol zal worden afgesloten. Ik kan u wel zeggen dat we daar zeer intensief mee bezig zijn.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouvoij: Minister-president, laat me toe de positie en de uitgangspunten van Open Vld scherp te stellen. Het reguleren van bankactiviteiten om systeemrisico's en reddingsoperaties zoals deze van 2008 en deze van het afgelopen weekend te vermijden, behoort absoluut tot de bevoegdheid van de overheid. Ik heb het over het vermijden ervan. De bankactiviteit op zich, laat dat duidelijk zijn, behoort niet tot onze taak. Dat is ondertussen op alle banken al gezegd.

Dat België met de rug tegen de muur de bank heeft moeten aankopen, moet ons tot enige reflectie aanzetten, en vooral ook tot bescheidenheid. Die bescheidenheid viel volgens mij niet te bespeuren in de communicatie van vorige week en van dit weekend vanwege de Vlaamse Regering. Op een moment dat we snel moesten handelen en vooral met één stem moesten spreken omdat cruciale onderhandelingen plaatsvonden, werden we gedurende een bepaalde periode getraakteerd op spierballengerol vanwege de Vlaamse Regering.

Minister-president, natuurlijk heeft Vlaanderen er alle belang bij dat Dexia Bank België als een systeembank wordt gered. Dat belang heeft u gemotiveerd om die spierballen te laten rollen, maar dat was niet de beste strategie.

Minister-president Kris Peeters: Met alle respect, maar wat wij hebben gedaan, heeft niets te maken met spierballen. Geconfronteerd met de vrij ongelukkige communicatie na de raad van bestuur van Dexia Holding, waarna de run on the bank is ontstaan, hebben we getracht om samen met de andere gewesten en andere aandeelhouders een antwoord te geven dat het beste was voor Vlaanderen en dat nog altijd is. Er waren mensen van uw partij wild enthousiast over een nationalisatie, en dat was het enige antwoord dat op dat moment kon worden gegeven. Ik kan u zeggen dat in de vorige periode, waar ik in mijn verklaring naar heb verwezen, er al voorstellen waren om een splitsingsscenario door te voeren.

En ik kan u verzekeren dat niet alleen Vlaanderen maar ook Brussel, Wallonië, de Gemeentelijke Holding en ARCO achter ons voorstel stonden om, in plaats van te nationaliseren, een ander scenario te volgen. Als u dat spierballengerol noemt, betreur ik dat ten zeerste. Het was in het belang van alle actoren die dat samen met ons hebben ontwikkeld. U moet straks maar eens zeggen waarom het systeem dat wij hebben voorgesteld niet goed is. En u moet mij straks eens uitleggen waarom nationalisering het enige antwoord was. Het antwoord dat daarop kan worden geformuleerd, is dat er geen tijd meer was. Ik betreur dat er geen tijd meer was om dat splitsingsscenario concreet te maken. Ik zou heel graag hebben dat u dat op een andere manier zou bekijken. U verwijst volledig ten onrechte naar spierballen. Ik hoop dat hoorzittingen daarover later wat meer duidelijkheid zullen brengen. Ik hoop dat u tot andere inzichten komt en dat zeker niet meer zult zeggen.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, in mijn toelichting, die ik als laatste mag geven, had ik u willen vragen waarom u, samen met de collega's van de andere gewesten, de bank niet hebt gekocht voor 4 miljard euro.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb samen met de collega's tot op het laatste moment getracht om een ander scenario naar voren te schuiven. Dat kwam er op neer – en ik heb dat in mijn verklaring toegelicht – dat we, zeer rudimentair, voor één aandeel Dexia Holding drie aandelen zouden krijgen: een voor de Franse bank, een voor de Belgische bank en een voor de 'bad bank'. In een tweede fase zou er worden geswapt, waardoor wij uiteindelijk eigenaar zouden zijn van de Belgische bank en de Fransen eigenaar van de Franse bank, terwijl er voor de 'bad bank', de 'rest bank', met waarborgen en dergelijke een gemengde positie zou worden ingenomen. Dat zou als voordeel hebben gehad dat wij rechtstreeks aandeelhouder zouden zijn geworden in Dexia Bank België, terwijl we nu met uitdagingen zitten of, om het wat scherper te zeggen, problemen, waarvoor ik nog altijd geen afdoend antwoord heb gekregen. De toezichthouder, Luc Coene, heeft toen heel duidelijk gezegd dat er geen andere mogelijkheid meer was. Dit splitsingsscenario was al weken op voorhand besproken met een aantal niet onbelangrijke actoren, ook op het Europese niveau. Hij heeft toen gemeend dat nationalisering de enige mogelijkheid was. Op een bepaald moment was dat natuurlijk de

enige oplossing. Maar dat heeft niets te maken met spierballengerol, maar alles met het vinden van een oplossing waarin Vlaanderen en de andere partijen zich maximaal konden terugvinden.

De heer Lode Vereeck: U bent nu al de tweede belangrijke politicus die zegt dat dat scenario al weken is voorbereid. Ik heb de heer Dehaene twee weken geleden toch iets anders horen zeggen.

De heer Sas van Rouveroij: Minister-president, ‘spierballengerol’ is een plastische uitdrukking voor het feit dat u andermaal een vechtfederalisme huldigde.

Minister-president Kris Peeters: Dat is volstrekt onjuist omdat de drie gewesten en de andere actoren daar ook mee akkoord waren. Ik weet niet wat dat met vechtfederalisme te maken heeft.

De heer Sas van Rouveroij: Dat is juist het probleem. Wij willen u aanzetten tot een samenwerkingsfederalisme. Dat heet ‘Bundestreue’. Natuurlijk heeft Vlaanderen er alle belang bij dat Dexia Bank België als systeembank zou worden gered. Ik zal u een paar argumenten geven.

Vlaanderen heeft een hele reeks petjes op. Die wegen gaandeweg heel zwaar, en een aantal van die petjes knellen.

Eén. Vlaanderen is aandeelhouder van Dexia Holding: 500 miljoen euro.

Tweede petje. Vlaanderen is een schuldeiser voor 40 miljoen euro, zijnde de ‘commercial papers’.

Derde petje: Vlaanderen is waarborgverstrekker voor de lening van Dexia Bank België aan de Gemeentelijke Holding voor een bedrag van 225 miljoen euro. Vier: Vlaanderen is de voogdijoverheid van de steden en gemeenten, en dus de natuurlijke en juridische behoeder van hun financiële evenwicht. Vijf: Vlaanderen is ook een deel van België, en is in die zin ook deelachtig aan het wel en wee van de federale staat. Dat zijn vijf petjes, vijf goede redenen om het belang van dit dossier in te schatten, maar ook het belang van samenwerking met de federale staat.

Minister Philippe Muyters: U spreekt over 40 miljoen commercial paper. Dat is bij de Gemeentelijke Holding, niet bij de Dexia Holding. U hebt dat daarnet anders gezegd.

De heer Sas van Rouveroij: Neen. Lees het verslag erop na.

Minister Philippe Muyters: Mag ik even? U zei daarjuist ook dat er een waarborg is aan Dexia Bank België van 225 miljoen euro.

De heer Sas van Rouveroij: Neen, dat heb ik ook niet gezegd. Ik heb gezegd dat Vlaanderen waarborgverstrekker is voor de lening van Dexia Bank België aan de Gemeentelijke Holding.

Minister Philippe Muyters: Het is niet alleen die waar er waarborg op is, maar goed. Ik wil zo’n technische discussie gerust eens voeren, maar ik denk niet dat u de situatie nu 100 procent juist hebt geschetst. Tot daaraan toe.

Wat ik wel erg vind, is dat u de indruk geeft alsof wij geen stappen hebben gezegd om overleg te plegen met de federale overheid. Wij hebben, samen met de andere gewesten, samen met de andere aandeelhouders, voorstellen geformuleerd, gesprekken gevraagd en contacten gehad met de federale overheid. Dan zijn er beslissingen genomen door de federale overheid, zonder verder in gesprek te treden. Als u spreekt over een vechtfederalisme, is dat niet wat wij hebben voorgesteld.

De heer Sas van Rouveroij: De Vlaamse Regering heeft noch de macht, noch de kracht, noch de opdracht om een systeembank te redden. Laat dat duidelijk zijn. En dus zijn er ook voldoende redenen om te kiezen voor een samenwerkingsfederalisme.

U stelde vijf eisen. Ik ga ze niet overlopen, maar ik heb wel een aantal bedenkingen. U hebt maar één belang te verdedigen, namelijk dat van de Vlaamse belastingbetaler. In plaats van dat te doen, vraagt u een Vlaams aandeelhouderschap in de Dexia Bank België. Wie is daar nu mee gebaat? Hebben we nu nog niet de les geleerd dat we het best wegblijven uit de bestuursorganen van een bank?

Toen de Federale Regering enkele jaren terug aan de Vlaamse Regering vroeg om aandeelhouder te worden van de opvolger van Sabena, Brussels Airlines, was het antwoord neen. Dat is de juiste houding. Dat is de houding die we van u verwachten. Dat is een verstandig antwoord.

Het is een wezenlijk onderdeel van het aandeelhouderschap dat men verliezen kan lijden. Dat geldt zowel voor private aandeelhouders, voor institutionele beleggers, als voor een overheid die participeert. Waarom zou een overheid geen verlies mogen lijden, en andere aandeelhouders wel? Ik krijg de indruk dat uw dubbele petje van aandeelhouder en overheid erg knelt.

Het is evenmin behoorlijk om alle verantwoordelijkheid, potentiële verliezen en risico's bij één overheid te leggen, namelijk bij de federale overheid. Het is immers niet omdat de federale overheid verantwoordelijk is voor het bestrijden van systeemrisico's, dat de andere overheden zich louter als aandeelhouder mogen gedragen. Elke overheid moet het algemeen belang voor ogen houden. En dat algemeen belang is het belastinggeld van mensen. We gunnen iedereen zijn ego, maar niet op kosten van de belastingbetaler.

Minister Philippe Muylers: Wij hebben als Vlaamse Regering als eerste principe naar voren gebracht dat we wilden dat Dexia Bank België gered werd. De wijze waarop was voor ons duidelijk: open. Voor de mensen die hun spaarcenten bij Dexia Bank België hebben, wilden wij dat er een redding was van een rendabele, goede Dexia Bank België. Dat hoor ik u niet tegenspreken.

De heer Sas van Rouveroij: Daar zijn we het inderdaad absoluut mee eens.

Minister Philippe Muylers: Tweede principe was dat er voor de Gemeentelijke Holding een oplossing moest komen. Dat sluit logischerwijs aan bij het eerste. Als er een lening is van 1,125 miljard euro van Dexia Bank België aan de Gemeentelijke Holding, en als er geen oplossing is voor de Gemeentelijke Holding, heeft dat onmiddellijk invloed op Dexia Bank België. Ik denk dat u het daar ook mee eens bent.

We hebben een derde principe opgenomen. Indien het – om de eerste twee principes te kunnen realiseren – nodig is dat we participeren in Dexia dan zijn we bereid daarover te spreken. Dat is toch wel iets heel anders dan het idee “we willen absoluut participeren”. Wij zijn geen vragende partij. Dat zult u in de verklaring van de minister-president ook niet terugvinden. Ook wij vinden niet dat we bankiers zijn. We willen wel, als dat nodig is om Dexia België te redden, en om een oplossing te vinden voor de Gemeentelijke Holding, de stap zetten naar aandeelhouderschap als onderdeel van een totaaloplossing. Op dat moment moesten wij participeren. We spraken over nog andere voorwaarden, want men kan daar niet zomaar instappen.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil nog even aanvullen en mijn grote verontwaardiging uiten. Die neemt overigens alsmat toe als ik naar de heer van Rouveroij luister.

We hebben eerst 500 miljoen euro in het kapitaal gestoken. Ik heb daartoe goed samengewerkt met de heer Van Mechelen. Ik wil dat verdedigen als daar kritiek op komt. U kunt nu niet komen vertellen dat Open Vld de participatie in banken afkeurt. Als een systeembank in de problemen komt, kunnen we niet anders. We hebben onze verantwoordelijkheid genomen.

U ziet blijkbaar onvoldoende in dat indien de Gemeentelijke Holding zou kapseizen, dat enorme gevolgen zou hebben voor Dexia Bank België. Dat is de reden waarom we

koortsachtig op zoek zijn naar oplossingen om het failliet te voorkomen van de Gemeentelijke Holding en de bank Dexia België. Het is van het grootste belang dat dat goed komt.

Ik heb begrepen dat uw betoog geïnspireerd is door federale overwegingen. Vlaanderen heeft samen met de andere gewesten gezocht naar oplossingen die op een toekomstgerichte manier iedereen ten goede komen. Dat blijven wij doen. Ik vind uw uitspraken zeer betreuenswaardig, echt zeer betreuenswaardig. U levert geen enkele bijdrage tot de oplossing van dit probleem de volgende uren en dagen. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De heer Ludo Sannen: Voorzitter, ik wil eveneens mijn verontwaardiging uiten. Ik voel mij zeer verontwaardigd. Ofwel heeft de vorige minister van Financiën mij bedrogen en misleid en zaken verteld die niet horen. U stelt dat het niet aan Vlaanderen is om een systeembank te helpen redden. De vorige minister van Financiën heeft ons in 2008 proberen duidelijk te maken dat Vlaanderen ook geld moest steken in een systeembank om die te helpen redden. We hebben dat gedaan, zonder vertegenwoordiger, we zien nu het resultaat daarvan. Wat is het nu eigenlijk? Open Vld vond het toen nodig om dat te doen en nu niet meer. Wat is uw uitleg? Hangt dat alleen af van de stoel waarop u zit? Meerderheid tegenover oppositie?

De heer Sas van Rouvoij: Dat heb ik allemaal niet gezegd. Ik zal het u nog eens letterlijk voorlezen: het is de taak van de overheid om een systeembank te redden. Dat is al duidelijk. Goed, dat was het vandaag en dat was het gisteren.

De vraag is alleen wie dat in eerste orde moet doen. In eerste orde is het de Belgische staat die daarvoor moet instaan. Ja? Ik zie de minister-president knikken, we zijn het weer eens met elkaar. Ik heb u nuances horen aanbrengen die ik graag hoor. U hebt bijkomende uitleg verschaft over het standpunt dat u onder bepaalde voorwaarden dan inderdaad die eis zou stellen om toe te treden tot het aandeelhouderschap. Die nuance hoor ik graag, ze verduidelijkt een en ander.

De federale overheid heeft haar verantwoordelijkheid genomen en het is aan ons om haar daarbij te steunen. Dat is ongeveer de volgorde van de dingen. Steunen geschiedt het best in de vorm van een samenwerkingsfederalisme en niet in de vorm van het laten rollen van de spierballen. De Federale Regering heeft gekozen voor een zuivere splitsing van de gezonde spaarbank Dexia België en de rest van de holding. Op die manier, daar zijn we het over eens, wordt het spaargeld gegarandeerd van vele Belgen, onder wie tienduizenden Vlamingen en tienduizenden Vlaamse bedrijven.

Die splitsing kon alleen zuiver zijn, collega's, op voorwaarde dat de federale overheid – andermaal de federale overheid, want hoe zouden wij het in godsnaam kunnen? – zich garant zou stellen voor de restbank. Ze doet dat met een bedrag van maar liefst 54 miljard euro of 15 procent van het bruto binnenlands product. Mijnheer Sannen, het is het moment om hier even bij stil te staan.

Minister-president, de federale overheid heeft haar verantwoordelijkheid dus ten volle genomen. Het hoort dat de Vlaamse overheid haar daarbij steunt, maar die pleit dan onder andere voor een aandeelhouderschap in de Dexia Bank België. U hebt dat ondertussen wat beter uitgelegd en geduid, we hebben nu begrepen hoe we dit moeten bekijken en begrijpen.

Onze vraag is om in de allereerste plaats nu, de komende uren en dagen, ook op te komen voor onze steden en gemeenten. Dit is ondertussen een retorische vraag geworden. U hebt het hier al over gehad. Ik kom hiermee bij het thema van de Gemeentelijke Holding. De steden en gemeenten zijn hun kapitaal zo goed als kwijt. Ik heb het eens uitgerekend. De collega's die burgemeester zijn of schepen van Financiën, zullen gisteren een mail hebben ontvangen van de Gemeentelijke Holding. Die zegt aan de steden en gemeenten dat overgegaan moet worden tot de herwaardering van de boekwaarde van het Dexia-aandeel dat nog ingeschreven staat op basis van 31 december 2010, zijnde voor een bedrag van 8,26 euro per aandeel. De Gemeentelijke Holding vraagt dus om af te boeken. We kunnen hier eindeloos over

debatteren, maar laten we er nu even van uitgaan dat de huidige boekwaarde ook de beurswaarde zou zijn, dan komt dat op 0,8 euro per aandeel. De steden en gemeenten hebben 12,5 miljoen aandelen. Dat betekent dat 93 miljoen euro kapitaal is verdampt. Dat bedrag zal niet meer terugkeren. Het geld is definitief verloren gegaan voor de steden en gemeenten.

Minister-president, al sinds september 2009 vroegen wij hier om een uitstapscenario. Dat kunt u niet ontkennen. Toen werd voor de Vlaamse Regering het woord nog gevoerd door minister Bourgeois. Vandaag dringen we daar nog altijd op aan, maar nu is dat spijtig genoeg in een context van een bijna staat van faillissement. Het is spijtig dat er nu een begeleide vereffening moet komen, waarin we u steunen bij het zoeken naar oplossingen, in een context van een zo goed als reële staat van faillissement. Dat is spijtig, maar komt doordat er ondertussen twee jaar is verstreken en dat we in die twee jaar niet het nodige hebben gedaan om te vermijden dat het zo ver kon komen bij de steden en gemeenten.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, mijnheer van Rouveroj, ik moet nu toch echt uiting geven aan mijn verontwaardiging. De manier waarop u de federale overheid hier verdedigt, is bijna ontroerend, maar u belicht de inspanningen toch een beetje verkeerd. Ofwel hebt u het niet goed begrepen, ofwel is uw intentie echt slecht. Ik zal u een paar dingen zeggen.

Het feit dat de Gemeentelijke Holding in de problemen is geraakt, is ontstaan op hetzelfde moment dat de Gemeentelijke Holding bijkomend geïnvesteerd heeft als de gewesten. Daarvoor werd een financiering aangegaan bij Dexia en die financiering is uiteindelijk de strop rond de nek gebleken. In juni was het voor de Vlaamse Regering duidelijk dat het slecht zou aflopen. De federale overheid heeft toen gezegd dat het alleen het aandeel van Astrid zou terugkopen, dat ze daar een paar miljoen in zou stoppen, maar dat de gewesten voor de rest hun plan maar dienden te trekken met de Gemeentelijke Holding. De gewesten hebben toen beslist dat ze de Gemeentelijke Holding niet zouden laten vallen, dat ze zeker niet het eerste dominosteentje zouden laten vallen. We hebben toen de verantwoordelijkheid genomen om de waarborgen te geven. En nu komt u ons vertellen dat de Federale Regering in dezen de goede is en wij de slechte!

Mijnheer van Rouveroj, mag ik u nu meteen eens vragen hoe u het probleem van de Gemeentelijke Holding denkt op te lossen? Wij hadden voorstellen op tafel gelegd, maar daar heeft de Federale Regering niets mee gedaan. Vandaag moeten we vaststellen dat de federale overheid wel een bank gekocht heeft, maar dat wij nog altijd geen oplossing hebben voor de Gemeentelijke Holding.

We zijn koortsachtig op zoek. U hebt er geen oplossing voor, de federale overheid blijkbaar ook niet. Dan komen zeggen dat wij de slechte zijn en de federale overheid de goede, dat vind ik er helemaal over. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Jan Verfaillie: Ik heb respect voor u als persoon, mijnheer van Rouveroj, maar uw discours vind ik totaal ongeloofwaardig, zelfs ongepast. U bent voorzitter geweest van de raad van bestuur van de VVSG. Samen met enkele collega's hier ben ik lid van de raad van bestuur. Het dossier van de Gemeentelijke Holding is verschillende keren op tafel gekomen en in alle openheid besproken. Bij mijn weten hebt u nooit een voorstel op tafel gelegd dat via de VVSG moest worden onderzocht om in een uitstapscenario te voorzien voor de gemeenten uit de Gemeentelijke Holding.

Dat doet u hier wel. Op het moment dat er aan de gemeenten werd gevraagd om mee te stappen in de kapitaalsverhoging van de Gemeentelijke Holding, hebt u als voorzitter van de raad van bestuur, samen met de leden van de raad van bestuur, aan de aangesloten gemeenten een positief advies gegeven.

De heer Sas van Rouveroj: Mijnheer Verfaillie, het is een schande wat u nu zegt.

De heer Jan Verfaillie: Klopt het of klopt het niet?

De heer Sas van Rouveroij: De raad van bestuur werd vroeger door mij voorgezeten. De besluitvorming die daar plaatsvindt, is over alle partijgrenzen heen.

De heer Jan Verfaillie: Hebt u de besluitvorming op dat moment gesteund of niet gesteund?

De heer Sas van Rouveroij: Als Open Vld'er heb ik zowel in de stad Gent als op andere plaatsen altijd gezegd dat we uit de Gemeentelijke Holding moeten stappen. Dat standpunt heb ik altijd en overal ingenomen. Ik heb ook gezegd dat we niet mochten intreden in de kapitaalsverhoging van oktober-november 2009. Zo is ook geschied in de stad Gent.

De heer Jan Verfaillie: Maar als voorzitter van de raad van bestuur hebt u het standpunt van de VVSG mee ondersteund.

De heer Sas van Rouveroij: Ik ben een loyaal voorzitter en heb uitgevoerd wat daar werd beslist.

De heer Jan Verfaillie: Uw discours hier is dus totaal ongeloofwaardig. Op de ene plaats zegt u a, op de andere zegt u b. In dit dossier bent u niet geloofwaardig. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

De heer Sas van Rouveroij: U hebt gelijk, mijnheer Decaluwe. Noch de gemeenteraad van Gent, noch het VVSG: dat is heel juist.

Minister Lieten, u draait de rollen om. Wie heeft ervoor gezorgd dat de voogdij het nodige zou doen opdat de gemeentelijke begrotingen alsnog op het allerlaatste konden worden aangepast ten einde de steden en gemeenten die op de kapitaalsverhoging wilden inschrijven, toe te laten dat ook begrotingstechnisch in orde te brengen door middel van het opnemen van leningen? Dat is toch uw regering. U hebt toen nooit gezegd dat de 13 procent die werd aangekondigd, onwaarschijnlijk was. Dat heb ik wel gezegd in september 2009.

Mijnheer Verfaillie, toen heb ik al aangekondigd dat die 13 procent nooit zou worden gehaald. Dat is de morele verantwoordelijkheid die u draagt. Het feit dat steden en gemeenten vandaag geen dividenden meer krijgen, is erg jammer, maar dat hebben ze al deels uitgezweet omdat er in 2011 al geen dividenden meer werden uitbetaald, er in 2010 alleen dividenden werden uitbetaald op het gedeelte van de omgezette certificaten en er alleen in 2010 een uitbetaling was van die 13 procent.

Begrotingstechnisch is dat dus uitgezweet. Maar wat is niet uitgezweet? Op het moment dat de Vlaamse Regering er welwillend, vooral onder druk van de CD&V'ers, ook in de steden en gemeenten, voor zorgde dat men daar inschreef op de kapitaalsverhoging door middel van leningen, welnu, die leningen, die zijn niet uitgezweet. Die zijn langlopend en elke maand worden de steden en gemeenten eraan herinnerd dat ze kapitaal hebben gestoken in een bedrijf, dat ze nooit zullen terugkrijgen, maar waarvoor ze de leningen nog altijd moeten aflossen. Dat is een verantwoordelijkheid die u meesleept.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer van Rouveroij, wie is verantwoordelijk en wie stelt de dividendenpolitiek van de Gemeentelijke Holding vast? Dat is niet de Vlaamse Regering. Het is de raad van bestuur van de Gemeentelijke Holding die dat doet. Wie is voorzitter van de raad van bestuur van de Gemeentelijke Holding? Dat is uw partijgenoot Francis Vermeiren.

Uw intellectuele eerlijkheid ontgoochelt mij enorm. We hadden afgesproken dat we dit debat sereen gingen voeren, maar nu de zwartepieten doorgeven aan alle andere mensen die niet van uw partij zijn, en de eigen verantwoordelijkheid van uw partijleden negeren, is beneden alle peil. Ik schat u nochtans zeer hoog in. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Sas van Rouveroij: Wie speelt godganse dagen de schoonmoeder over de steden en gemeenten? Wie oefent de voogdij uit? Aan wie komt het toe de steden en gemeenten ervoor te waarschuwen dat ze een kapitaal gaan opnemen waarvan de dividendverstrekking ten belope van 13 procent geenszins is gegarandeerd? Die waarschuwing komt de Vlaamse Regering toe.

Minister Philippe Muylers: Wie heeft er in de Gemeentelijke Holding beslist over de diversificatieportefeuille? Op welke manier en waarmee werd die gefinancierd? Hoe werden die leningen terugbetaald?

De heer Sas van Rouvoij: We moeten in ieder geval blij zijn dat er gediversifieerd werd. Zo zijn er tenminste nog wat verkoopbare delen. Het is goed dat er wat Cofinimmo, PUBLI-T en uiteindelijk ook Astrid is.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Ik volg de verklaring van de regering volledig. Het debat gaat voornamelijk over de Gemeentelijke Holding, maar in de verklaring van de regering waren er terecht een aantal verwijzingen naar Dexia zelf en de toestand zelf. Wat er met de Gemeentelijke Holding is gebeurd, is uiteindelijk het resultaat van wat er met het Dexia-aandeel is gebeurd.

Ik heb toevallig vijf dagen voor het uitbarsten van het Dexia-debacle in het kader van de Septemberverklaring tijdens de plenaire vergadering aan de regering gevraagd de situatie goed te bekijken. Ik heb dat gedaan omdat er in de Franse kranten werd voorspeld wat er zou gebeuren. In de Belgische kranten werd door de Fransen dan weer ontkend dat dat zou gebeuren. Het was niet moeilijk om tot de conclusie te komen dat de Belgische regeringen zich goed moesten voorbereiden op wat komen zou. Vijf dagen later is het dan begonnen. Het is begonnen op een maandag, wat ik eigenlijk onvoorstelbaar vindt. Dat is namelijk het begin van een beursweek. Er was geen communiqué of schorsing van het aandeel. Slechter kon dat niet.

Ik heb kort nadien gevraagd of de Belgische bestuurders van de Dexia Holding in het Vlaams Parlement wat uitleg konden geven. Ik wil het niet echt hebben over de Gemeentelijke Holding, maar eerder over de manier waarop een parlement wordt geconfronteerd met zo'n situatie. Ik vind het bijzonder wrang dat de uitleg steeds pas na de feiten komt. Ik vind dat bijzonder lastig voor het parlement. Het is de derde keer dat we moeten ingrijpen in het Dexia-verhaal en elke keer krijgen we pas na de feiten volledige informatie.

– *De heer Carl Decaluwe, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Het gaat steeds om geld van de belastingbetaler. En wat de schuldvraag betreft: de bankiers beschuldigen elkaar en ook wij beschuldigen elkaar hier.

Ik heb de heer Dehaene mee uitgenodigd omdat hij mee bestuurder is. Dat hij, voordat het debat goed en wel is opgestart, afziet van zijn vergoedingen, vind ik een bijzonder goed teken. Ik hoop dat de Fransen en anderen hem daarin volgen. Ik vind het onvoorstelbaar dat parlementen en regeringen moeten kiezen hoeveel belastinggeld ze gebruiken om erger te vermijden. Dat is inderdaad een verantwoordelijkheid van overheden. Op zo'n moment weten ze vaak niet hoe die banken eraan toe zijn.

Het maakt niet uit of het vóór of na 2008 was. De kranten staan vol van beschuldigingen. Sommigen zeggen dat we het in 2008 geërfd hebben. Dexia was er toen erg aan toe. Er staan ook verhalen in de krant over renteswaps. Europa zei dat de oplossing met de 'bad bank' er al veel vroeger had moeten komen. Europa had dat blijkbaar gevraagd. Daarover wordt in het federaal parlement nog een hoorzitting gepland met de premier en de voorzitters van de Nationale Bank en de Bankcommissie.

Aan de parlementen wordt steeds opnieuw geld gevraagd, en eigenlijk is de reactie van de banken daarop schabouwelijk. Telkens wanneer er geld wordt gevraagd, ook al zijn de situaties delicaat, moet er toch een manier bestaan om op vragen van die parlementen te antwoorden, om naar die parlementen te komen om uitleg te geven.

Daarnet is de vraag al ter sprake gekomen wat de verantwoordelijkheid van bestuurders is met betrekking tot het al dan niet geven van informatie. Voor mij volstaat het dat bestuurders kunnen komen zeggen welke informatie ze niet kunnen geven. Ze zijn gebonden aan

bepkeringen, maar als ze zelfs niet willen komen, dan kunnen wij zelfs niet de vragen stellen waarop ze wél kunnen antwoorden, om die informatie te krijgen. Zij, op de eerste plaats, hebben die antwoorden. Op den duur worden de parlementen en de regeringen zelf een soort bank voor de banken, die geen rekening of pincode hoeven te hebben om geld te kunnen krijgen, zonder al te veel uitleg. Het moet gedaan zijn met die arrogantie van de banken. In 2008 zijn ze voor de eerste keer komen zeggen dat ze het hadden verprutst, hebben ze belastinggeld gevraagd en gezegd dat we hen verder maar met rust moesten laten, dat ze zouden doorgaan.

Ik wil vooral bekijken wat we daar in de toekomst mee moeten doen. We kunnen immers nog voortdurend worden geconfronteerd met de situatie en de vaststelling dat we niets anders kunnen doen dan die banken te redden. Verwijt de regering dat maar eens. Bij die vraag moeten we goed het verschil maken tussen een aandeelhouder enerzijds en een spaarder en belastingbetaler anderzijds. Aandeelhouders zijn meestal – niet altijd – diegenen die zetelen in die raden van bestuur. Normaliter hebben ze daar de macht en de kunde om in te grijpen. Belastingbetalers hebben die niet. Zij worden alleen maar geconfronteerd met die dreiging, met het feit dat de financiële situatie van hun land steeds moeilijker wordt.

We hebben nu net de zesde staats hervorming besproken. De bevoegdheden voor dit parlement om concreet iets te doen aan de banksector zijn niet extreem uitgebreid. Er zijn een aantal bevoegdheden, middelen en hefboomen, maar dé bevoegdheden zitten niet bij ons. Dat is daarnet gebleken uit het betoog van de heer Watteeuw.

Ik wil er echter ook in dit parlement eens op wijzen dat iedereen hier deel uitmaakt van een fractie die ook aanwezig is in het federaal parlement, of het nu gaat over kleine of grote fracties. Ik keek nu toevallig naar u, mijnheer Vereeck. Als de burgers vragen hoe het komt dat we opnieuw voor dezelfde situatie staan, dat er opnieuw zonder meer belastinggeld is uitgetrokken, en als ze vragen wat we in die drie jaar hebben gedaan, is mijn antwoord daarop vrij simpel. Willen we als politicus echt iets doen, dan hebben we parlementen waar we decreten en wetten kunnen goedkeuren. Het lijkt me goed dat iedereen eens bekijkt wat hij de voorbije drie jaar heeft weggestemd. In het federale parlement zijn er meer dan twintig stemmingen geweest over de hervorming van de banksector, of het nu ging over consumentenbescherming of over dat bankentestament. Onder meer CD&V heeft over dat laatste een voorstel ingediend, maar het is weggestemd, net als het onze. Dat bankentestament zorgt ervoor dat het spaargeld wordt beveiligd en de minder leuke delen zich moeten behelpen. Ik kan zo nog een aantal voorbeelden geven. Er zijn meer dan twintig stemmingen geweest in het federale parlement. Er is nooit een meerderheid gevonden om die banksector te hervormen.

Mijn vraag is dus eenvoudig: als u het allemaal zo meent met die verantwoordelijkheid, begin dan bij uw eigen verantwoordelijkheid en zorg ervoor dat uw fracties, als die bankhervormingen voorliggen, zelf voorstellen doen, of voorstellen goedkeuren die dingen veranderen.

Niet alleen andere politici hebben me de voorbije twee jaar een populist genoemd, maar ook bankiers. Dat is eens iets anders. Men heeft me in 2010 een populist genoemd. Ik vond immers dat het niet door de beugel kon dat tijdens dezelfde persconferentie over een algemene vergadering in één zin werd gezegd dat honderden mensen op straat zouden worden gezet én dat het loon van topman Mariani zou worden opgetrokken.

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Men kan zich afvragen of het eigenlijk nog erger kan. Ja, het kan nog erger. Op de persconferentie deze week van Mariani zelf heb ik ook geleerd dat, toen men zijn bonus van 600.000 euro aan het verdedigen was met het argument dat hij goed werk leverde met betrekking tot de herstructurering, men eigenlijk al wist dat het fout aan het lopen was.

Ga de timing maar eens na. Mariani heeft zelf gezegd dat ze op het moment dat hij zijn bonus kreeg, al wisten dat het fout liep. Ik vind de geste van Jean-Luc Dehaene bijzonder goed maar ik vraag me wel af waarom dat geld van Mariani die er veel meer heeft uitgehaald op het moment dat hij wist dat het misliep, daar al niet lang terug ligt. Ook daar vraag ik aan alle fracties in alle parlementen om in het vervolg de bepalingen mee goed te keuren die dit soort zaken mogelijk maken. Er was de reactie dat het gaat over de privésector en dat we ons daar niet mee moeten moeien, maar er zijn wel grenzen. En die grenzen zijn al ver overschreden.

De heer Lode Vereeck: Mijnheer Crombez, wat dat laatste betreft, ondersteunen wij u. Wij vinden dat het niet gepast is dat een bedrijf, in dit geval een bank die zoveel belastingsgeld krijgt, nog zulke bonussen uitkeert aan de CEO's. U weet ook dat wij samen met Open Vld en Groen! een voorstel hebben ingediend om die bonussen niet meer toe te laten. Ik hoop dan ook op uw steun wanneer dat voorstel een van de komende weken in de commissie wordt besproken.

De heer John Crombez: Zonder twijfel. Eigenlijk worden alle fracties met dezelfde vraag geconfronteerd. Het is nooit gelukt om gedurende die drie jaar zelf hervormingen goed te keuren. Aan het toezicht is in België wel een en ander veranderd, maar het heeft blijkbaar niet geholpen. De vraag is wie het meeste informatie geeft. We hebben onze toezichthouder in de banken gezet, en toch is het opnieuw gebeurd. We moeten nog afwachten wat er precies is gebeurd, want dat weten we nog niet.

De heer Lode Vereeck: Ik wil nog even toevoegen dat wij vanuit de oppositie ook contact hebben gehad met de meerderheid. Het is allemaal voortschrijdend inzicht, ook langs onze kant natuurlijk. Ik ben toen op een njet gestoten bij de fractieleiders van CD&V en de N-VA. Ik roep ze op om die resolutie alsnog te steunen.

De heer John Crombez: Ik zal de boodschap doorgeven.

Ik wil het nog even hebben over de Gemeentelijke Holding. Het is inderdaad, zoals de regering ook zei, bijzonder belangrijk dat die afwikkeling goed gebeurt. We zitten intussen in een toestand waarbij de debatten die we hier voeren, een hallucinant kantje hebben gekregen. Alsof het niet vreemd is dat we nu in een toestand verkeren waarbij de ratingbureaus die de crisis mee hebben veroorzaakt, zelf gaan beslissen hoe erg ze de situatie gaan maken. Ze zetten de rating 'under watch'. In Italië hebben ze de rating met 3 punten ineens verlaagd omwille van de politieke instabiliteit. De oplossing voor de Gemeentelijke Holding is inderdaad belangrijk, maar het is maar één element. Het beleid en de stabiliteit daarvan zijn ook belangrijk.

Ik zal pas definitief oordelen wanneer ik weet wat er precies is gebeurd. Het lijkt me wel een goede zaak dat we opnieuw een goede bank hebben die vrij is van besmettingsgevaar. Ik hoop dat we die zullen blijven kapitaliseren zodat het een sterke bank wordt. Ik denk echter dat het parlement grondig moet nadenken over een manier waarop het niet verstoken blijft van de informatie die het nodig heeft. Zo kan het parlement, als iemand belastinggeld komt vragen, met kennis van zaken oordelen. Dan moeten we niet op de regering schieten, mijnheer van Rouveroy. Dan kunnen we zelf beslissen of dat kan of niet. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Wie dit dossier de laatste tijd heeft opgevolgd, viel van de ene verbazing in de andere. Er zijn twee discussies aan de gang die nauw bij elkaar aansluiten. Aan de ene kant is er de rol van de Vlaamse Regering met onder andere het onderdeel de Gemeentelijke Holding. Aan de andere kant is er het debacle bij Dexia. Die twee kunnen moeilijk van elkaar worden gescheiden. Ik zal dan ook op beide ingaan.

Ik leid uit de verklaring van de minister-president af dat ook de regering van de ene in de andere verbazing is gevallen. Ze werd niet op elk moment correct geïnformeerd. De woorden

van de minister-president hebben duidelijk laten uitschijnen dat er iets grondig fout was met de wijze waarop de Federale Regering in dit dossier het begrip ‘in overleg met de gewesten’ interpreteerde.

Mijnheer van Rouveroj, als er sprake van enig vechtfederalisme is geweest, is dat door de federale overheid georganiseerd. Ik neem aan dat we daarover van mening verschillen.

Onzes inziens heeft de Vlaamse Regering sinds 2008 met betrekking tot Dexia op elk moment haar verantwoordelijkheid opgenomen. De Federale Regering heeft keer op keer een beroep gedaan op het verantwoordelijkheidsbesef van de deelstaten. Die deelstaten hebben echter niet de evenredige informatiedoorstroming en inspraakmogelijkheden gekregen waar ze recht op hebben.

Wat de sociaal-economische thema's betreft, heeft de minister-president al geregeld laten vallen dat het beleid van de Federale Regering ten dienst van het Vlaams beleid moet staan. In dit geval is dat niet het geval.

We hebben gedacht of op zijn minst gehoopt dat de financiële crisis die de voorbije drie jaar in onze samenleving lelijk heeft huisgehouden zijn ergste geheimen al had prijsgegeven. Het werd steeds moeilijker nog verrast of gechoqueerd te geraken. De waanzinnige bedragen die we nu al jaren naar het hoofd geslingerd krijgen, doen niemand meer wankelen. Sommige mensen vergeten echter dat bij al die centen die in rook zijn opgegaan, ook spaargeld van hardwerkende mensen zit.

Wie dacht dat we uit de bankencrisis van 2008 iets hadden geleerd, is er meteen aan voor de moeite. Politici zijn duidelijk niet altijd goede bankiers. Dit is een les die we al in 2008 hadden moeten trekken. Ik wil in dit verband trouwens nog twee opmerkingen maken.

Ik ben het volledig eens met de heer Van Rompuy. Hij heeft als persoonlijk standpunt verklaard dat politici niet in de raden van bestuur van banken thuishoren. Ik wil dan ook ingaan op de uitnodiging van de heer Crombez op dat vlak hier of in het federaal parlement initiatieven te nemen.

Ik wil ook even ingaan op de deal die de Federale Regering afgelopen weekend met de Fransen en met de Luxemburgers heeft gesloten. De discussie ten gronde zal aan de overkant van de straat zeker nog aan bod komen. De N-VA is er zich in elk geval goed van bewust dat de redding van Dexia noodzakelijk was. Het spaargeld van onze burgers moest worden beschermd. We zijn er dan ook van overtuigd dat er iets moest gebeuren. We zijn er eveneens van overtuigd dat deze deal niet in de gemakkelijkste omstandigheden is gesloten. Dexia mocht absoluut niet de eerste dominosteen zijn die tot het faillissement van Dexia België zou leiden.

We mogen elkaar echter niets wijsmaken. Dit zal ons wel degelijk belastinggeld kosten. Mensen als de premier en minister Reynders, die beweren dat het allemaal best zal meevallen en dat dit zelfs geld kan opbrengen, doen de waarheid geweld aan. Tegenover de vooralsnog verhoopde opbrengsten staan immers enorme risico's, die niet minder dan 15 procent van ons bbp bedragen.

Mijnheer van Rouveroj, ik vind het dan ook vreemd dat u dit een verwezenlijking vindt. U vindt het blijkbaar een goede zaak dat we het risicopercentage zo hoog kunnen laten oplopen. Ik vind dit een eigenaardige redenering.

Indien mensen als de premier en minister Reynders deze situatie nog niet risicovol vinden, vraag ik me af hoeveel bankencrises ze nodig zullen hebben om de juiste lessen te trekken.

De heer Sas van Rouveroj: Ik heb enkel een feit vastgesteld. Ik heb vermeld dat het om 15 procent van het bbp gaat om iedereen nog eens op de ernst van de situatie te wijzen. Dit is gigantisch veel. Ik signaleer slechts een feit. Dit is geen redenering.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer van Rouveroij, in dat geval zal ik uw intonatie verkeerd hebben geïnterpreteerd.

Het merendeel van het geld dat in 2008 in Dexia is geïnvesteerd, is zo goed als verloren. Bovendien zullen ook de rentelasten op de al veel te hoge schuld van de federale overheid fors stijgen. Daarbovenop komt nog de dreiging met een creditverlaging die de rentelasten nogmaals kan doen stijgen.

In dit verband ben ik het eens met wat de heer Crombez over de ratingbureaus heeft gesteld. Dat is natuurlijk een onderwerp dat zelfs het federale bestuursniveau overstijgt. We moeten dit echter aanpakken. Ik weet dat er in het Amerikaanse Congres al langer ideeën leven om een grondige ‘kuis’ te organiseren. Tot nu toe heeft de Amerikaanse overheid nog niet de moed gehad.

De ratingverlaging van de federale staat heeft onvermijdelijk tot gevolg dat ook de rating van Vlaanderen zal dalen. Een deelstaat kan immers geen hogere rating krijgen dan de federale staat waar ze deel van uitmaakt. Zoals de minister-president zelf heeft gesteld, zullen we de precieze impact hiervan in de loop van de komende weken en maanden kunnen zien.

De Gemeentelijke Holding. Onze fractie kan zich vinden in het idee zoals dat door de minister-president is geschetst. Het is niet de taak van steden en gemeenten om zich bezig te houden met risicovolle beleggingen. Ik denk dat mijn partij altijd duidelijk voorstander is geweest van een gezond financieel beleid voor alle overheden in dit land, zeker ook voor de steden en gemeenten. We zien al te vaak dat de politieke moed ontbreekt om – ook op lokaal niveau – de overheidsfinanciën te saneren en dat men zich dan gemakshalve richt op snelle inkomsten of toch de belofte van die inkomsten. Maar laat het nu duidelijk gebleken zijn dat de gemakkelijkste weg maar zelden de juiste weg is.

Minister-president, u verwees in dat verband reeds naar de bepalingen uit het Gemeentedecreet die stellen dat beleggen in aandelen niet tot de kerntaak van de gemeentelijke overheden behoort. Wat betreft de gemeentelijke Holding was ik dan ook blij – een raar woord, want men kon niet anders – om te horen, dat de Vlaamse Regering wil overgaan tot een begeleide afhandeling en vereffening, uiteraard met de grootste zorg om zoveel als mogelijk de restwaarde te valoriseren.

Het algemeen belang moet nu voorop staan om de potentiële verliezen zoveel als mogelijk te beperken. Ik neem aan dat we snel nieuws krijgen over de precieze plannen ter zake. De Gemeentelijke Holding heeft in onze ogen in elk geval haar bestaansreden verloren. En het is onze overtuiging dat het onverantwoord zou zijn om haar nog kunstmatig in leven te houden door haar aan een financieel infuus te leggen, ook al was het absoluut nodig in 2008, wat daarnet al ruim aan bod is gekomen.

Een overheidswaarborg kan niet te pas en te onpas worden bovengehaald. Het kan niet de bedoeling zijn om het belastingspotentieel van de bevolking nog verder te hypothekeren. Er zijn de komende jaren nog meer dan voldoende uitdagingen, waar ons belastingsgeld beter besteed zal zijn.

Het logische gevolg hieruit is dat investeerders zelf zullen moeten instaan voor de geleden verliezen. Een systeem waarbij de grote aandeelhouders zouden worden gevrijwaard van die verliezen door de overheid is onaanvaardbaar. Sowieso zou de Europese Commissie dit niet aanvaarden. En het alternatief om alle aandeelhouders te compenseren is onhaalbaar. In die hypothese zouden we zelfs hedge funds uit de free flow moeten compenseren.

Ik kom dan tot het laatste deel van mijn betoog: de verantwoordelijkheden. Een vraag die zeker moet worden gesteld is die van de verantwoordelijkheid van de bestuurders, van de verschillende aandeelhouders en de federale overheid. We hebben het dan niet over een inquisitie, niet over een onderzoekscommissie maar wel over waarom we die foute beslissingen genomen hebben. Ik heb het dan ook niet over de vraag of ze al dan niet

verplicht waren om informatie uit de raad van bestuur door te sluizen naar de overheid, ook al heeft die garant gestaan, maar ik heb het wel over de vraag op basis waarvan ze die keuzes hebben gemaakt.

Deze keer moeten we wel bijleren. Ik wil er ook onmiddellijk de vraag aan koppelen of politici thuishoren in die raden van bestuur. Niet alleen is het niet de taak van politici om zich bezig te houden met het risicovol beleggen van het belastingsgeld van de burgers. Het is ondertussen duidelijk dat zij er ook geen kaas van gegeten hebben. Heel wat institutionele beleggers waren de laatste week druk in de weer om hun belangen veilig te stellen. Maar de laatste jaren gedroegen zij zich als leerling-tovenaars die, niet gehinderd door enige kennis van het bankwezen, lucratieve zitpenningen gingen opstrijken als leden van de raad van bestuur van de Dexia Holding, maar blind bleven voor de signalen uit de markt.

Het interview met de directievoorzitter van ARCO van 3 augustus 2011 in De Tijd is daar een hallucinant voorbeeld van. Een citaat uit dat artikel smaakt nu wel bijzonder bitter: “Soms heeft men ons verweten dat we de problemen met Dexia niet hebben zien aankomen en dat we niet meer gediversifieerd hebben. Daarop is ons antwoord dat Dexia zelf al een gediversifieerd bedrijf was: de groep was aanwezig in een reeks landen en in een reeks domeinen en investeerde zelf in bedrijven.”

Maar ook bij de leiding van de Gemeentelijke Holding speelden zich gelijkaardige taferelen af. Meer bepaald bij de raad van bestuur, zijn voorzitter en de directeur. Men weigerde de signalen te zien die hen tot grote voorzichtigheid zouden moeten hebben aangezet. De grootheidswaan – volgens de woorden van de voorzitter van de raad van bestuur van de Dexia Holding – die heerste in de raad van bestuur van Dexia; sleurde de groep naar de ondergang. En opnieuw mag de belastingbetaler puin ruimen.

De heer Filip Watteeuw: Ik stel vast dat het oordeel van de heer Diependaele veel scherper is dan wat ik heb gezegd. Ik merk ook dat het stil blijft. Niemand legt grote verklaringen af. De heer Decaluwe blijft onvoorstelbaar kalm. Als u logisch wilt zijn, dan moet u verder gaan dan te vragen dat er hoorzittingen worden georganiseerd. U zegt eigenlijk dat de bestuurders zich moeten verantwoorden. Dat is ook iets wat de heer Peumans, huidig parlementsvoorzitter, drie jaar geleden heeft gezegd. Hij zei toen dat bestuurders de gevolgen van hun taak moeten dragen: “die bestuurders moeten zich dan ook maar eens verantwoorden”. Ik ga daar helemaal mee akkoord.

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Het gaat ook over uw methode, mijnheer Watteeuw. U hebt op het spreekgestoelte God en klein Pierke beschuldigd. De heer Diependaele is ook scherp – en terecht –, maar hij vermeldt toch ook een aantal andere aspecten. Hij is niet de inquisiteur die iedereen beschuldigt. Hij staat ook achter het voorstel van de heer Crombez om een aantal mensen te horen, om nadien te oordelen. Uw aanpak is iets heel anders.

De heer Matthias Diependaele: Ik ben wel nog niet klaar, mijnheer Decaluwe. (*Gelach*)

Het is niet onze bedoeling om mensen te veroordelen, zeker niet nominatim. Ik wil de verzachtende omstandigheden niet overroepen, want er zijn wel degelijk signalen genegeerd, maar toch is alles in een bepaalde context verlopen. Wij vragen geen onderzoekscommissie maar wel een debat. Onze fractie is er wel van overtuigd dat politici niet thuishoren in raden van bestuur. De heer Van Rompuy zei hier dat dit ook zijn persoonlijke mening is. Ik vermoed dat er daarover nog andere meningen leven in CD&V, en misschien ook in sp.a.

De heer John Crombez: Waarom hebt u het over sp.a?

De heer Matthias Diependaele: U mag uw standpunt verduidelijken.

De heer John Crombez: Ik wil dat graag doen. Ik ben het er volledig mee eens. Dat behoort niet tot de kerntaak van de politici. Maar wie vertegenwoordigt de lokale bestuurders die

bevoegd zijn voor instellingen die waarden voor de lokale overheden aanhouden? Stelt u voor om nog enkel onafhankelijke bestuurders te laten zetelen?

De heer Matthias Diependaele: Wij hebben zo-even gesteld dat het niet de taak is van lokale besturen om met belastinggeld risicovolle beleggingen te verrichten.

De heer John Crombez: Bekijk het concreet. Vandaag is dat nu eenmaal nog zo.

De heer Matthias Diependaele: Uw uitnodiging om in de toekomst initiatieven te nemen om dat te veranderen, sluit perfect aan bij wat ik zeg.

De heer John Crombez: In concreto is het niet zo eenvoudig om alle politici uit de raden van bestuur te weren. Ik ben er voorstander van om dat zo veel mogelijk te doen. Maar het is niet evident. Ofwel moet men uitsluitend onafhankelijken aanduiden. In energie-infrastructuurinstellingen stelt zich hetzelfde probleem.

De heer Matthias Diependaele: Wij hebben het hier wel over het bestuur van financiële instellingen.

De N-VA vraagt om een grondig debat te voeren over de lessen die wij wel degelijk uit het verleden moeten trekken en om concrete initiatieven te nemen om dit in de toekomst te vermijden. De overheid heeft de plicht om in haar handelen los van enig privé- of zuilenbelang het algemeen belang voor ogen te houden.

Het is een goede zaak dat de Vlaamse Regering steeds heeft gezocht naar een constructieve oplossing. Onze fractie is wel bijzonder teleurgesteld in de manier waarop de Federale Regering de voorstellen die de Vlaamse Regering samen met de andere gewesten en de Gemeentelijke Holding en ARCO heeft uitgewerkt, naast zich heeft neergelegd. Onze fractie deelt dan ook uw terechte ergernis over de manier waarop de Federale Regering de realiteit van onze staatsstructuur negeert. (*Applaus bij de N-VA, Groen!, LLD, sp.a en het Vlaams Belang*)

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, leden van de regering, het is tien voor zeven. Villa Politica is al lang weg. Ik ben hier nog steeds, de heer De Wever is verdwenen. (*Applaus*)

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Vereeck, mag ik erop wijzen dat er van uw fractie ook wel wat mensen weg zijn. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Lode Vereeck: Twee weken geleden heb ik hier een spelletje Cluedo gespeeld. Deze week leek het een beetje op een spelletje Monopoly: verkoop de bank, ga langs bij de regering, u moet niet naar de gevangenis. (*Gelach*)

Collega's, ik wil het vooral hebben over de gevolgen voor Vlaanderen, voor de Gemeentelijke Holding en voor het budget. Ik moet mijn commentaren wel even plaatsen, dus geef ik eerst onze lezing van de oorzaken van de crisis en de oplossingen. Er is al een paar keer gezegd dat er geen alternatief is. Dat heeft premier Leterme heel duidelijk gezegd. Daarin heeft hij wel gelijk. Er is geen andere mogelijkheid dan de spaarders te beschermen. Maar er waren wel alternatieven om de belastingbetaler te beschermen.

Dames en heren, je zou een discussie kunnen voeren over de prijs voor Dexia Bank België. Je zou een discussie kunnen voeren over de verdeelsleutel van de waarborgen voor wat ondertussen 'Toxia' is gaan heten, de toxische effecten van Dexia. Moet dat volgens het aandeelhouderschap of de zitjes in de raad van bestuur? Een discussie die je zeker ook moet voeren – en in die mening verschillen we misschien van wat al gezegd is in de assemblee – is de noodzaak om aandeelhouders te beschermen. De essentie van aandelen houden is het nemen van risico. Wie zijn gat verbrandt, moet op de blaren zitten. Dat geldt voor een stuk ook voor de Gemeentelijke Holding en voor ARCO.

Ik stap mee in de verklaringen van de minister-president op dit punt: wat mij betreft, kunt u de Gemeentelijke Holding opdoeken. Ik steun het voorstel van de heer Tobback van sp.a. De

begeleide vereffening is nog een veel correctere oplossing voor dit probleem. We steunen u daarin. Risicovol kapitaal kan ertoe leiden dat je je kapitaal verliest.

Kijk naar de problemen met de Gemeentelijke Holding en ARCO. Ik vroeg me af: waarom hebben we de bank zelf niet gekocht? Dat is toch een van de pareltjes. Het antwoord is zeer duidelijk. Er was een voorstel vanuit Vlaanderen. Ik kan enkel betreuren dat het niet is gevolgd. Het is duidelijk dat het tot een krachtmeting is gekomen tussen de heren Leterme en Peeters en dat uiteindelijk de heer Leterme gewonnen is.

Hoe is het zo ver kunnen komen? Voor mij is de eurocrisis niet de oorzaak. Niet het Griekse staatspapier of de PIGS hebben voor de problemen gezorgd. Ze zijn een aanleiding en leggen de problemen bloot, maar er zijn fundamenteel andere problemen. Een daarvan is het falend controlesysteem op de banken. Dat is geen bevoegdheid van Vlaanderen, maar ik wil het toch even meegeven.

Ook in een liberale visie op de marktwerking moeten vier minimale instituties gegarandeerd zijn: eigendomsrecht, contractrecht, aansprakelijkheidsrecht en een stabiele monetaire orde. Het is dus een taak van de overheid, ook in een liberale of zelfs libertaire visie op de economie, om te zorgen voor stabiliteit in die markten. We hebben geconstateerd dat die Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA) niet gewerkt heeft, dat de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) niet gewerkt heeft.

We weten allemaal dat Dexia in een zeer riskante investeringsstrategie is gestapt, namelijk langetermijninvesteringen met uiteindelijk kortetermijngeld. Ik vraag me af waarom daar geen belletjes zijn gaan rinkelen bij de regulator.

Ik heb ook gelezen dat er op de renteswaps geen verzekering was genomen. Men is dat vergeten, staat er in de krant. Dat die bestuurders dat niet hebben gedaan, tot daar, maar heeft dan ook onze regulator niet gezien dat we vergeten zijn om daar een verzekering op aan te vragen?

Ik pleit nogmaals – en ook dat is een zeer liberaal voorstel – voor een scheiding der banken. Als we naar een scheiding waren gegaan, liefst al in 2008, dan hadden we deze problemen nu ook niet gehad.

Tot slot kom ik tot de Gemeentelijke Holding en het Vlaams budget. Het is hier al gezegd: het is niet echt opportuun dat politici in raden van bestuur van banken zitten. Ik zou zeggen: het is niet opportuun dat niet-bankiers of niet-economen daarin zitten. Ivan Van de Cloot zegt in een artikel in Het Laatste Nieuws dat er een zeer gevaarlijke investeringsstrategie was, met investeren op lange termijn en geld lenen op korte termijn. Dat risicovol gedrag werd nog aangewakkerd door de staatswaarborgen. Er is wel degelijk een zeer zware verantwoordelijkheid bij diegenen die in al die raden van bestuur zaten. Het zijn bijna beginnersfouten die men heeft gemaakt. In die zin ben ik voorstander van het voorstel van minister Smet om te zorgen voor een veralgemeende invoering van economie in het onderwijs. Het zou dergelijke fouten misschien wel eens kunnen vermijden.

Of de nationalisatie een goede zaak is? Zeker nu ik hoor wat het voorstel van de Vlaamse Regering was, begin ik daar nog meer aan te twijfelen. Weer een overheidsbank? Wie zijn die bankiers dan? Zijn dat onafhankelijke bankiers? Kan dat eigenlijk wel, want zullen die geen toestemming vragen aan de federale overheid? Zijn dat regeringscommissarissen? Opnieuw: loop je met die genationaliseerde bank niet het risico dat door die staatswaarborg men weer te risicovol gedrag gaat vertonen?

Ik kom tot de zware gevolgen voor de Vlaamse belastingbetaler. Er is de 500 miljoen euro via het Toekomstfonds in Dexia die we misschien kwijt geraken. Door de ratingverlaging van België, volgt ook een ratingverlaging van Vlaanderen en dus stijgende rentelasten. Er is de waarborg aan de Gemeentelijke Holding die we misschien kwijt geraken. Er zijn de gemeenten die investeringen en dividenden verliezen. En wat hier nog niet is gezegd: Ethias

heeft ook 98 miljoen euro aan aandelen. In de overkoepelende holding Ethias Finance heeft Vlaanderen ook 500 miljoen euro geïnvesteerd en de Dexiaparticipatie van Ethias moet misschien worden afgeschreven. Dat hypothekeert misschien onze terugbetaalcapaciteiten.

De Gemeentelijke Holding nu. We moeten de cruciale vraag stellen: is het de rol van de steden en gemeenten om via een holdingstructuur referentieaandeelhouder te zijn in een beursgenoteerde vennootschap? Wat LDD betreft, is het antwoord zeer duidelijk: neen. Het aandeelhouderschap van de gemeenten in Dexia of in de Gemeentelijke Holding is weliswaar historisch gegroeid via het Gemeentekrediet, maar het is niet aan lokale besturen om speculatieve beleggingen te doen. Het is verboden door de Vlaamse wetgeving in artikel 195 paragraaf 3 van het Gemeentedecreet. Minister Bourgeois heeft zeer duidelijk op 20 april 2010 gezegd: “Kunnen gemeenten risicodragende participaties nemen? Neen.”

Dat is de reden waarom bijvoorbeeld Gent, Leuven en Hasselt niet zijn ingestapt in de kapitaalsverhoging van de Gemeentelijke Holding. Dat is de reden waarom gouverneur Reynders van Limburg zich verzette tegen een participatie van 2,5 miljoen euro door de nv Nuhma in het bedrijf 3E. Nuhma is een holding van 44 Limburgse gemeenten. De investering in 3E was zo risicovol dat zelfs de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) afhaakte.

Maar op een of andere manier stelde niemand of slechts weinigen zich hierbij vragen. Het resultaat is nu een financiële kater. Voor ons is het duidelijk: de gemeenten moeten nu de tering naar de nering zetten. We hebben nu een bericht gekregen dat de provincie Oost-Vlaanderen haar investeringen in de holding al driemaal heeft terugverdiend. Wel, goed, het is nu een risicovolle belegging gebleken die niet zal worden terugbetaald. Wij steunen dan ook in principe het voorstel voor een begeleide afbouw.

Ik steun ook in ieder geval het voorstel om een onderzoekscommissie op te richten, al wil ik het tussenstation van de hoorzittingen zeker niet van de tafel vegen.

Ik herhaal wel dat wij vanuit onze fractie geen enkele bedoeling hebben om te zwartepieten, wel om beleidsconclusies te trekken.

Ik wil ook nog eens het voorstel herhalen voor de scheiding van de verschillende soorten banken, een onafhankelijke regulator. Misschien moeten we denken aan een soort buitenlandse visitatiecommissie, zoals we dat ook bij de universiteiten kennen. En tot slot herhaal ik dat wij een voorstel van resolutie hebben over de remuneratie.

Ik kom tot slot tot de Vlaamse financiën. De impact op de Vlaamse financiën is daarnet geschat. Er is 500 miljoen euro Toekomstfonds, 225 miljoen euro waarborgen, er is Ethias, er zijn de rentelasten – alles bij elkaar goed voor 1,2 miljard euro. De Vlaamse begroting is in evenwicht, op papier althans, voor 2011. Ook in 2012 wordt een evenwicht verwacht.

We lopen hier een potentieel risico van 1,2 miljard euro. Dan denk ik dat die conjunctuurprovisie van 40 miljoen euro veel te weinig is.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Vereeck, uw rekenkunde is niet correct. Ik zal u even helpen. Wij lopen een risico, als er de volgende dagen geen oplossing wordt gevonden voor de Gemeentelijke Holding, dat onze waarborg wordt uitgewonnen en dat we dat cp-papier (commercial paper) kwijt zijn. Dat is effectief een imminent risico, dat we zullen moeten opvangen in de begroting. En wat de aandelen betreft die het gewest heeft in de Dexia Holding: dat zullen we, net als alle andere aandeelhouders, moeten uitzweten. De tijd zal ons vertellen of die aandelen ooit iets waard zijn en of die verkocht kunnen worden of niet.

Ik wil u geruststellen. Wij liggen er wel degelijk van wakker wat de effecten op de begroting zullen zijn, maar die zijn nu toch beperkt wat betreft de waarborg en het cp. Laten we de vingers kruisen, net als andere aandeelhouders, dat die ‘bad bank’ ooit nog een ‘good bank’ kan worden.

De heer Lode Vereeck: Minister, ik volg u, hoor. Het was eigenlijk maar een ruwe schatting om naar het potentiële risico te gaan. Die 225 miljoen euro voor de waarborgen, de 500

miljoen euro die uit het Toekomstfonds is gekomen, wat zien we daar nog van terug? Het is een potentieel risico. Maar er is ook de 500 miljoen euro die we in Ethias hebben gestopt. Wat zien we daar nog van terug? Ethias is immers ook zwaar gelieerd aan Dexia.

We hebben het over de ratings. Men zegt mij dat we per notch 0,15 procent omhoog gaan in de rentelasten. Dat zou dan maximum 10 miljoen euro kunnen zijn. Dat alles leidt tot een potentieel risico van 1,2 miljard euro. Dat is een zeer ruwe en inderdaad maximalistische schatting. Maar ik zet het even af tegen de 40 miljoen euro conjunctuurprovisie die we hebben genomen.

Ik wil nog even wijzen op de gewaarborgde schuld van Vlaanderen van 10 miljard euro en de oplopende pps-schuld. Ik wil tot slot nog een vraag stellen over KBC. Is het nog wel opportuun om KBC zo snel te dekapitaliseren en om die 5,25 miljard euro binnen afzienbare tijd terug te vragen? Mijn voorstel zou zijn, minister, om nog eens goed na te denken en om, zoals gezegd bij de Septemberverklaring, bij te sturen en misschien nieuwe buffers te gaan aanleggen – geen indexprovisies of conjunctuurprovisies, maar toekomstfondsen, zoals we dat in het verleden hebben gedaan.

Minister Philippe Muyters: Wij vragen niet aan KBC om terug te betalen. Er is een eis binnen het Europese programma van KBC dat zij een stuk van die overheidsschulden moeten terugbetalen. Wij zullen daarover gesprekken voeren met KBC als zij ons dat vragen.

Wij hebben geen limieten gesteld aan de 3,5 miljard euro, noch aan de boete van 50 procent. Er is alleen, als ze dividenden uitkeren, de 8,25 procent op het basisbedrag die zij dan verplicht zijn. Dat is de situatie van vandaag.

Wij vragen KBC dus niet op. Het zal deels vanwege Europese eisen zijn, en voor de rest zullen wij daar gesprekken over voeren, als KBC ons dat vraagt.

De voorzitter: De heer Schueremans heeft het woord.

De heer Herman Schueremans: Ik zou graag nog een antwoord krijgen op mijn vraag over de dertiende verdieping. Er is allicht een hoop geld verdampt. Heeft de Vlaamse Regering een pand gevraagd? Ik denk aan de Vlaamse meesters in de kunstcollectie van Dexia.

Minister Ingrid Lieten: Dat is een verleidelijk idee. We hebben alleen een waarborg gegeven aan de Gemeentelijke Holding ter dekking van een financiering bij Dexia Bank België. We hebben geen verdere engagementen lopen. Het is een waardevolle kunstcollectie. Het zou mooi zijn mocht ze verder toegankelijk blijven voor het publiek.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door de meerderheid, door het Vlaams Belang en door Open Vld werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties ingediend. Ze zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover straks uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL van het Uitgebreid Bureau betreffende de evaluatie van de directeur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie**Bespreking**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van het Uitgebreid Bureau betreffende de evaluatie van de directeur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie.

De bespreking is geopend.

De heer Keulen, secretaris, heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Voorzitter, dit is een klassieker. Er bestaat een hele procedureregeling in verband met de evaluatie van de directeurs van de paraparlementaire instellingen (PPI's) en de verlenging van hun mandaat.

Op basis van het verslag van het externe evaluatiebureau heeft het Uitgebreid Bureau op 10 oktober 2011 eenparig beslist aan de plenaire vergadering voor te stellen de directeur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie positief te evalueren zodat zijn mandaat met een nieuwe termijn van zes jaar wordt verlengd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat het voorstel van het Uitgebreid Bureau betreffende de evaluatie van de directeur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie eenparig is aangenomen? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Joris Van Hauthem en Filip Dewinter en mevrouw Marijke Dillen tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming – 1287 (2011-2012) – Nr. 1**Hoofdelijke stemming**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

17 leden hebben ja geantwoord;

88 leden hebben neen geantwoord;

4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb voor deze en volgende stemmingen een stemafpraak met mevrouw Rombouts.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Sas van Rouveroj, Dirk Van Mechelen en Marino Keulen tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming – 1288 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

19 leden hebben ja geantwoord;

66 leden hebben neen geantwoord;

24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik heb voor deze en volgende stemmingen een stemafpraak met mevrouw Lies Jans.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Watteeuw, Luckas Van Der Taelen en Hermes Sanctorum, de dames Mieke Vogels en Elisabeth Meuleman en de heren Bart Caron en Dirk Peeters tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming – 1289 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

24 leden hebben ja geantwoord;

82 leden hebben neen geantwoord;

2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ludwig Caluwé, John Crombez en Kris Van Dijck tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het politieke akkoord voor een zesde staatshervorming – 1290 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ik heb me onthouden omdat ik toch enigszins verbaasd was over de inhoud van de actualiteitsmotie van de meerderheid, die dus ook werd ondertekend door de fractieleider van de N-VA. Ik lees immers: “Het Vlaams Parlement stelt vast dat het akkoord over de zesde staats hervorming dat op het federale niveau door de politieke partijen werd afgesloten, niet in tegenspraak is met het Vlaams regeerakkoord.”

Ik heb het niet goed gehoord wellicht, maar ik heb de heer De Wever gedurende meer dan een half uur net het omgekeerde horen vertellen. Het zal wel aan mij liggen: selectief geheugenverlies, vroegtijdige seniliteit of iets anders in die aard. Ik ga er in elk geval de annalen op nalezen, want ik heb heel goed vernomen dat de voorzitter van de N-VA gesteld heeft dat wat vandaag in het Vlinderakkoord staat, op geen enkel moment in overeenstemming is met de Octopusnota. En dan is er toch deze motie die door de N-VA werd goedgekeurd. De spreidstand wordt bijzonder pijnlijk. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Eric Van Rompuy, Bart Van Malderen en Matthias Diependaele tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia – 1291 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
92 leden hebben ja geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jan Penris en Filip Dewinter tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia
– 1292 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

17 leden hebben ja geantwoord;

83 leden hebben neen geantwoord;

9 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Sas van Rouveroij en Dirk Van Mechelen tot besluit van het op 12 oktober 2011 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de recente ontwikkelingen in het dossier Dexia
– 1293 (2011-2012) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

22 leden hebben ja geantwoord;

62 leden hebben neen geantwoord;

24 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 19 oktober 2011 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.18 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Lukas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Johan Sauwens: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Christian Van Eyken, Dirk Peeters, Katleen Martens, Patricia De Waele, Tinne Rombouts: gezondheidsredenen.

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx,

Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Peter Reekmans, Bart Tommelein, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Ann Brusseel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, Jan Penris, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

■

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Ann Brusseel, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts,

Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Filip Watteeuw, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Tommelein, Mieke Vogels

■

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussels, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Filip Watteeuw, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Jan Penris, Peter Reekmans, Stefaan Sintobin,

Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Filip Dewinter, Mieke Vogels

■

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck,

Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel, Khadija Zamouri

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Lode Vereeck, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Ann Brusseel, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Herman Schueremans, Vera Van der Borgh, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroj, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Katrien Schryvers, Willy Segers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, Jan Penris, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Wim Wienen

■